

Ekonomikas ministrija

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519; tālr. 67013100; fakss: 67280882; e-pasts: pasts@em.gov.lv; www.em.gov.lv

Rīgā

09.07.2015. Nr. 1-1-5797

Uz 16.06.2015. Nr.233.9/18-102-12/15

**Latvijas Republikas Saeimas
Parlamentārās izmeklēšanas
komisijai par Latvijas valsts rīcību,
izvērtējot 2013.gada 21.novembrī
Zolitūdē notikušās traģēdijas
cēloņus un turpmākajām
darbībām, kas veiktas normatīvo
aktu un valsts pārvaldes un
pašvaldību darbības sakārtošanā,
lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju
atkārtošanos, kā arī par darbībām
minētās traģēdijas seku novēršanā**

Par informācijas sniegšanu

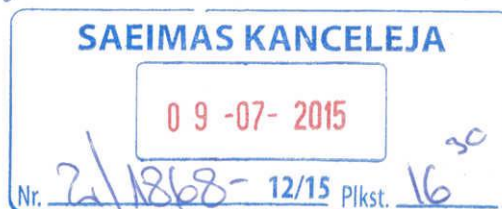
Ekonomikas ministrija ir saņēmusi Latvijas Republikas Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtošanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā š.g. 16.jūnija vēstuli ar lūgumu sniegt informāciju par veikto dienesta pārbaudi saistībā ar "Expo" projektu un nosūta disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas atzinuma par disciplinārpārkāpumu konstatēšanu kopiju.

Pielikumā: Disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas 2015.gada 1.jūlija atzinuma par disciplinārpārkāpumu konstatēšanu kopija uz 71 lp.

Cieņā
ekonomikas ministra
pienākumu izpildītājs
veselības ministrs

G.Belvičs

Zondaks, 67 013 023,
Mikelis.Zondaks@em.gov.lv

ATZINUMS

par disciplinārpārkāpumu konstatēšanu

Rīgā

01.07.2015.

№ 1-19-1211

Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk - ministrija) 17.12.2014. rīkojumu Nr.214 Par dienesta pārbaudi par izstādi „EXPO Milano 2015” tika uzsākta dienesta pārbaude, lai noskaidrotu faktus par izstādes „EXPO Milano 2015” organizāciju un tās rezultātā notikušo būvniecības un citu izmaksu sadārdzinājumu, salīdzinot ar sākotnēji paredzēto budžeta izmaksu apjomu, kā arī atbilstošu iepirkuma procedūru izvēli un organizāciju.

Pamatojoties uz dienesta pārbaudes rezultātiem - 20.02.2015. dienesta ziņojumā par amatpersonu rīcības izvērtējumu saistībā ar izstādes „EXPO Milano 2015” organizāciju konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem, t.sk., vairāku iepirkumu organizēšanu, līgumu slēgšanu un noslēgto līgumu izpildes kontroli, un tās rezultātā notikušo būvniecības un citu izmaksu sadārdzinājumu, salīdzinot ar sākotnēji paredzēto budžeta izmaksu apjomu, un Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 18.panta pirmās daļas 2.punktu, 19.panta pirmo un otro daļu, par Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nepamatotu nepildīšana un nekvalitatīva pildīšana, kā rezultātā valstij nodarīts būtisks mantisks zaudējums un valsts interesēm būtisks kaitējums) iespējamo izdarīšanu tika ierosinātas disciplinārlietas (23.02.2015. rīkojums Nr.43) pret ministrijas Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departamenta direktori **V.Feodorovu**, Juridiskā departamenta direktori **M.Lidumnieci**, Juridiskā departamenta Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas vadītāju **L.Angi**, Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktori **I.Beināri**, Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktores vietnieku **K.Somu** un Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta Expo 2015 Projekta vadītāju **R.Stafecki**.

Papildus ar ministrijas 30.04.2015. rīkojumu Nr.97 tika ierosināta jauna disciplinārlieta pret **I.Beināri** un pamatojoties uz Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 23.panta pirmo daļu, un apvienota ar ministrijas 23.02.2015. rīkojuma Nr.43 disciplinārlietu.

Disciplinārlietas izmeklēja disciplinārlietas izmeklēšanas komisija (turpmāk – komisija): komisijas vadītājs – ekonomikas ministres biroja vadītājs G.Ābele; komisijas loceklis – Labklājības ministrijas Juridiskā departamenta juriskonsults M.Knoks; komisijas loceklis – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamenta direktore A.Jaunzeme, **un konstatēja sekojošo:**

1. Informēšana par gatavošanos dalībai izstādē “Expo Milano 2015”.

[1.1] Ministru kabinets 26.06.2012 izskata informatīvo ziņojumu un protokollēmumā (Nr.36, 37.§), t.sk., nolemj: 1) pieņemt zināšanai iesniegto informatīvo ziņojumu; 2) noteikt ministriju par atbildīgo institūciju Latvijas dalības izstādē “Expo Milano 2015” Milānā, Itālijā (turpmāk – Izstāde) organizēšanā; 3) uzdot ministrijai līdz 2012.gada 1.oktobrim saskaņot un parakstīt ar Izstādes organizatoriem līgumu par Latvijas dalību tajā; 4) pieņemt zināšanai, ka ministrijai Latvijas dalības nodrošināšanai Izstādē indikatīvi papildus ir nepieciešams finansējums 2014.gadā Ls 1 810 000 apmērā un 2015.gadā Ls 2 013 600 apmērā; 5) uzdot ministrijai līdz 2012.gada 1.decembrim iesniegt MK informatīvo ziņojumu par paveikto, gatavojoties Izstādei. Apstiprinātajam ziņojuma 3.pielikumā ir pievienots Latvijas dalības Izstādē laika grafiks.

[1.2] Ekonomikas ministrs D.Pavļuts 12.03.2013. iesniedz izskatīšanai MK informatīvo ziņojumu “Par veicamo darbu grafiku saistībā ar Latvijas dalību starptautiskajā izstādē “Expo Milano 2015” Milānā, Itālijā un tam nepieciešamā finansējuma iekļaušanu pamatbudžeta ilgtermiņa saistībās” (turpmāk – 1.ziņojums). Ziņojumā tiek norādīts, ka darbs pie dalības Izstādē notiek saskaņā ar apstiprināto laika grafiku, un gada pirmajā pusē plānots organizēt divus iepirkumus: 1) radošo konkursu apvienojumā ar paviljona operatora izvēli; 2) projektēšanas un celtniecības iepirkumu, balstoties uz tehnisko specifikāciju.

MK 2013.gada 19.martā izskata informatīvo ziņojumu un protokollēmumā (Nr.15, 40.§) nolemj: 1) pieņemt zināšanai iesniegto informatīvo ziņojumu; 2) valsts pamatbudžeta bāzē 2014., 2015. un 2016.gadam un likumprojektā „Par valsts budžetu 2014.gadam” ministrijas pamatbudžetā paredzēt valsts ilgtermiņa saistības Latvijas dalības nodrošināšanai Izstādē šādā apmērā: 2014.gadam Ls 937 000, 2015.gadam Ls 2 770 000 un 2016.gadam Ls 116 600; 3) uzdot ministrijai līdz 2013.gada 1.augustam iesniegt MK informatīvo ziņojumu par paveikto, gatavojoties izstādei.

[1.3] Ekonomikas ministrs D.Pavļuts 12.08.2013. iesniedz MK informatīvo ziņojumu „Par paveikto, gatavojoties starptautiskajai izstādei „Expo Milano 2015” Milānā, Itālijā” (turpmāk – 2.ziņojums). Ziņojumā tiek norādīts par veiktajiem uzdevumiem laikā no 2012.gada 1.decembra līdz 2013.gada

29.jūlijam, tai skaitā tiek norādīts, ka darbs pie Latvijas dalības nodrošināšanas Izstādē notiek saskaņā ar apstiprināto laika grafiku un atsevišķas atkāpes radušās sakarā ar izmaiņām projekta realizācijai nepieciešamo iepirkumu apjomos, taču tās neietekmē kopējo projekta īstenošanas termiņu.

[1.4] Ar 1. un 2.ziņojumu, atbildīgās amatpersonas ir maldinājušas Ministru kabinetu par to, ka sagatavošanās izstādei notiek saskaņā ar Ministru kabineta 26.06.2012. sēdē apstiprināto laika grafiku, jo faktiski jau 2013.gada pirmajā pusē tika ievērojami kavēti sākotnēji paredzētie sagatavošanās termiņi. Proti, atbilstoši apstiprinātajam laika grafikam Latvijas ekspozīcijas arhitektūras skiču konkursa norise bija paredzēta no 2013.gada janvāra līdz 2013.gada aprīlim, Latvijas ekspozīcijas tehniskā projekta izstrādi un saskaņošanu bija paredzēts veikt no 2013.gada 20.jūnija līdz 2013.gada decembrim. Faktiski skiču konkursa norise noslēdzās tikai 19.12.2013, parakstot attiecīgos iepirkuma līgumus (skat atzinuma [2.1] punktu). Tehniskā projekta saskaņošanas process projektēšanas līguma ietvaros tika uzsākts 31.03.2014., bet tika pabeigts tikai 29.10.2014., savukārt būvniecības iepirkums tika uzsākts tikai 11.09.2014. un 11.12.2014. pabeigts bez rezultāta (skat. 1.tabulu).

1.tabula.

Aktivitāte	MK apstiprinātais termiņš¹	Faktiskais izpildes termiņš
Arhitektūras skiču konkurss	01.2013 – 03.2013	20.06.2013 19.12.2013
Tehniskā projekta izstrāde un saskaņošana	06.2013 – 12.2013	20.12.2013 29.10.2014

[1.5] Ņemot vērā augstāk minēto, sagatavojot 1.ziņojumu atbildīgajām amatpersonām bija zināms, ka arhitektūras skiču konkurss nemaz nav uzsākts (t.i., kavējums jau bija divi mēneši). Savukārt sagatavojot 2.ziņojumu atbildīgajām amatpersonām bija zināms, ka arhitektūras skiču konkurss ir uzsākts ar 6 mēnešu nokavējumu un jau 4 mēnešu nokavējumu salīdzinājumā ar plānoto skiču konkursu pabeigšanas termiņu, savukārt tehniskā projekta izstrāde un saskaņošana jau ir aizkavējusies vairāk kā par 2.5 mēnešiem. Taču jau 2011.gadā Ministru kabinetā izskatot Itālijas uzaicinājumu piedalīties Izstādē, ministrijas amatpersonas ziņoja, ka izvērtējot izstādes „World Expo 2010” pieredzi un ņemot vērā nepieciešamos uzlabojumus, turpmāk piedaloties „World Expo” izstādēs, ir jānodrošina savlaicīga un konsekventa dalības procesa plānošana, finansējuma pieejamība efektīvai organizatorisko pasākumu veikšanai, kā arī visu iesaistīto pušu koordinēta sadarbība kopīgo mērķu īstenošanā. Tāpat tika norādīts uz citu valstu pieredzi un secināts: lai savlaicīgi sagatavotos kārtējai izstādei, ieskaitot

¹ Ministrijas 26.06.2012. informatīvā ziņojuma „Par gatavošanos starptautiskajai izstādei „Expo Milano 2015” Milānā, Itālijā” 3.pielikums .

diskusiju par dalības mērķiem un paviljona koncepciju, kā arī finansējuma nodrošināšanu no visu projekta partneru puses, ir nepieciešami vismaz 3 pilni gadi. Ņemot vērā, ka institūciju finansējums tiek plānots vismaz gadu uz priekšu, arī paviljona koncepcijai un darba plāniem jābūt skaidriem jau savlaicīgi.

[1.6] Izvērtējot lietā esošos materiālus tika konstatēts, ka saskaņā ar 31.01.2012. darba līguma Nr.3-2012 2.1.-2.3.punktu R.Stafeckim bija pienākums plānot, koordinēt un organizēt Latvijas dalību Izstādē, sagatavot pārskatus par projekta gaitu un sasniegtajiem rezultātiem, nodrošināt kvalitatīvu informācijas apmaiņu. Līdz ar to R.Stafeckis bija tieši atbildīgs par 1. un 2.ziņojuma sagatavošanu. Augstākminēto apstiprina arī fakts, ka minēto ziņojumu sagatavotājs bija tieši R.Stafeckis. Ņemot vērā iepriekš minēto, komisija konstatē, ka R.Stafeckis, iekļaujot maldinošu un faktiskajai situācijai neatbilstošu informāciju 1. un 2.ziņojumā, nav kvalitatīvi izpildījis darba līguma 2.2.punktu. Ņemot vērā, ka R.Stafeckim bija zināms Ministru kabineta 2012.gada 26.jūnijā apstiprinātā informatīvā ziņojuma saturs, komisija konstatē, ka šāda rīcība ir veikta apzināti ar mērķi slēpt nekvalitatīvu darba līguma izpildi. Tai pat laikā, ņemot vērā R.Stafecka sniegtos paskaidrojumus, komisija konstatē, ka R.Stafeckis apzinājās to, ka netiek ievērots MK 2012.gada 26.jūnijā apstiprinātā informatīvā ziņojuma 3.pielikumā esošais laika grafiks, tomēr paļāvās, ka tas neradīs kaitīgas sekas turpmākajā īstenošanas procesā.

Tai pat laikā komisija konstatē, ka par konstatēto pārkāpumu, sniedzot maldinošu informāciju Ministru kabinetā, ir atbildīgs ne tikai ziņojumu sagatavotājs R.Stafeckis, bet arī R.Stafecka tiešā vadītāja I.Beināre.

[1.7] Saskaņā ar R.Stafecka darba līguma 8.1.punktu Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktore I.Beināre ir noteikta par atbildīgo amatpersonu, ar kuru R.Stafeckim ir jāuztur saikne efektīvai sadarbībai un savlaicīgai un kvalitatīvai informācijas apmaiņai.

[1.8] I.Beināre savos paskaidrojumos norāda, ka R.Stafeckis Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamentā tika iekļauts tikai 01.10.2013, turklāt I.Beināre uzskata, ka Izstādes organizēšana nav bijis viņas kompetencē sekojošu apsvērumu dēļ: 1) Izstādes organizēšana nav iekļauta departamenta uzdevumos; 2) R.Stafeckim bija plašākas pilnvaras nekā I.Beinārei; 3) I.Beināre bija R.Stafecka tiešā vadītāja tikai formāli, jo viņas tiesībās neietilpa kontrolēt R.Stafecka darbības.

[1.9] Izvērtējot lietā esošos materiālus, komisija konstatēja, ka I.Beināres sniegtā argumentācija nav pamatota un neatbilst faktiskajai situācijai. Komisija piekrīt, ka departamenta reglamentā gramatiski nav norādīta Izstādes organizēšana, taču ir jāņem vērā, ka departamenta reglaments ir iekšējais normatīvais akts, kuram, tāpat kā ārējam normatīvajam aktiem, ir raksturīga liela vispārīguma pakāpe, t.i., reglamentā uzdevumi tiek definēti, vispārīgi norādot uz jomām, tiesībām un atbildībām. Minēto uzdevumu saturs tiek piepildīts ar atsevišķiem konkrētiem

rakstura uzdevumiem, kurus dod valsts sekretārs. Izvērtējot Izstādes jēgu un nozīmi, komisija konstatē, ka Izstādes organizēšana ir vērsta ne tikai uz Latvijas kultūras prezentēšanu, bet arī vērsta uz uzņēmējdarbības vides un nosacījumu prezentēšanu ārvalstīs. To apliecina arī tas, ka minētajā pasākumā tika paredzēta uzņēmējdarbības sadaļa, kuras ietvaros Latvijas komersantiem būtu iespēja prezentēt savus sasniegumus, ar mērķi veicināt uzņēmējdarbības attīstību, eksportu un tūrismu. Saskaņā ar Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta reglamenta 2.1.punktu departamenta uzdevumos ietilpst arī uzņēmējdarbības, ārvalstu investīciju piesaistes, eksporta un tūrisma politikas īstenošana ar mērķi veicinātu uzņēmēju konkurētspēju. Līdz ar to komisijai nerodas šaubas par to, ka Izstādes organizēšana ietilpst Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta uzdevumos.

[1.10] Komisija norāda, ka saskaņā ar 01.06.2009. ministrijas reglamenta Nr.231.2-1-5-2009 8.punktu ministrijas ierēdņu un darbinieku amatu struktūru nosaka ar valsts sekretāra rīkojumu. Ar 01.10.2013. rīkojumu pārceļot R.Stafecki uz Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamentu, valsts sekretārs ir izmantojis savas reglamentā minētās tiesības. Komisija nekonstatēja, ka rīkojuma saskaņošanas gaitā I.Beināre kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktore būtu iebildusi par R.Stafecka pārcelšanu uz Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamentu, jo projekts „Expo Milano 2015” neietilpst departamenta uzdevumos, kā arī pēc R.Stafecka pārcelšanas būtu ierosinājusi papildināt departamenta reglamentu. Gluži pretēji, komisija konstatējasekojošo.

[1.10.1] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 32.panta pirmo daļu „Valsts pārvaldē amatpersonas iekļautas vienotā hierarhiskā sistēmā, kurā viena amatpersona ir padota citai amatpersonai. Amatpersona darbojas savas kompetences ietvaros un savus pienākumus pilda un tiesības īsteno patstāvīgi”. Saskaņā ar ministrijas reglamenta 15.punktu „Valsts sekretārs vada ministrijas administratīvo darbu, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likumā, ministrijas nolikumā un citos normatīvos aktos noteikto”. Tai pat laikā šī reglamenta 19.punkts paredz, ka „Departamenta direktors vada departamenta darbu”. Saskaņā ar I.Beināres amata apraksta (amata apraksts 234.2-3-59-2010; 16.08.2010.) 14.punktu I.Beināres kā departamenta direktores pienākums ir vadīt departamenta darbu, nodrošināt savlaicīgu un kvalitatīvu departamenta darba uzdevumu izpildi. Minēto uzdevumu izpildei I.Beinārei, kā departamenta direktorei, ir picšķirtas tiesības dot uzdevumus un rīkojumus sava departamenta darbiniekiem (amata apraksta 8. un 9.punkts). Saskaņā ar amata apraksta 15.punktu I.Beināre ir atbildīga par departamenta darbiniekiem uzdoto darba pienākumu izpildes kontroli.

[1.10.2] I.Beināre bez piebildes ir vizējusi R.Stafecka 06.11.2013. amata aprakstu Nr.234-3-88-2013, kurā tiek paredzēts, ka R.Stafeckim ir jāveic patstāvīgs darbs departamenta direktora un nodaļas vadītāja pārraudzībā. Līdz ar to I.Beināre bija

informēta par to, ka R.Stafeckis ir viņas pārraudzībā, t.i., ka I.Beinārei ir pienākums kontrolēt I.Stafecka darbību.

[1.10.3] Jau 12.12.2012. I.Beināre valsts sekretāram bija iesniegusi iesniegumu „Par darba līguma pagarināšanu ar Expo Milano 2015 projekta vadītāju R.Stafecki” (Nr.32-1-2279), kurā norāda, ka R.Stafeckis „ir veiksmīgi pildījis savus darba pienākumus”, precīzi norāda projekta „Expo Milano 2015” ietvaros veicamos darbus, kā arī lūdz atbalstīt darba līguma pagarināšanu ar R.Stafecki. Augstākminētais dokuments apliecina, ka R.Stafecka darbības kontroli I.Beināre ir veikusi ne tikai pēc 01.10.2013., bet arī kopš R.Stafecka darba līguma spēkā stāšanās (t.i., kopš 31.01.2012.). Minēto pamato R.Stafecka darba līguma 8.1.punkts, kurā noteikta I.Beināres atbildība par efektīvu sadarbību un savlaicīgu un kvalitatīvu informācijas apmaiņu (no minētā izriet, ka I.Beinārei būtu jābūt informētai par R.Stafecka sagatavotajiem ziņojumiem Ministru kabinetam par Izstādes sagatavošanas gaitu; savukārt fakts, ka ziņojumus vizēja Beināre, apliecina, ka viņa bija informēta par R.Stafecka darbību Izstādes organizēšanas jomā - Ziņojumi 13.06.2012., 12.12.2012., 12.03.2013., 20.06.2013., 12.08.2013.).

[1.10.4] Ekonomikas ministra 2011.gada 26.jūnija ziņojuma „Par gatavojamos starptautiskajai izstādei “World Expo 2015” Milānā, Itālijā un Latvijas Republikas dalības rezultātiem starptautiskajā izstādē „World Expo 2010” Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā” sagatavotāji bija ministrijas Uzņēmējdarbības konkurētspējas departaments, Juridiskais departaments, Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departaments. Līdz ar to Uzņēmējdarbības konkurētspējas departaments jau sākotnēji ir iesaistīts Izstādes organizēšanā.

[1.10.5] Ministru kabinetā 26.06.2012. izskatīto informatīvo ziņojumu vizē J.Pūce, to sagatavo ministrijas Uzņēmējdarbības konkurētspējas departaments, Juridiskais departaments, Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departaments. Uz MK sēdi ir uzaicinātas šādas amatpersonas: I.Beināre, V.Fedorova, M.Līdumniece.

[1.10.6] Nedz ārējie, nedz iekšējie normatīvie akti neparedz tādu institūtu kā „formāls tiešais vadītājs”. Līdz ar to šajā gadījumā nav tiesiskas nozīmes apstāklim, ka I.Beināre R.Stafecka uzraudzību ir uztvērusi formāli, jo šāda interpretācija nonāktu pretrunā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 32.panta pirmajai daļai, ministrijas reglamenta 19.punktam un I.Beināres amata aprakstā minētajam.

[1.11] Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī faktu, ka:

[1.11.1] R.Stafeckim, atrodoties ārštata “EXPO Milano 2015” projekta vadītāja statusā no 2012.gada 31.janvāra līdz 2013.gada 1.oktobrim, I.Beināre bija nozīmēta par atbildīgo amatpersonu, kas uztur saikni efektīvai sadarbībai un savlaicīgai kvalitatīvai informācijas apmaiņai;

[1.11.2] no 2013.gada 1.oktobra R.Stafeckis bija Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta darbinieks;

I.Beināre kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktore bija atbildīga par R.Stafeckim uzdoto darba pienākumu izpildes kontroli jau no 31.01.2012.

[1.12] Ņemot vērā augstāk minēto, komisija konstatē, ka I.Beināre nav veikusi R.Stafecka darbības kvalitatīvu kontroli un savlaicīgi nav konstatējusi R.Stafecka pārkāpumus, lai gan šāda uzraudzība I.Beinārei bija jānodrošina. Tādējādi ir secināms, ka ar savu nekvalitatīvo darbību I.Beināre nav nodrošinājusi, ka augstākstāvošās amatpersonas tiek informētas par kavējumiem Izstādes organizēšanā, pieļaujot maldinošas informācijas norādīšanu 1. un 2.informatīvajā ziņojumā, kā arī cēloņsakarīgi nav norādījusi uz riskiem, kas, ievērojot līdzšinējo pieredzi šāda satura izstāžu organizēšanā, bija konstatējami.

Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka I.Beināre, neveicot R.Stafecka darbības kvalitatīvu kontroli, nav ievērojusi savus amata pienākumus un nodrošinājusi tai nodotā uzdevuma izpildi, tādējādi aiz rupjas neuzmanības izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta pirmajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana).

[1.13] Rupju neuzmanību I.Beināres rīcībā pierāda sekojošais. Organizējot Izstādi, tika ņemta vērā arī iepriekšēja organizēšanas pieredze (skat., piemēram, ministrijas 2011.gada 26.jūnija ziņojumu²). Tādējādi, neveicot kvalitatīvu kontroli par R.Stafecka darbībām, I.Beināre apzinājās riskus, kas var iestāties saistībā ar nesavlaicīgu darbību veikšanu Izstādes organizēšanas procesā, bet arī kas var iestāties, ja savlaicīgi informatīvajos ziņojumos Ministru kabinetam netiek ziņots par jau esošajiem riskiem sakarā ar kārtējās izstādes organizēšanu un pat tiek sniegta maldinoša informācija par Izstādes organizēšanu atbilstoši apstiprinātajam laika grafikam. Komisija, veicot izmeklēšanu, nekonstatēja faktus, kas varētu liecināt par to, ka I.Beināre būtu vēlējusies vai apzināti pieļāvusi negatīvo seku iestāšanos.

[1.14] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 13. un 14.panta

² Vērtējot Latvijas dalības „World Expo 2010” Šanhajā organizāciju, ziņojumā tiek secināts, ka sekmīgāku Latvijas dalību izstādē būtiski apgrūtināja smagnējais lēmumu pieņemšanas process jau no Latvijas dalības organizēšanas sākumbrīža. Izvērtējot izstādes „World Expo 2010” pieredzi un ņemot vērā nepieciešamos uzlabojumus, turpmāk piedaloties „World Expo” izstādēs, ir jānodrošina savlaicīga un konsekventa dalības procesa plānošana, finansējuma pieejamība efektīvai organizatorisko pasākumu veikšanai, kā arī visu iesaistīto pušu koordinēta sadarbība kopīgo mērķu īstenošanā. Ziņojumā ir norāde uz citu valstu pieredzi un secināts: lai savlaicīgi sagatavotos kārtējai izstādei, ieskaitot diskusiju par dalības mērķiem un paviljona koncepciju, kā arī finansējuma nodrošināšanu no visu projekta partneru puses, ir nepieciešami vismaz 3 pilni gadi. Papildus ir ietverta norāde: ņemot vērā, ka institūciju finansējums tiek plānots vismaz gadu uz priekšu, arī paviljona koncepcijai un darba plāniem jābūt skaidriem jau savlaicīgi.

pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **I.Beinārei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - mēnešalgas samazināšana 20% apmērā uz sešiem mēnešiem.**

[1.15] Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā daļa nosaka, ka tiešās pārvaldes iestādes vadītājs organizē iestādes funkcijas pildīšanu un atbild par to, vada iestādes administratīvo darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.271 "Ekonomikas ministrijas nolikums" 11.2.punktu valsts sekretārs vada ministrijas administratīvo darbu un nodrošina ministrijas funkciju izpildi. Savukārt ministrijas nolikuma 18.punkts paredz, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darba tiesiskuma nodrošināšanu. Līdz ar to, ievērojot arī Valsts civildienesta likuma 16.pantu, ir secināms, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darbības tiesiskumu.

Ņemot vērā, ka MK protokollēmuma (Nr.36, 37.§) 2.punktā noteikts, ka ministrija ir atbildīgā institūcija par Latvijas dalības Izstādē organizēšanu, ka pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmo daļu, ministrijas nolikuma 11.2. un 18.punktu, kā arī ņemot vērā, ka iepriekš norādītie pārkāpumi bija viegli konstatējami pat valsts sekretāram (proti, ja ziņojumi par gatavošanos Izstādei tiktu gatavoti metodoloģiski korekti, ziņojot par Izstādes organizēšanas progresu atbilstoši 2012.gada ziņojumā ietvertajam plānotajam grafikam, tad šie pārkāpumi būtu viegli konstatējami), valsts sekretārs J.Pūce ir uzskatāms par līdzatbildīgu augstākminētā pārkāpuma izdarīšanā. Komisijai šīs izmeklēšanas ietvaros nav bijusi iespēja izvērtēt J.Pūces disciplināro atbildību, sakarā ar to, ka viņš jau pirms disciplinārlietas ierosināšanas bija izbeidzis civildienesta attiecības ar ministriju, tādējādi objektīvi nav iespējams izvērtēt J.Pūces vainu šī pārkāpuma izdarīšanā. Taču, izvērtējot lietā esošos materiālu, komisija konstatē, ka J.Pūce ir vīzējis arī minēto informatīvo ziņojumu, kurā tika analizēta iepriekšējā pieredze šāda mēroga izstādē, un tika īpaši izdarīti secinājumi par sagatavošanās darbu veikšanas savlaicīgumu un to nozīmīgumu. Tādējādi J.Pūcem bija jāapzinās ne tikai riski, kas var iestāties saistībā ar nesavlaicīgu darbību veikšanu Izstādes organizēšanas procesā, bet arī kas var iestāties, ja savlaicīgi informatīvajā ziņojumā Ministru kabinetam netiek ziņots par jau esošajiem riskiem sakarā ar Izstādes organizēšanu un pat tiek sniegta maldinoša informācija par Izstādes organizēšanu atbilstoši apstiprinātajam laika grafikam.

2. Producēšanas līguma kvalitāte.

[2.1] Ministrija 19.12.2013. ar Komandītsabiedrību „EXPO 2015” (turpmāk – Komandītsabiedrība) noslēdza iepirkuma līgumu „Par Latvijas ekspozīcijas izstādē Expo Milano 2015, Milānā, Itālijā Ekspozīcijas idejiskās ieceres – saturiskā redzējuma māksliniecisko un organizatorisko realizēšanu, kā arī uzraudzību (ekspozīcijas producenta pakalpojumu sniegšana)” (turpmāk – Producēšanas līgums), kā arī iepirkuma līgumu „Par Objekta tehniskā projekta izstrādi un saskaņošanu, autoruzraudzību un konsultāciju sniegšanu (Objekts – Latvijas ekspozīcija izstādē Expo Milano 2015, Milānā, Itālijā)” (turpmāk – Projektēšanas līgums). Abi līgumi ir noslēgti iepirkuma procedūras Nr. EM 2013/57 rezultātā.

[2.2] Sākotnēji disciplinārlietas ierosināšanas stadijā, izvērtējot Producēšanas līguma kvalitāti, tika konstatēts, ka sagatavotais un parakstītais Producēšanas līgums ir vērtējams kā nekvalitatīvs:

[2.2.1] Producēšanas līgumā ietvertā informācija par līgumcenu un tās sadalījumu pa izpildes posmiem nenodrošina iespēju efektīvi uzraudzīt valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Producēšanas līguma izpildes gaitā, līdz ar to pastāv līgumcenas palielināšanās risks un līdzekļu efektīvas un ekonomiskas izlietošanas atbilstoši paredzētajiem mērķiem risks;

[2.2.2] Producēšanas līgumā nav noteiktas darbības, kas nodrošinātu iespēju kontrolēt Komandītsabiedrības finanšu līdzekļu plūsmu saistībā ar uzņemto saistību izpildi, nav ievērots ekonomiskais līdzsvars un risku sadalījums starp pusēm, lai novērstu valsts budžeta līdzekļu izšķērdēšanas un nelietderīgu izmantošanu;

[2.2.3] Producēšanas līgumā ietvertā informācija neparedz:

[2.2.3.1] precīzas avansa maksājuma garantijas, jo līgumā nav skaidri definēti darbi, kas veicami par samaksāto avansu;

[2.2.3.2] avansa atmaksas kārtību, ja tiks konstatēts, ka līgums netiek pildīts vai izbeigts (lauzts);

[2.2.3.3] nepamatoti samaksāto līdzekļu atmaksas kārtību;

[2.2.3.4] sankcijas pret producentu par līguma priekšmetā noteiktā pakalpojuma izpildes neatbilstošo kvalitāti;

[2.2.4] saskaņā ar Producēšanas līgumu 1.posmā ir jāsniedz 13 pakalpojumi, un katrs pakalpojums ietver dažādu darbu aktivitātes, tomēr pakalpojumam nav sagatavots skaidrs sagaidāmais darba rezultāta apraksts, pamatojoties uz kuru būtu iespējams izvērtēt darba atbilstību noteiktam mērķim un veikt norēķinu par sniegtu pakalpojumu vai tā daļu;

[2.2.5] Producēšanas līgumā netiek atrunāta producenta atskaišu forma, strīdu vai līguma izbeigšanas gadījumiem nav paredzēta iespēja sniegtā pakalpojuma novērtēšanai pieprasīt izdevumus pamatojošus pierādījumus;

[2.2.6] Producēšanas līgumā nav paredzēta kārtība, lai nodrošinātu iespēju efektīvi pusēm saprotamā veidā ievērot valsts pārvaldes uzdevumu izpildes un līdzekļu izlietojuma kontroles prasības, tādējādi nodrošinot izlietoto līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem (t.sk., sasniegt mērķi ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu un neiegādāties īpašumā vai lietošanā mantu vai arī pasūtīt pakalpojumus vai darbus par acīmredzami paaugstinātu cenu).

[2.3] Disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā veicot dziļāku Producēšanas līguma analīzi, kā arī ņemot vērā L.ANGES sniegtos paskaidrojumus, komisija konstatē, ka šī atzinuma 2.2.3. un 2.2.5.apakšpunktā minētie konstatējumi nav vērtējami kā būtiski pārkāpumi, jo, lai gan Producēšanas līgumā tieši nav atrunāti minētie jautājumi, tomēr to risināšana ir iespējama un pietiekama, izmantojot normatīvajos aktos paredzēto regulējumu. Savukārt šīs atzinuma 2.2.4.apakšpunktā minētais konstatējums ir attiecināms uz Producēšanas līguma izpildes posmu, līdz ar to vērtējumu minētajam konstatējuma komisija sniegs, vērtējot Producēšanas līguma izpildi. Līdz ar to par pamatotiem komisija atzina sekojošus secinājumus:

[2.3.1] Producēšanas līgumā ietvertā informācija par līgumcenu un tās sadalījumu pa izpildes posmiem nenodrošina iespēju efektīvi uzraudzīt valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Producēšanas līguma izpildes gaitā, līdz ar to pastāv līgumcenas palielināšanās risks un līdzekļu efektīvas un ekonomiskas izlietošanas atbilstoši paredzētajiem mērķiem risks;

[2.3.2] Producēšanas līgumā nav noteiktas darbības, kas nodrošinātu iespēju kontrolēt Komandītsabiedrības finanšu līdzekļu plūsmu saistībā ar uzņemto saistību izpildi, nav ievērots ekonomiskais līdzsvars un risku sadalījums starp pusēm, lai novērstu valsts budžeta līdzekļu izšķērdēšanas un nelietderīgu izmantošanu;

[2.3.3] Producēšanas līgumā nav paredzēta kārtība, lai nodrošinātu iespēju efektīvi pusēm saprotamā veidā ievērot valsts pārvaldes uzdevumu izpildes un līdzekļu izlietojuma kontroles prasības, tādējādi nodrošinot izlietoto līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem (t.sk., sasniegt mērķi ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu un neiegādāties īpašumā vai lietošanā mantu vai arī pasūtīt pakalpojumus vai darbus par acīmredzami paaugstinātu cenu).

[2.4] Ievērojot minētos apsvērumus, komisija secina, ka Producēšanas līgums ir vērtējams kā nekvalitatīvs un neatbilstošs Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajai daļai, 3.panta 1. un 3.punktam un 8.pantam. Komisija konstatē, ka Producēšanas līgumā kopumā ir paredzēts tikai galējs līdzeklis līdzekļu efektīvas un ekonomiskas izlietošanas nodrošināšanai – iespēja bez pamatojuma vai ar Producēšanas līgumam neatbilstošu pamatojumu nesaskaņot attiecīgo dokumentu (Komandītsabiedrības

izteiktos piedāvājumus). Komisija norāda, ka, lai gan šāds mehānisms var tikt izmantots, taču tas nav uzskatāms par efektīvu, jo faktiski padara līguma izpildi par neiespējamu, kā arī rada potenciālus tiesvedības riskus (Komandītsabiedrības prasības par Projektēšanas līguma izpildi).

[2.5] Izvērtējot iesaistīto amatpersonu paskaidrojumus, komisija konstatēja, ka tie nav pamatoti šādu apsvērumu dēļ.

[2.5.1] *L.Ange norāda, ka, lai novērtētu publiskā iepirkuma līguma kvalitāti, ir jāvērtē tā atbilstība Publisko iepirkumu likuma normām un Civillikuma normām gadījumos, kad konkrēto jautājumu tieši neregulē Publisko iepirkumu likums.*

Minētais L.Anges apgalvojums ir akceptējams tikai daļēji, jo, piemēram, darījumos, kur viena no pusēm ir komersants, saskaņā ar Komerclikuma 388. un 389.pantu ir piemērojami arī Komerclikuma noteikumi. Ir jāņem vērā, ka Publisko iepirkumu likums regulē tikai ar iepirkuma līgumu saistītos pamatnoteikumus, bet nenosaka iepirkuma līguma saturu. Turklāt, Publisko iepirkumu likums nav vienīgais normatīvais akts, kurš regulē pasūtītāja rīcības brīvību. Arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas ir saistošas valsts pārvaldei, slēdzot iepirkuma līgumus, tā, piemēram, minētais likums paredz aizliegumu iegādāties pakalpojumus par acīmredzami paaugstinātām cenām (8.pants), kā arī rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu (3.panta 1.punkts), u.c. Pamatojoties uz Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktu, kā arī 8.pantu, valsts iestādei ir aizliegts iestrādāt līgumā nosacījumus vai paredzēt tādu situāciju, kuras ietvaros apmaksājamās vērtības ir atstātas tikai vienas puses ieskatiem, vai pastāv iespēja apmaksāt pakalpojumus par paaugstinātām cenām. Līdz ar to, vērtējot iepirkuma līgumu atbilstību tikai Civillikuma un Publisko iepirkumu likuma normām, L.Ange ir ignorējusi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas.

[2.5.2.] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līgums satur visas Publisko iepirkumu likuma 67.panta otrajā daļā norādītās iepirkuma līguma sadaļas, kā arī Producēšanas līgumā ir darījuma sastāvdaļas atbilstoši Civillikumam, tai skaitā, Producēšanās līgumā ir panākta vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām, kas ir izšķirošas, lai līgums būtu uzskatāms par galīgi noslēgtu civiltiesiskā izpratnē.*

Minētajā gadījumā komisija nekonstatē, ka būtu apšaubīta iepirkuma līguma spēkā esamība un atbilstība Publisko iepirkumu likumam, līdz ar to minētajam argumentam nav būtiskas nozīmes lietā.

[2.5.3] *L.Ange norāda, ka saskaņā ar Producēšanas līguma 3.1.2.-3.1.6.punktu pusēm bija iespējams iekļaut precīzus darba uzdevumus, sasniedzamos mērķus, izpildes termiņus, rezultatīvos rādītājus, detalizētu informāciju par līguma izpildi u.tml.*

Nemot vērā, ka ne tehniskajā specifikācijā, ne Komandītsabiedrības iesniegtajos piedāvājumos nav norādīti konkrēti pakalpojumi, bet ir minētas tikai pakalpojumu grupas, ministrijas iespēja vērtēt Komandītsabiedrības piedāvāto pasākumu apjomu un saturu atbilstoši Producēšanas līgumam ir apgrūtināta (ja vien Komandītsabiedrības piedāvātais pakalpojums iekļāvās definētajās pakalpojuma grupās, ministrijai nebija tiesiska pamata nesaskaņot Komandītsabiedrības piedāvāto pakalpojumu). Tā, piemēram, Producēšanas līguma 3.1.4.punkts paredz, ka Komandītsabiedrībai ir jāizstrādā pakalpojumu sniegšanas plāns un scenārijs 1.posmam saskaņā ar tehnisko specifikāciju un Komandītsabiedrības iesniegto piedāvājumu metu konkursā un sarunu procedūrā. Līdz ar to, ja sagatavotais plāns un scenārijs nodrošina tehnisko specifikāciju un Komandītsabiedrības iesniegtajā piedāvājumā metu konkursā un sarunu procedūrā minēto mērķu sasniegšanu, tad ministrijai nav tiesiska pamata nesaskaņot šāda veida plānu un scenāriju. Līdz ar to Komandītsabiedrība pakalpojumu grupās ietilpstošos pasākumus, to skaitu un apjomus faktiski varēja noteikt vienpersoniski. Turklāt ir jāņem vērā, ka, neskatoties uz Producēšanas līguma 3.1.5. un 3.1.6.punktā norādītajiem termiņiem (18 un 12 nedēļu laikā no līguma spēkā stāšanās), Producēšanas līguma 3.1.5. un 3.1.6.punktā minētie 2. un 3.posma plāni un scenāriji tā arī netika iesniegti un saskaņoti.

[2.5.4] L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma 3.1.7.punkts paredzēja, ka pēc attiecīgā līguma izpildes posma pakalpojumu sniegšanas plāna un scenārija saskaņošanas ar pasūtītāju, producentis izstrādā un saskaņo ar pasūtītāju attiecīgā līguma izpildes posma pakalpojumu sniegšanas tāmi, kas secīgi izriet un ir savstarpēji saskaņota ar pakalpojumu sniegšanas plānu un scenāriju noteiktajā līguma izpildes posmā. Attiecīgā līguma izpildes posma pakalpojumu sniegšanas tāme bija pamats norēķiniem starp pasūtītāju un producentu, veicot pakalpojumu apmaksu producēšanas līgumā noteiktajā kārtībā.

Izvērtējot Producēšanas līguma 3.1.7.punkta saturu, komisija nekonstatē, ka tajā būtu iekļautas tiesības ietekmēt Komandītsabiedrības piedāvātās cenas par pakalpojumiem, it īpaši ņemot vērā, ka Producēšanas līguma 3.1.2.-3.1.6.punkts paredz, ka Komandītsabiedrība faktiski varēja vienpersoniskas noteikt pasākumus, to apjomu un saturu. L.Ange savos paskaidrojumos ir pareizi norādījusi, ka Producēšanas līguma 4.8.punkts paredzēja, ka, izstrādājot attiecīgā līguma izpildes posma pakalpojumu sniegšanas tāmi, producentis visām attiecīgā līguma izpildes posma pakalpojumu sniegšanas tāmes pozīcijām norāda (paskaidro), kuras tajā norādītās izmaksu pozīcijas ir attiecināmas uz katru konkrēto līgumcenu veidojošo pozīciju atbilstoši producēšanas līgumam un producenta finanšu piedāvājumam. Attiecīgo līguma izpildes posmu pakalpojumu sniegšanas tāmēs iekļautās pozīcijas, kas attiecināmas uz konkrētu līgumcenu veidojošo pozīciju, kopā nedrīkstēja pārsniegt konkrētās līgumcenu veidojošo pozīcijas apmēru, kas noteikta Producēšanas līguma 4.2.punktā. Tai pat laikā ir secināms, ka Komandītsabiedrības finanšu piedāvājums neatšķiras no

Producēšanas līguma 4.2.punkta, līdz ar to Producēšanas līguma 4.8.punkts tikai precizēja tāmes iesniegšanas formu, nevis saturu vai apjomu. Minēto apliecina arī Līguma pielikumā esošā 1.posma tāme, kurā ir norādīts, kuras konkrēti pozīcijas ietvaros ir norādīta konkrētā izmaksa.

[2.5.5] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma 3.1.9.punkts līguma izpildes gaitā paredzēja regulāras sanāksmes ar producentu, kurās tiek risināti ar producēšanas līguma saistību izpildi saistītie jautājumi, kuru mērķis varēja būt arī iespēju uzraudzīt valsts budžeta līdzekļu izlietojumu nodrošināšana.*

Izvērtējot Producēšanas līguma 3.1.9.punktu, komisija nekonstatē, ka tajā būtu atrunāts efektīvs mehānisms pakalpojumu skaita un apjoma vai pakalpojumu cenas noteikšanai. Tas nosaka tikai ministrijas un Komandītsabiedrības komunikācijas modeli līguma izpildes gaitā. Turklāt komisija konstatē, ka minētā punkta otrais teikums ir pretrunā ar Producēšanas līguma 8.6.punktu, kas paredz, ka izmaiņas un papildinājumi Producēšanas līgumā ir spēkā tikai tad, jo par to puses ir rakstveidā vienojušās. Līdz ar to ar Komandītsabiedrību organizēto sanāksmju protokolos sniegtie ministrijas pārstāvju norādījumi (kas precizē Producēšanas līgumu vai tā pielikumus) būtu saistoši Komandītsabiedrībai tikai pēc abpusējas šādu papildinājumu vai izmaiņu parakstīšanas.

[2.5.6] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma 3.1.14.punkts arī paredzēja, ka pēc pasūtītāja iniciatīvas, atbilstoši producēšanas līgumam izstrādātos dokumentus pasūtītājs var nodot izvērtēšanai pasūtītāja izvēlētam neatkarīgam ekspertam, kura atzinums un tajā sniegtie priekšlikumi precizējumiem, papildinājumiem vai uzlabojumiem producentam ir saistoši.*

Producēšanas līguma 3.1.14.punkts paredz, ka Komandītsabiedrībai pēc ministrijas iniciatīvas ir pienākums nodot atbilstoši Producēšanas līgumam izstrādātos dokumentus izvērtēšanai Pasūtītāja izvēlētam ekspertam, kura atzinums un tajā sniegtie priekšlikumi, precizējumi, papildinājumi vai uzlabojumi Komandītsabiedrībai ir saistoši. Minētā punkta nozīme ir skatāma kopsakarā ar citiem līguma punktiem, kuros paredzēta Komandītsabiedrības atbildība par trūkumiem, t.i., pakalpojumu sniegšana neatbilstoši Producēšanas līgumam vai tā pielikumiem. Līdz ar to Producēšanas līguma 3.1.14.punkts tikai paredz ministrijai tiesības piesaistīt ekspertu (un nosaka tā piesaistes kārtību) sniegtā pakalpojuma kvalitātes izvērtēšanai (t.i., vai veiktais pakalpojums atbilst Producēšanas līguma un tā pielikumiem).

[2.5.7] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma 3.1.15.punkts noteica Komandītsabiedrības pienākumu atbilstoši pasūtītāja norādījumiem vai pēc pasūtītāja pieprasījuma sniegt skaidrojumus un atskaites par atbilstoši Producēšanas līgumam izstrādātajiem dokumentiem vai sniegtajiem pakalpojumiem. L.Ange uzsver, ka Producēšanas līguma 3.1.15.punkta plašā redakcija neierobežoja pasūtītāju attiecībā uz noteiktu informācijas vai dokumentācijas apjomu vai saturu, līdz ar to Producēšanas līguma izpildes gaitā*

nepastāvēja juridiski ierobežojumi attiecībā uz informācijas un dokumentācijas nepreprasīšanu, kas bija nepieciešama, nodrošinot līguma izpildes uzraudzību.

Izvērtējot Producēšanas līguma 3.1.15.punkta saturu, Komisija konstatē, ka tas paredz tikai pienākumu Komandītsabiedrībai sniegt informāciju ministrijai. Komisija piekrīt, ka nepastāv juridiski ierobežojumi dokumentu apjomam, taču tai pat laikā ir jāņem vērā, ka punkta teksts paredz sniegt skaidrojumus par izstrādātajiem dokumentiem vai pakalpojumiem, bet nevis par minēto pakalpojumu vai dokumentu apjomu vai izmaksām. Līdz ar to arī šajā punktā komisija nav saskatījusi ministrijas tiesības (izņemot iespēju nesaskaņot dokumentus) noteikt (vērtēt) nepieciešamo pakalpojumu skaitu un apjomu vai pakalpojumu cenu.

[2.5.8] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma 6.1.punkts noteica, ka Komandītsabiedrība ir pilnībā atbildīga par pakalpojumu sniegšanu un atbilstoši Producēšanas līgumam izstrādātās dokumentācijas pareizību, precizitāti un realizējamību.*

Komisija neapstrīd minētās deklaratīvā rakstura normas nozīmi Producēšanas līguma izpildē (ņemot vērā, ka saskaņā ar vispārpieņemtajiem principiem izpildītājs vienmēr ir atbildīgs par pakalpojuma sniegšanas kvalitāti atbilstoši līgumā definētajiem kvalitātes standartiem). Turklāt minētais punkts pats par sevi neizslēdz Komandītsabiedrībai definēt izpildāmus pakalpojumus par nesamērīgu cenu, piemēram, Komandītsabiedrībai nesagādātu grūtības īstenot sadārdzinātus pakalpojumus.

[2.5.9] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma kopējās līgumcenas palielināšanu nepieļauj Publisko iepirkumu likums, līdz ar to līgumcenas palielināšanās risks tiek ierobežots jau normatīvo aktu līmenī. Nav pamata secināt, ka producēšanas līgums vai tā nosacījumi jebkādā veidā ietekmē iespējamu līgumcenas palielināšanu, jo šāda iespējamība nav tikusi ne apspriesta starp pusēm, ne apskatīta pušu sarakstē, ne arī praktiski iespējama.*

Komisija piekrīt, ka gan iepirkuma dokumentācija, gan arī pats Producēšanas līgums neparedz kopējās līgumcenas palielināšanas risku. Tai pat laikā komisija vērs uzmanību, ka šāds apgalvojums ir attiecināms tikai uz kopējo līgumcenu, nevis iepirkuma priekšmetu veidojošo pakalpojumu līgumcenām. Proti, ņemot vērā, ka Producēšanas līgums neparedz līguma priekšmetā ietilpstošo pakalpojumu un lietu uzskaitījumu un to izcenojumus, bet tie nosakāmi, vadoties no Komandītsabiedrības iesniegtajiem ierosinājumiem un cenām, kā arī to, ka ministrijai Producēšanas līgumā nav paredzēta iespēja vērtēt katra līguma priekšmetā ietilpstošā pakalpojuma vai lietas līgumcenu, pastāv risks, ka ministrijai par pakalpojumiem būtu jāmaksā neadekvāti liela maksa (minētā riska iestāšanos apstiprina Komandītsabiedrības iesniegto darbu izcenojumi, piemēram, par dzīvesvietu apzināšanu Itālijā tika paredzēti un samaksāti 32 000 EUR; 24.07.2014. pieņemšanas – nodošanas akts).

[2.5.10] L.Ange norāda, ka nav izprotams dienesta pārbaudes ziņojuma 3.1.2.punktā ietvertais secinājums attiecībā uz ekonomiskā līdzsvara neievērošanu un risku sadalījumu starp pusēm, lai novērstu valsts budžeta līdzekļu izšķērdēšanu un nelietderīgu izmantošanu. Pirmkārt, ekonomiskais līdzsvars publisko iepirkumu kontekstā parasti tiek minēts vienīgi saistībā ar būtiskiem līguma grozījumiem, kuru rezultātā tiek mainīts ekonomiskais līdzsvars par labu piegādātājam, respektīvi tiek mainīts ar sākotnējo publisko iepirkumu līgumu nodibināta saistība un nostiprinātais pušu līdzsvars jeb nosacīta vienlīdzība uzņemtajās saistībās.

Tomēr, pat ja tiek pieņemts, ka ekonomiskais līdzsvars ir jāvērtē arī attiecībā uz pušu līgumu, L.Ange pieļauj, ka šādā gadījumā ekonomiskais līdzsvars jāvērtē kā abu līgumslēdzēju vienlīdzīgas vai samērojamas tiesības, pienākumi, atbildība u.tml. Ja vērtē Producēšanas līgumu no šāda abu līgumslēdzēju vienlīdzīgu vai samērojamu tiesību, pienākumu un atbildības apjoma, nav pamata secināt ka producentis attiecībā pret pasūtītāju būtu labvēlīgākā situācijā līguma izpildē. Producēšanas līgums paredz, ka producentis sniedz pakalpojumu, bet pasūtītājs apmaksā atbilstoši pieņemtos pakalpojumus. Producēšanas līgumā abām pusēm ir noteikti līguma izpildes termiņi pienākumi, tiesības, atbildība, soda sankcijas par līguma neatbilstošu izpildi vai neizpildi.

Attiecībā uz vienlīdzīgiem līguma nosacījumiem, Iepirkumu uzraudzības birojs ir atzinis, ka pasūtītājam ir pienākums paredzēt vienlīdzīgas pušu tiesības un pienākumus, tai skaitā, piemēram, līguma pārkāpuma gadījumā. Piemēram, Iepirkumu uzraudzības biroja praksē ir atzīts, ka līgumsods ir jāparedz samērīgi ar pieļauto pārkāpumu, kā arī, ievērojot pušu vienlīdzības principu, jāparedz līdzvērtīgs līgumsods par līguma pārkāpumiem abām līgumslēdzēju pusēm.

Komisija norāda, ka Producēšanas līgumā nav ievērots „ekonomiskais līdzsvars un risku sadalījums starp pusēm”. Minētajā gadījumā tika norādīts uz to, ka Producēšanas līgumā nav nolīdzsvarotas ministrijas un Komandītsabiedrības tiesības un pienākumi (kurām ir finansiāls raksturs). Ir jāņem vērā, ka praksē termina „ekonomiskais līdzsvars” lietošana neaprobežojas tikai ar publiskajiem iepirkumiem. L.Ange savos paskaidrojumos pareizi ir secinājusi, ka ekonomiskā līdzsvara un risku sadalījuma jēdzieni ir skatāmi vienlīdzīgu līguma nosacījumu principa kontekstā, t.i., ekonomiskais līdzsvars jāvērtē kā abu līgumslēdzēju vienlīdzīgas vai samērojamas tiesības, pienākumi, atbildība. Komisija uzskata par nepamatotu L.Anges apgalvojumu, ka, ņemot vērā Producēšanas līgumā abām pusēm noteiktos līguma izpildes termiņus, pienākumus, tiesības, atbildību, soda sankcijas par līguma neatbilstošu izpildi vai neizpildi, Producēšanas līgumā ir nodrošināta vienlīdzīgs un samērojams tiesību un atbildības apjoms. Izvērtējot Producēšanas līgumu, komisija ir konstatējusi, ka Komandītsabiedrībai ir paredzēta iespēja noteikt iepirkuma priekšmetā ietilpstošo pakalpojumu cenas, savukārt ministrijai nav paredzētas tiesības vērtēt cenas atbilstību tirgus cenai (Producēšanas līguma 3.1.7.punkts paredz Komandītsabiedrības pienākumu

iesniegt tāmi atbilstoši saskaņotajam plānam un scenārijam, ministrijai šajā gadījumā, saskaņojot šo tāmi, ir iespēja iebilst tikai par tās atbilstību plānam un scenārijam; Producēšanas līguma 3.1.10.punkts).

Komandītsabiedrībai nav saistošs Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas (t.sk., 3.panta 1. un 3.punkts un 8.pants). Minētā likuma normas nosaka valsts pārvaldes iestāžu rīcības robežas un uzvedības modeli. Līdz ar to, ņemot vērā, ka iepirkuma priekšmetā ietilpstošo pakalpojumu izcenošana līguma noslēgšanas brīdī nebija paredzēta, ministrijai bija pienākums iestrādāt līgumā tādu mehānismu, kas ļautu pārliecināties par Komandītsabiedrības norādīto konkrēto pakalpojumu izmaksu atbilstību tirgus cenai. Šāda secinājuma pamatotību un mehānisma nepieciešamību apliecina arī Producēšanas līguma 7.5.punkts, kurš paredz, ka Producēšanas līguma izbeigšanas gadījumā Komandītsabiedrībai ir jāapmaksā pilnībā pabeigtie pakalpojumi (savukārt konkrētajā gadījumā, kad līgums nav izpildīts, ministrijai tikai tāpēc, ka Producēšanas līgums iever būtiskas neatbilstības, nav iespējas vadīties no Komandītsabiedrības finanšu piedāvājumā norādītajām izmaksu pozīcijām, jo tās neatspoguļo katra Komandītsabiedrības pakalpojuma izmaksas, bet gan Komandītsabiedrības vienpersoniski noteikto cenu). Līdz ar to Producēšanas līgums katra konkrēta pakalpojuma cenas noteikšanā Komandītsabiedrībai paredzēja plašākas tiesības nekā ministrijai. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka šādas tiesības abām pusēm ir noteiktas samērīgi (t.i., līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā ministrijai pastāv risks apmaksāt tirgus cenai neatbilstošus pakalpojumus).

[2.6] Izvērtējot Producēšanas līguma kvalitāti, komisija konstatēja, ka Producēšanas līguma 1.2.punkts paredz, ka pakalpojumu sniegšana saskaņā ar Producēšanas līgumu paredzēta trīs posmos: 1.posms – pirms Izstādes, 2.posms – Izstādes laikā, 3.posms – pēc Izstādes. Izvērtējot iepirkuma procedūras dokumentāciju, netika konstatēts, ka pretendentiem būtu izvirzīta prasība norādīt darbus, kas tiks veikti katrā attiecīgajā posmā. Netika konstatēts, ka iepirkuma dokumentācijā pretendentiem būtu pienākums norādīt katra posma izmaksas vai attiecīgajā posmā veicamās darbības. Tieši pretēji, nolikuma 9.pielikumā izmaksas ir norādāmas sekojošās pozīcijās: 1.Ekspozīcijas satura sagatavošana; 2.Paviljona darbības nodrošināšana pirms Izstādes, Izstādes laikā, un pēc Izstādes; 3.Kultūras un pasākumu programmas sagatavošana un realizācija; 4.Mārketinga un komunikācijas programmas sagatavošana.

Vēl vairāk, Producēšanas līguma 3.1.7.punkts paredz, ka tieši Komandītsabiedrība ir tā, kura nosaka, cik katrs no posmiem maksās un kādas darbības ir iekļaujamas minētajā apjomā. Līdz ar to Producēšanas līgumā iestrādātā kārtība paredz Komandītsabiedrībai vienpusējas tiesības noteikt ne tikai posmu saturu un apjomu, bet arī attiecīgā posma izmaksas. Izvērtējot Producēšanas līgumu, komisija nekonstatē, ka ministrijai būtu paredzētas tiesības nepiekrīst Komandītsabiedrības piedāvātajam līgumcenas sadalījumam pa

posmiem vai ka ministrijai būtu tiesības vērtēt piedāvāto izmaksu atbilstību, t.i., nepastāvot iespējai kontrolēt posmu saturu un apjomu, pastāv risks, ka netiks nodrošināta Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas likuma 3.panta 1. un 3. punktā paredzēto nosacījumu izpildi. Turklāt saskaņā ar Civillikuma 1416.pantu līguma priekšmets nedrīkst būt pilnīgi nenoteikts vai atstāts vienīgi parādnieka ieskatam. Arī pušu līdztiesības princips paredz to, ka pušu tiesībām ir jābūt līdzsvarā. Līdz ar to, sagatavojot Producēšanas līgumu, nav nodrošināta arī Civillikuma 1416.panta un pušu līdztiesības principa ievērošana, nostādot ministriju pret Komandītsabiedrību nelabvēlīgākā stāvoklī.

[2.7] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 23.panta ceturto daļu iepirkuma komisija ir atbildīga par iepirkuma dokumentu izstrādāšanu. Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta pirmā daļa paredz, ka „*ir pieļaujami tikai iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās nebūtiski grozījumi*”, līdz ar to komisija piekrīt, ka iepirkuma līgums ir slēdzams uz tiem pašiem līguma nosacījumiem, kādi bija definēti iepirkuma procedūras dokumentācijā.

Tai pat laikā, izvērtējot lietā esošos materiālus, tika konstatēts, ka saskaņā ar ministrijas Juridiskā departamenta reglamenta 2.6.punktu Juridiskā departamenta uzdevums ir „*organizēt valsts iepirkumu procedūras, nodrošināt valsts iepirkuma komisijas darbu*”. Reglamenta 3.4.1.punkts paredz, ka par iepirkuma līgumu projektu izstrādi, izskatīšanu un vīzēšanu ir atbildīga Juridiskā departamenta Iepirkumu un juridiskā atbalsta nodaļa. Līdz ar to Juridiskais departaments ir atbildīgs par iepirkuma līguma projektu izstrādi, izskatīšanu un vīzēšanu. Šāda kārtība ir paredzēta arī ministrijas procesa aprakstā „Publiskie iepirkumi” (Nr.22-3/4.15), kā arī procesa aprakstā „Līgumu slēgšana” (Nr.22-3/4.16). Saskaņā ar procesa aprakstā „Publiskie iepirkumi” paredzēto kārtību, pēc atbildīgās struktūrvienības ziņojuma saņemšanas Juridiskā departamenta Iepirkumu un juridiskā atbalsta nodaļa nodrošina iepirkuma komisijas darbu un veic iepirkuma līguma izstrādi.

[2.8] Izvērtējot lietas faktiskos apstākļus, ir konstatējams, ka Uzņēmējdarbības konkurētspējas veicināšanas departamenta direktores I.Beināres un Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departamenta direktores V.Feodorovas 23.05.2013. ziņojums Nr.32-1-1153 (par producēšanas un projektēšanas pakalpojuma iepirkuma organizēšanu) ar valsts sekretāra J.Pūces rezolūciju ir nodots izpildei L.Angei un M.Līdumniecei. Minētajā gadījumā ziņojums netika nodots Juridiskā departamenta Iepirkumu un juridiskā atbalsta nodaļai. Lietā netika konstatēts, ka M.Līdumniece būtu nodevusi minētā uzdevuma izpildi kādai citai personai. Līdz ar to faktiski Juridiskā departamenta Iepirkumu un juridiskā atbalsta nodaļas funkciju veikšanu, kurā ietilpst arī iepirkuma līguma sagatavošana, valsts sekretārs bija uzdevis veikt L.Angei un M.Līdumniecei.

[2.9] Ministrijas lietvedības kārtība (2013.gada 17.decembra iekšējie noteikumi Nr.1-7-45) paredz sekojošo:

„46. Ja rezolūcijā ir norādīti vairāki izpildītāji, izpilde jāveic tiem kopīgi atbilstoši to amata aprakstā minētajiem pienākumiem vai rezolūcijā norādītajam atsevišķajam uzdevumam. Par uzdevuma izpildi kopumā ir atbildīgs pirmais rezolūcijā norādītais izpildītājs.

48. Ja veicamais uzdevums rezolūcijā nav norādīts, amatpersona, kurai dokuments ir adresēts, lēmumu par dokumenta izpildi pieņem pati”.

Atbilstoši amata pienākumiem M.Līdumniece (amata apraksti Nr.2312-3-56-209; 01.06.2009. un Nr.234-3-77-2014; 18.07.2014) sniedz juridisko atbalstu publisko iepirkumu jomā, nodrošina līgumu projektu izskatīšanu un saskaņošanu, savukārt L.Ange (amata apraksts Nr.234-3-89-2012; 02.07.2012.) ministrijas darbiniekiem sniedz juridiska rakstura konsultācijas ministrijas kompetencē esošajos jautājumos.

[2.10] Gan M.Līdumniece, gan L.Ange norāda, ka saskaņā ar ministrijas lietvedības kārtības 77.7.punktu Juridiskā departamenta amatpersona, kura vizējusi dokumentu, atbild tikai par dokumenta atbilstību juridiskās tehnikas prasībām, saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto. Izvērtējot minēto argumentāciju, komisija konstatē, ka ministrijas lietvedības kārtības 77.7.punkta piemērošana šajā gadījumā nav pieļaujama, jo, ņemot vērā valsts sekretāra rezolūciju uz 23.05.2013. ziņojuma Nr.32-1-1153, ir piemērojams ministrijas lietvedības kārtības 77.1.punkts (dokumenta izstrādātājs ir atbildīgs par sagatavoto dokumentu satura atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem), jo šajā gadījumā gan M.Līdumniece, gan L.Ange ir dokumenta izstrādātājas, līdz ar to arī uzskatāmas par atbildīgām par nepieciešamo dokumentu, t.sk., iepirkuma līguma, satura atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

[2.11] Papildus komisija vērš uzmanību, ka pasūtītājam saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 38.panta otro daļu ir tiesības jebkurā brīdī pārtraukt iepirkuma procedūru, ja tam ir objektīvs pamatojums. Līdz ar to par līguma izvērtēšanu atbildīgajām amatpersonām (L.Ange un M.Līdumniece) ir jāveic arī tādu līgumu, kas ir iepirkuma dokumentācijas sastāvdaļa, izvērtēšana (t.i., vērtēt minētā līguma atbilstību normatīvajiem aktiem), neatbilstību gadījumā ierosinot pārtraukt iepirkuma procedūru, t.sk., dienesta ziņojumā vēršot ministrijas vadības uzmanību uz līguma projektā esošajām nepilnībām un skaidri norādot iespējamus tiesiskos riskus.

[2.12] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka M.Līdumniece, izpildot valsts sekretāra J.Pūces rezolūciju (šī atzinuma 2.8.p.), kā arī pildot Juridiskā departamenta direktores pienākumus, nav nodrošinājusi Producēšanas līguma satura atbilstību Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktam un 8.pantam, nav ievērojusi ministrijas lietvedības kārtības 46.punktu un nav kvalitatīvi veikusi savus amata pienākumus (amata apraksti Nr.2312-3-56-209; 01.06.2009. un Nr.234-3-77-2014; 18.07.2014), tādējādi aiz rupjas neuzmanības izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto

disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā nodarīts būtisks kaitējums valsts interesēm (šī likuma 15.panta ceturtās daļas izpratnē).

[2.13] Rupju neuzmanību M.Līdumnieces rīcībā pierāda apstākļi, ka M.Līdumniece ir vizējusi Producēšanas līgumu saskaņā ar ministrijas lietvedības kārtības 77.7.punktu, neskatoties uz to, ka M.Līdumniecei bija zināma valsts sekretāra rezolūcija, saskaņā ar kuru M.Līdumniece bija līdzatbildīga par rezolūcijas izpildi. Līdz ar to M.Līdumniecei bija zināms apstākļi, ka, vizējot Producēšanas līgumu, M.Līdumniece ir atbildīga par ministrijas lietvedības kārtības 77.1.punktā paredzēto. Turklāt saskaņā ar amata pienākumiem M.Līdumniecei bija pienākums ne tikai sniegt juridisko atbalstu publisko iepirkumu jomā un nodrošināt līgumu projektu izskatīšanu un saskaņošanu, bet arī veikt departamenta darbinieku (tai skaitā, L.Anges) veikto uzdevumu izpildes kontroli, ko arī šajā gadījumā M.Līdumniece nav veikusi. Komisija, veicot izmeklēšanu, nekonstatēja faktus, kas varētu liecināt par to, ka M.Līdumniece būtu vēlējusies vai apzināti pieļāvusi negatīvo seku iestāšanos. Tai pat laikā komisija norāda, ka M.Līdumnieces faktiskās darbības (iepirkuma līguma vizēšanas procesā apzināti pārbaudot tikai līguma atbilstību juridiskās tehnikas prasībām) liecina par to, ka M.Līdumniece Producēšanas līguma saturu ne tikai nav vērtējusi, bet nav uzskatījusi par nepieciešamu to darīt, kas norāda uz to, ka M.Līdumniece apzinājusies nelabvēlīgu seku iestāšanos, bet vieglprātīgi paļāvusies, ka tās neiestāsies.

[2.14] Vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, ir jāņem vērā Producēšanas līguma izpildes inventarizācijas komisijas (izveidota ar ministrijas 07.04.2015. rīkojumu Nr.79) secinājumi - Producēšanas līguma 2.pielikuma 2.3., 2.4., 3.3. un 8.2.3. pozīciju izmaksas ir nesamērīgas (administratīvās izmaksas pārsniedz pašu pakalpojumu izmaksas), savukārt 1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 3.1., 3.2., 3.5., 3.8., 4.2., 4.3., 5.2., 5.3., 6.1., 7.1., 7.2., 7.5., 8.1.1., 8.2., 9.2., 10.1., 10.2.1., 10.3., 13.1., 13.2.1., 13.2.2. un 13.2.4.pozīciju izmaksās komisijai ir radušās šaubas par izmaksu atbilstību godīgai komercpraktīkai, t.i., ka izmaksas ir sadārdzinātas; ņemot vērā abus šos apsvērumus, kopējā sadārdzināto pakalpojumu summa ir vērtējama 737 582.10 EUR apmērā. Tādējādi komisijai ir pietiekams pamats uzskatīt, ka Producēšanas līgumā ietvertās būtiskās neatbilstības ir sekmējušas ne tikai līguma nekvalitatīvo izpildi, bet konkrētajā gadījumā, kad līgums ir izbeigts, tiešā veidā sekmēs sarežģīto zaudējumu piedziņas procesu. Tādējādi, pat izbeidzot nekvalitatīvi noslēgto Producēšanas līgumu un tiešā veidā novēršot līguma nekvalitatīvo izpildi, netiek novērsta disciplinārpārkāpuma rezultātā radītās sekas. Turklāt M.Līdumnieces apzinātā attieksme, kas skaidri parādās M.Līdumnieces disciplinārlietas paskaidrojumos, pēc būtības nevērtējot līguma saturu tā vizēšanas procesā, kā arī nekontrolējot savā tiešā pakļautībā esošās L.Anges pienākumu izpildi, rada komisijai pārliecību, ka M.Līdumniecei kā ilgstoši

strādājošai ministrijas kompetentai ierēdnei nav iespējams vairāk uzticēties saistībā ar departamenta direktora kompetencē esošo pienākumu izpildi.

[2.15] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **M.Līdumniecei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - pazemināšana amatā uz vienu gadu.**

[2.16] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka L.Ange, izpildot valsts sekretāra J.Pūces rezolūciju (šī atzinuma 2.8.p.), gan kā iepirkumu komisijas locekle, gan kā Juridiskā departamenta kompetentā juriste nav nodrošinājusi Producēšanas līguma atbilstību Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktam un 8.pantam, tādējādi ar netiešu nodomu izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā nodarīts būtisks kaitējums valsts interesēm (šī likuma 15.panta ceturtnās daļas izpratnē).

[2.17] Netiešu nodomu L.Anges rīcībā pierāda apstākļi, ka L.Ange gan kā iepirkumu komisijas locekle, gan kā Juridiskā departamenta kompetentā juriste ir vizējusi Producēšanas līgumu saskaņā ar ministrijas lietvedības kārtības 77.7.punktu, neskatoties uz to, ka L.Angei bija zināma valsts sekretāra rezolūcija, saskaņā ar kuru L.Ange bija līdzatbildīga par rezolūcijas izpildi. Līdz ar to L.Angei bija zināms apstākļi, ka, vizējot Producēšanas līgumu, L.Ange ir atbildīga ne tikai par Publisko iepirkumu likuma 23.panta ceturtnās daļas, bet arī par ministrijas lietvedības kārtības 77.1.punktā paredzēto. Būtiski, ka L.Ange Producēšanas līguma izpildes gaitā bija tā, kura ierosināja iesniegt sadārdzinātus rēķinus (ko apliecina 2014.gada 24.aprīļa un 27.maija Komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēžu audio ieraksts)³, kas apliecina, ka L.Ange apzināti pieļāva prettiesisko seku iestāšanos.

[2.18] Vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, ir jāņem vērā Producēšanas līguma izpildes inventarizācijas komisijas secinājumi - Producēšanas līguma 2.pielikuma 2.3., 2.4., 3.3. un 8.2.3. pozīciju izmaksas ir nesamērīgas (administratīvās izmaksas pārsniedz pašu pakalpojumu izmaksas), savukārt 1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 3.1., 3.2., 3.5., 3.8., 4.2., 4.3., 5.2., 5.3., 6.1., 7.1., 7.2., 7.5., 8.1.1., 8.2., 9.2., 10.1., 10.2.1., 10.3., 13.1., 13.2.1., 13.2.2. un 13.2.4.pozīciju izmaksās komisijai ir radušās šaubas par izmaksu atbilstību godīgai komercpraksei, t.i., ka izmaksas ir sadārdzinātas; ņemot vērā abus šos apsvērumus, kopējā sadārdzināto pakalpojumu summa ir

³ Komisijai disciplinārizmeklēšanas laikā L.Aršauska nodeva 7 no 12 Komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēžu audio ierakstiem. Ņemt vērā, ka komisijas rīcībā nav visu notikušo Komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēžu audio ieraksti, kā arī ņemot vērā, ka audio ieraksti pēc satura ir būtiski plašāki nekā attiecīgo sēžu protokoli, pastāv iespēja, ka kompetentās iestādes izmeklēšanas laikā var atklāt vēl papildus apstākļus, kas komisijai uz atzinuma sagatavošanas brīdi nav zināmi.

vērtējama 737 582.10 EUR apmērā. Tādējādi komisijai ir pietiekams pamats uzskatīt, ka Producēšanas līgumā ietvertās būtiskās neatbilstības ir sekmējušas ne tikai līguma nekvalitatīvo izpildi, bet konkrētajā gadījumā, kad līgums ir izbeigts, tiešā veidā sekmēs sarežģīto zaudējumu piedziņas procesu. Tādējādi, pat izbeidzot nekvalitatīvi noslēgto Producēšanas līgumu un tiešā veidā novēršot līguma nekvalitatīvo izpildi, netiek novērstas disciplinārpārkāpuma rezultātā radītās sekas. Turklāt L.ANGES apzinātā rīcība, Producēšanas līguma izpildes laikā ierosinot iesniegt sadārdzinātus rēķinus, rada komisijai pārlicību, ka L.ANGEI kā pietiekami ilgstoši strādājošai ministrijas kompetentai ierēdnei nav iespējams vairāk uzticēties saistībā ar struktūrvienības kompetencē esošo pienākumu izpildi.

[2.19] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **L.ANGEI ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - pazemināšana amatā uz vienu gadu un sešiem mēnešiem.**

3. Producēšanas līguma izpildes uzraudzība.

[3.1] Producēšanas līguma 1.2.punkts paredz trīs izpildes posmus, bet saskaņā ar 1.4.punktu kā līguma neatņemama sastāvdaļa ir līguma pielikumi: 1.pielikums – tehniskā specifikācija; 2.pielikums – pakalpojuma sniegšanas laika grafiki; 3.pielikums – 1.posma pakalpojumu sniegšanas plāns un scenārijs; 4.pielikums – 2.posma pakalpojumu sniegšanas plāns un scenārijs; 5.pielikums – 3.posma pakalpojumu sniegšanas plāns un scenārijs; 6.pielikums – 1.posma pakalpojuma sniegšanas tāme; 7.pielikums – 2.posma pakalpojuma sniegšanas tāme; 8.pielikums – 3.posma pakalpojuma sniegšanas tāme.

[3.2] Uz Producēšanas līguma slēgšanas brīdi 19.12.2013. no minētajiem pielikumiem ir sagatavoti tikai tehniskā specifikācija un pakalpojuma sniegšanas laika grafiks (2.pielikums). Producēšanas līguma 3.pielikums un 6.pielikums tika sagatavots un iesniegts tikai 2014.gada 3.februārī, bet pārējie pielikumi nav sagatavoti un ministrijā nav iesniegti līdz pat šī atzinuma sagatavošanas brīdim. Lai konstruktīvi izvērtētu Producēšanas līguma uzraudzības atbilstību, ir izdalāmi trīs šī procesa apakšposmi:

[3.2.1] 3. un 6.pielikuma atbilstība Producēšanas līguma pamattekstam;

[3.2.2] nepabeigtu pakalpojumu apmaksas kārtības atbilstība Producēšanas līgumam;

[3.2.3] pakalpojumu pieņemšanas kārtība.

[3.3] Saskaņā ar Producēšanas līguma 1.2.punktu pakalpojuma sniegšana saskaņā ar līgumu paredzēta trīs posmos: 1.posms – pirms Izstādes, 2.posms – izstādes laikā, 3.posms – pēc Izstādes. Saskaņā ar Producēšanas līguma 3.1.4.punktu Komandītsabiedrība sagatavo pakalpojumu sniegšanas plānu, kas kļūst par Producēšanas līguma neatņemamu sastāvdaļu pēc tā abpusējas parakstīšanas. Līdz ar to pakalpojumu piederība kādam no līgumā paredzētajiem posmiem saskaņā ar Producēšanas līguma 1.2.punktu, sagatavojot un parakstot pasākumu plānu, bija nosakāma, tikai pamatojoties uz pakalpojuma sniegšanas (norises) brīdi. Attiecīgi 1.posmā bija paredzēts apmaksāt pakalpojumus, kuru norise tika paredzēta līdz Izstādes sākuma brīdim, 2.posmā – pakalpojumus, kuri norisinās Izstādes laikā.

[3.4] Producēšanas līguma 4.3.punkts paredz, ka līgumcēnā tiek ietvertas organizācijai nepieciešamie materiāli, informācija un saskaņošana, kā arī citas nepieciešamās izmaksas, kas tieši nav iekļautas Producēšanas līguma 1.pielikumā, bet „kuru nodrošinājuma vai pielietojuma nepieciešamība izriet no Līguma priekšmeta rakstura un/vai apjoma, un kuru nodrošinājums vai pielietojums var būt nepieciešams, lai pilnā apjomā, kvalitatīvi un savlaicīgi sniegtu pakalpojumus”. Līdz ar to pakalpojuma apjomā ietilpa visi tie darbi, kuriem nav pastāvīga pakalpojuma rakstura un kuri ir domāti pakalpojuma sagatavošanai un organizēšanai. Turklāt arī Producēšanas līguma 4.11.punkts paredz, ka visi pakalpojumi tiek pieņemti, pusēm parakstot pieņemšanas –

nodošanas aktu, ja tā atzīst Komandītsabiedrības veikto pakalpojumu par kvalitatīvu un atbilstoši līguma noteikumiem sniegtu un nav pamatotu iebildumu pret pakalpojumu kvalitāti vai apjoma atbilstību līgumam, tehniskajai specifikācijai vai pasūtītāja norādījumiem. Līdz ar to Producēšanas līgums neparedz pieņemt un apmaksāt darbus, kuri ir paredzēti tikai pakalpojuma organizēšanai.

[3.5] Izvērtējot Līguma 3.pielikumu, komisija konstatē, ka 3.3., 3.4., 3.6., 3.7., 3.8., 3.10., 4.3., 5.1., 5.3., 6.2., 6.3., 7.3., 13.2.pozīcijā norādītie pakalpojumi ir attiecināmi uz projekta īstenošanas 2.posmu, nevis 1.posmu, jo tiem nav patstāvīga pakalpojuma rakstura (dabas). Tā piemēram, 3.3.pozīcijā ir paredzēts pakalpojums „Latvijas Nacionālās dienas norišu realizācijas sagatavošana”, lai gan pašas Latvijas Nacionālās dienas organizēšana un norise ir paredzēta Izstādes laikā. Līdz ar to Producēšanas līguma 3.pielikuma 3.3., 3.4., 3.6., 3.7., 3.8., 3.10., 4.3., 5.1., 5.3., 6.2., 6.3., 7.3., 13.2.pozīcijas neatbilst Līguma 1.2. un 3.1.4.punktam un nedrīkstēja tikt iekļautas arī Producēšanas līguma 6.pielikumā (1.posma pakalpojuma sniegšanas tāme).

Pieļaujot augstākminēto pozīciju iekļaušanu Producēšanas līguma 6.pielikumā, atbildīgās amatpersonas faktiski arī noteica ministrijai pienākumu maksāt nevis par sniegtu pakalpojumu, bet gan par darbībām sagatavojoties pakalpojuma sniegšanai.

[3.6] Producēšanas līguma 4.6.punkts paredz, ka „pasūtītājs veic avansa maksājumu 15% (piecpadsmit procenti) no kopējās Līguma summas 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Līguma spēkā stāšanās dienas. Avansa samaksa tiek veikta pēc īsa avansa plānotā izlietojuma apraksta un Producenta rēķina saņemšanas.”. Producēšanas līguma 4.7.punkts paredz, ka „turpmāka Pakalpojuma apmaksa Līguma ietvaros tiek organizēta pamatojoties uz Producenta sagatavotajām Pakalpojumu sniegšanas tāmēm attiecīgajam Līguma izpildes posmam”. Producēšanas līguma 4.9.punkts paredz (šāds formulējums bija paredzēts arī iepirkuma līguma projektā, kas bija nolikuma sastāvdaļa), ka „Līguma izpildes 1.posma Pakalpojumu sniegšanas tāmē ietvertās izmaksu pozīcijas sedz Producents” no avansa maksājuma. Minētajā punktā arī ir paredzēts, ka, ja avansa summa nav pietiekama, tad starpību sedz ministrija. Saskaņā ar Producēšanas līguma 4.11.punktu „Pasūtītājs paraksta Producenta sniegto Pakalpojumu nodošanas – pieņemšanas aktu, ja Pasūtītājs Producenta veikto pakalpojumu ir atzinis par kvalitatīvu un atbilstoši Līguma noteikumiem sniegtu un tam nav pamatotu iebildumu pret Pakalpojuma kvalitāti vai apjoma atbilstību Līgumam, Tehniskajai specifikācijai vai Pasūtītāja norādījumiem”. Saskaņā ar 4.13.punktu Producēšanas līgumam noteikumiem neatbilstošu pakalpojumu pieņemšana netika paredzēta.

[3.7] Izvērtējot augstāk minēto regulējumu, komisija secina, ka Producēšanas līgumā iekļautā 1.posma apmaksa paredz avansa maksājumu 15% apmērā no kopējās līgumcenas, un tikai tad, ja šis avanss nav pietiekams, ministrijai ir

pienākums apmaksāt Komandītsabiedrības sniegtos pakalpojumus. Minētais regulējums neparedz daļēji izpildītu vai nepabeigtu pakalpojumu apmaksu Producēšanas līguma izpildes 1.posmā. Minēto apliecina arī tas, ka daļēja pakalpojumu apmaksā ir paredzēta Producēšanas līguma izpildes 2. un 3.posmā, kas speciāli tika atrunāta Producēšanas līguma 4.10.2.punktā.

[3.8] Izvērtējot lietā esošos materiālus, komisija konstatēja sekojošo.

[3.8.1] Sanāksmes (piedalās V.Feodorova, L.Ange, R.Stafeckis, L.Aršauska un Komandītsabiedrības pārstāvji) 27.05.2014. protokollēmumā Nr.6 nolemts, ka ministrija piekrīt Komandītsabiedrības lūgumam veikt apmaksu bez konkrētiem nodevumiem. Saskaņā ar protokollēmuma 9.punktu Komandītsabiedrība ir informējusi ministriju par nepieciešamību papildināt līdzšinējo samaksas kārtību par pakalpojumiem. Ņemot vērā to, ka vairāki Komandītsabiedrības sniegtie pakalpojumi ir procesi, kuriem nav konkrēta nodevuma, Komandītsabiedrība lūdz atļauju gatavot pieņemšanas – nodošanas aktus par darbu izpildi konkrētā periodā, saskaņā ar pakalpojuma plānu. Ministrijas pārstāvji piekrīt šādai kārtībai.

[3.8.2] Izvērtējot 27.05.2014. sanāksmes (kuras norise tika fiksēta protokolā Nr.6) audioierakstu, komisija konstatēja dažas būtiskas lietas, kuras netika atspoguļotas protokolā:

[3.8.2.1] Komandītsabiedrības pārstāvis Ģ.Majors atzīst, ka Komandītsabiedrībai izmaksātais avanss nav izlietots Producēšanas līguma izpildei, bet ir noguldīts bankā garantijas saistības nodrošināšanai (ieraksta transkripcijas 46.min 52.sekunde);

[3.8.2.2] L.Ange piedāvā un Komandītsabiedrības pārstāvji piekrīt pārskatīt Producēšanas līgumā esošo apmaksas kārtību, paredzot maksāt par vēl nepabeigtiem darbiem; puses, lai īstenotu augstāk minēto, vienojas neveikt Producēšanas līguma grozījumus, bet faktiski pretēji Producēšanas līgumā paredzētajam apmaksāt neizdarītus vai tikai daļēji pabeigtus darbus (ieraksta transkripcija no 46.min 52.sekundes līdz 56.min).

[3.9] Ievērojot minētos apsvērumus, komisija secina, ka Producēšanas līguma izpildes gaitā ministrija ir pārkāpusi Producēšanas līgumā noteikto pakalpojumu apmaksas kārtību un attiecīgi pārkāpusi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajai daļai, 3.panta 1. un 3.punktam. Turklāt, būtiski ir norādīt, ka Inventarizācijas komisija, kuras uzdevums cita starpā bija izvērtēt Producēšanas līguma ietvaros nodoto darbu atbilstību Producēšanas līgumam, 17.04.2015. ziņojumā konstatē, ka vairāk kā 91% no veiktajiem maksājumiem (līdz ar to arī no pieņemtajiem pakalpojumiem) jeb 777 685.51 EUR no 851 866.62 EUR ir uzskatāmi par nepamatoti veiktiem.

[3.10] Izvērtējot iesaistīto amatpersonu paskaidrojumus, komisija konstatēja, ka tie nav pamatoti šādu apsvērumu dēļ.

[3.10.1] *L.Ange norāda, ka Producēšanas līguma izpildes gaitā netika veikta samaksa par „nepabeigtiem pakalpojumiem”, tādējādi ministrija nebija*

akceptējusi „līgumā neparedzētus avansa maksājumus”. L. Ange norāda, ka maksājumi par t.s. saucamajiem on-going darbiem jeb regulārajiem darbiem nav vērtējams kā avansa maksājums vai maksājums par faktiski neveiktu darbu. Avansa jēdziens praksē tiek lietots, apzīmējot priekšapmaksu jeb samaksas veidu, kad pasūtītājs samaksā pilnu vai daļēju cenu pirms preces vai pakalpojuma saņemšanas. Avansa maksājums nav attiecināms uz konkrēto gadījumu, kad producēšanas izpildes ietvaros tika apmaksāta faktiski paveikta darba daļa.

L. Ange un I. Beināre savos paskaidrojumos norāda, ka Producēšanas līgumā pakalpojumu nodošana - pieņemšana vispārīgi piesaistīta pakalpojuma plānam un tāmei un ka šāda prakse - nodot darba daļas atbilstoši pakalpojuma plānam - nav pretrunā Producēšanas līgumam. Tas nemaina līdzšinējo praksi, kad pieņemšanas - nodošanas akti tiek sagatavoti, vadoties pēc pakalpojumu plāna punktiem, apakšpunktos norādot, kas konkrētajā laika periodā ir paveikts.

L. Ange uz šādu situāciju norāda, kā uz ierastu praksi, jo „pakalpojumu sniegšanā atsevišķos gadījumos nodevums kā fizisks taustāms pierādījums ne vienmēr ir iespējams, piemēram, ministrijai ir līgums par automašīnu mazgāšanu, kura ietvaros darba izpildi apliecina pieņemšanas - nodošanas akts, jo fizisks nodevums nav objektīvi iespējams, jo ir sniegts pakalpojums kā process.”

Sniegtā argumentācija nav pamatota un ir savstarpēji pretrunīga. Par regulāro darbu apmaksas pieļaujamību skat. šī atzinuma 3.3., 3.4.punktu. Komisija piekrīt, ka avansa jēdziens praksē tiek lietots, apzīmējot priekšapmaksu jeb samaksas veidu, kad pasūtītājs samaksā pilnu vai daļēju cenu pirms preces vai pakalpojuma saņemšanas. Ņemot vērā, ka Producēšanas līgums tā 1.posmā neparedzēja iespēju veikt regulāro maksājumu segšanu (jo, ja tāds mehānisms būtu paredzēts, tad tam expresis verbis būtu bijis jābūt iekļautam Producēšanas līguma 4.9.punktā, līdzīgi kā tas ir izdarīts 4.10.2.punktā), visi uz šī pamata veiktie maksājumi ir uzskatāmi par veiktiem pirms attiecīgā pakalpojuma sniegšanas ministrijai, t.i., pēc būtības uzskatāmi par atbilstošiem avansa jēdzienam, jo tiek maksāti par nepabeigtiem pakalpojumiem. Komisijai arī nav skaidra L.ANGES atsauce uz to, ka „avansa maksājums nav attiecināms uz konkrēto gadījumu, kad producēšanas izpildes ietvaros tika apmaksāta faktiski paveikta darba daļa”, jo komisija, izpētot Producēšanas līgumu, nav konstatējusi ministrijai nedz pienākumu, nedz tiesības maksāt tikai par pakalpojuma vai darba daļu (tieši pretēji L.ANGES apgalvojumiem, Producēšanas līguma 4.11.punkts paredz pakalpojumu, nevis tā daļu, pieņemšanu un kvalitātes izvērtēšanu).

Komisija vērš uzmanību, ka L.ANGES minētais ierastās prakses piemērs nav nedz loģisks, nedz atbilstošs pakalpojumu līguma būtībai. Minētajā piemērā par automašīnas mazgāšanu pakalpojuma priekšmets ir automašīnas mazgāšana, un vienīgais veids, kā pārliecināties, ka pakalpojums ir sniegts, ir izvērtēt, vai automašīna ir nomazgāta, nevis vērtēt, vai ir veikts mazgāšanas process kā tāds. Šajā minētajā piemērā puses, parakstot pieņemšanas – nodošanas aktu, apliecina,

ka automašīna ir nomazgāta, nevis to, ka ir veikts mazgāšanas process. Līdz ar to arī samaksa tiek veikta nevis par procesu, bet gan par konkrētu rezultātu.

[3.10.2] *L.Ange un I.Beināre, atsaucoties uz Producēšanas līguma 1.3. un 4.3.punktu, norāda, ka līguma izpildes uzraudzības mērķis pamatā ir tieši pakalpojuma, kas ir līguma priekšmets, sniegšanas uzraudzība. Nav šaubu, ka, sniedzot pakalpojumus producentam, ir jāveic citas preču un pakalpojumu iegādes, kā arī jāpiesaista personāls un jāsedz administratīvās izmaksas, lai nodrošinātu pakalpojuma sniegšanu. Vienlaikus visus ar to saistītos pienākumus un riskus ir uzņēmis producers, neatkarīgi no šīm izmaksām sniedzot pakalpojumu pilnā apjomā par kopējo pielīgto līguma summu.*

Komisijai nerodas šaubas par Producēšanas līguma 1.3. un 4.3.punkta nozīmi līguma izpildes uzraudzībā. Tai pat laikā komisija nevar piekrist apgalvojumam, ka Producēšanas līguma uzraudzība aprobežojas tikai ar līguma priekšmeta izpildes uzraudzību. Komisija piekristu L.Anges un I.Beināres apgalvojumam, ja Producēšanas līgums neparedzētu līguma priekšmeta sadalījumu trīs posmos (Producēšanas līguma 1.2.punkts), neparedzētu jau pabeigtu pakalpojumu apmaksas iespējas (producēšanas līguma 4.9., 4.10. un 4.11.punkts) un citus līguma nosacījumus, kas paredz ministrijai pienākumu sekot līdzi visiem Producēšanas ietvaros sniedzamajiem pakalpojumiem (kas tiek sniegti producēšanas ietvaros). Tiesību normas, t.sk., līguma nosacījuma, iztulkošanas robežas nosaka tās teksts. Vērtējot Producēšanas līgumu kopumā, komisija nekonstatē, ka Producēšanas līgumā būtu paredzēts, ka ministrijai ir jānovērtē tikai tas, vai producēšanas pakalpojums ir sniegts. Tieši pretēji, Producēšanas līgumā iekļautie nosacījumi (par dalījumu posmos, par jau sniegto pakalpojumu apmaksu, par iespēju atteikties no pakalpojumiem u.c.) liecina par to, ka ir jāizvērtē katrs pakalpojums, kas tiek sniegts līguma priekšmeta izpildes ietvaros.

[3.11] Kopumā ir notikušas 12 ministrijas un Komandītsabiedrības sanāksmes, kuras ir protokolētas un kurās ir piedalījušies R.Stafeckis, I.Beināre, L.Ange, V.Feodorova, L.Aršauska, G.Dreimane. Producēšanas līguma 4.11.punkts paredz 10 dienu laikā pēc PNA saņemšanas no Komandītsabiedrības izvērtēt pakalpojuma sniegšanas kvalitātes un apjoma atbilstību. Līguma izpildes laikā PNA ir pārbaudīti un saskaņoti vienu līdz divu dienu laikā no PNA saņemšanas dienas. Visus PNA ir parakstījis M.Lazdovskis, izņemot 23.10.2014. PNA (parakstīja A.Liepiņš) un 20.11.2014. PNA (parakstīja V.Feodorova).

[3.12] L.Ange savos paskaidrojumos apstiprina, ka Producēšanas līguma izpildē tika iesaistīta atsevišķu konsultāciju un atbalsta sniegšanā atbilstoši kompetencei. Saskaņā ar L.Anges amata aprakstā (2012.gada 2.jūlija amata apraksts Nr.234-3-89-2012) paredzētajam, L.Ange ir atbildīga par kvalitatīvu juridisku konsultāciju sniegšanu ministrijas darbiniekiem. L.Ange, piedaloties 27.05.2014. sanāksmē, nav norādījusi uz pieņemamā lēmuma (apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus

par neatbilstošām izmaksām) neatbilstību līgumam, bet pat pati ir ierosinājusi pārskatīt Producēšanas līgumā esošo apmaksas kārtību, paredzot bez Producēšanas līguma grozījumiem maksāt par vēl nepabeigtiem darbiem, tādējādi nesniedzot kvalitatīvas juridiskas konsultācijas ministrijas amatpersonām par minētā prettiesiskā lēmuma pieņemšanu

[3.13] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka L.Ange, piedaloties sanāksmē, nav norādījusi uz pieņemamā lēmuma (apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām) neatbilstību līgumam, bet pat pati ir ierosinājusi pārskatīt Producēšanas līgumā esošo apmaksas kārtību, paredzot bez Producēšanas līguma grozījumiem maksāt par vēl nepabeigtiem darbiem, tādējādi ar netiešu nodomu izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā nodarīts būtisks mantisks zaudējums (šī likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē) un būtisks kaitējums valsts interesēm (šī likuma 15.panta piektās daļas izpratnē).

[3.14] Netiešu nodomu L.Anges rīcībā pierāda apstākļi, ka L.Ange apzinājās augstākminētos pārkāpumus un to sekas (ko pierāda 27.05.2014. sanāksmes audioieraksts) un pati ierosināja veikt šādu pārkāpumu, taču, ņemot vērā L.Anges sniegtos skaidrojumus, paļāvās, ka Producēšanas līgums tiks izpildīts un sekas neiestāsies, lai gan šāda paļaušanās nav attaisnojama.

[3.15] Savukārt, vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, komisija secina, ka minēta pārkāpuma rezultātā valstij ir radīti zaudējumi vairāk nekā piecu minimālo mēneša darba algu apmērā, t.i., zaudējumus 535 285.80 EUR apmērā (summa, kas apmaksāta par darbībām nevis sniegtiem pakalpojumiem)⁴. Turklāt šāda L.Anges kā kompetentas juristes, kuras pienākums tieši ir saistīts ar valsts interešu un finanšu līdzekļu aizsardzību, apzināta rīcība acīmredzami ir vērtējama kā pietiekams pamatojums uzskatīt, ka attiecībā uz L.Angi ir zudusi uzticība kā godīgam un kompetentam ierēdnim.

[3.16] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **L.Angei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - atbrīvošana no amata.**

[3.17] Saskaņā ar amata aprakstu (234-3-88-2013; 06.11.2013.) R.Stafeckim bija pienākums koordinēt sadarbību ar projektā iesaistītajiem privātajiem izpildītājiem, nodrošināt izpildītāju sniegto pakalpojumu un paveikto darbu kontroli, līguma izpildes kontroli. R.Stafeckis Producēšanas līgumā ir norādīts kā ministrijas atbildīgā amatpersona. Līdz ar to R.Stafeckis bija tieši atbildīgs par Producēšanas līguma izpildes uzraudzību, t.sk., par līguma izpildes gaitā

⁴ Aprēķins veikts, balstoties uz 23.02.2015. ar ministrijas rīkojumu Nr.43 izveidotās inventarizācijas komisijas atzinumu.

pieņemto lēmumu (it īpaši, kas tiešā veidā ietekmē ne tikai līguma izpildes kvalitāti, bet arī finanšu līdzekļu izlietošanas atbilstību tiesību normām un līgumam) atbilstību.

[3.18] Turklāt, ievērojot, ka R.Stafecka tiešā vadītāja I.Beināre ir atbildīga par R.Stafecka rīcības atbilstības kontroli (šī atzinuma 1.6. – 1.11.p.), ka norādītajā sanāksmē pieņemtā lēmuma juridiskās sekas bija visu līguma izpildes laiku, ka I.Beināre vizēja PNA un līdz ar to piedalījās darbu pieņemšanā, komisija secina, ka I.Beināre ir līdzatbildīga par šo pārkāpumu un bezdarbību šī pārkāpuma nenovēršanā ilgstošā laika periodā, jo viņai bija jānodrošina PNA un atbilstoši veikto darbu uzraudzība, kā arī R.Stafecka darbības kontrole.

[3.19] Ne R.Stafeckis, ne I.Beināre par problēmām līguma izpildes laikā saistībā ar Komandītsabiedrības veikto pakalpojumu pieņemšanu vai apstākļiem, kas būtiski apgrūtina līguma izpildes kontroli, nav ziņojušas ministrijas vadībai. Tādējādi ir pietiekams pamats secināt, ka R.Stafeckis, kura amata aprakstā ir noteikts koordinēt sadarbību ar projektā iesaistītajiem privātajiem izpildītājiem, nodrošināt izpildītāju sniegto pakalpojumu un paveikto darbu kontroli, līguma izpildes kontroli, t.sk., PNA izvērtēšanu, ir veicis formāli, par ko liecina PNA norādītās lakoniski un nepilnīgi aprakstītās veiktās darbības, nesniedzot informāciju, kas ļautu izvērtēt Komandītsabiedrības veiktā darba apjomu, kvalitāti jebkurai kompetentai trešajai personai (turklāt atsevišķiem nodevumiem bija jābūt acīmredzamiem, piemēram, māla objektiem, taču tie nekad nav bijuši nodoti ministrijai). Minēto apstākli apstiprina arī inventarizācijas komisija, kura konstatēja, ka vairāk kā 91% no veiktajiem maksājumiem (līdz ar to arī no pieņemtajiem pakalpojumiem), jeb 777 685.51 EUR no 851 866.62 EUR, ir uzskatāmi par nepamatoti veiktiem.

[3.20] I.Beināre kā R.Stafecka tiešā vadītāja nav ievērojusi prasību, ka R.Stafeckis - atbildīgais par resursu uzraudzību šajā projektā - pieprasītu Komandītsabiedrībai pamatot visas PNA norādītās darbības, uzrādot kvītis, inventāra sarakstu vai citus ierakstus, kas apliecinātu finanšu līdzekļu izlietošanas uzraudzības pienākumu veikšanu. I.Beināre nav ieguvusi ne dokumentālus, ne fiziskus pierādījumus par Komandītsabiedrības faktiski veikto darbu apjomu pirms šo darbu apmaksas, kā arī nav rosinājusi ekspertu piesaisti PNA pievienoto nodevumu saturiskai izvērtēšanai.

[3.21] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka I.Beināre, kā Producēšanas līguma uzraudzībā iesaistītā amatpersona ir pieļāvusi apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām, vizējot PNA un uzraugot R.Stafecka nekvalitatīvo darbību, nav ieguvusi ne dokumentālus, ne fiziskus pierādījumus par Komandītsabiedrības faktiski veikto darbu apjomu pirms šo darbu apmaksas, kā arī neziņojot par minētajiem apstākļiem ministrijas vadībai, un tādējādi ar netiešu nodomu ir izdarījusi Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu

(amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana un nepamatota nepildīšana), nodarīts būtisks mantisks zaudējums (šī likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē) un būtisks kaitējums valsts interesēm (šī likuma 15.panta piektās daļas izpratnē).

[3.22] Netiešu nodomu I.Beināres rīcībā pierāda apstākļi, ka I.Beināre, apzinoties, ka R.Stafecka darbība ir jākontrolē un ka tā ir saistīta ar būtiskiem finanšu līdzekļu izlietošanas riskiem, bet vienlaikus pēc būtības neveicot R.Stafecka rīcības kontroli, apzināti ne tikai pieļāva situāciju, ka tiek pārkāpta līgumā noteiktā pakalpojumu apmaksas kārtība, bet arī ilgstošā laika periodā to nenovērsa, lai gan faktiskā pakalpojumu pieņemšana (PNA un to saturs) acīmredzami norādīja uz finanšu līdzekļu izšķērdēšanas risku iestāšanos un lai gan I.Beinārei bija visas iespējas šādu rīcību nepieļaut.

[3.23] Savukārt, vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, komisija secina, ka minēta pārkāpuma rezultātā valstij tika radīti mantiski zaudējumi vairāk nekā piecu minimālo mēneša darba algu apmērā, t.i., 777 685.51 EUR apmērā (atbilstoši inventarizācijas komisijas sniegtajam atzinumam). Turklāt šāda rīcība apliecina I.Beināres kā pieredzējušas ministrijas amatpersonas nespēju izprast valsts pārvaldes darbības pamatprincipus (konkrēti saistībā ar tiešā pakļautībā esošo amatpersonu rīcības kontroli), kas attiecīgi ir vērtējams kā pietiekams pamatojums uzskatīt, ka attiecībā uz I.Beināri ir zudusi uzticība kā godīgam un kompetentam ierēdnim.

[3.24] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārtbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **I.Beinārei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - atbrīvošana no amata.**

[3.25] V.Feodorovas amata aprakstā (234-3-138-2012; 07.11.2012. un 234-3-113-2014, 01.02.2014.) ir noteikts, ka amatpersonai ir jāveic ministrijas Centrālā aparāta finanšu resursu uzskaitē, kontrole un pārskatu sagatavošana. Tādējādi V.Feodorova ir tieši atbildīga par līguma izpildei paredzētā finansējumu izlietojuma kontroli. Dienesta pārbaudes intervijā un savos paskaidrojumos V.Feodorova apliecināja, ka ir piedalījies 27.05.2014. sanāsmē un norādītā lēmuma pieņemšanā par Komandītsabiedrības sagatavoto PNA apmaksu par darbu izpildi konkrētā laika periodā. Papildus V.Feodorova intervijā norādīja, ka ir pārliecinājusies par ikvienā vizētajā PNA uzskaitīto darbu kvalitāti, veicot pārrunas ar R.Stafecki un producenta iesniegtie PNA ir vairākkārtīgi pat pārstrādāti. Minētais apliecina, ka V.Feodorova ne tikai atbilstoši kompetencei bija pienākums vērtēt PNA atbilstību, bet bija arī faktiskas iespējas to pilnvērtīgi darīt. Turklāt V.Feodorova nav ziņojusi ministrijas vadībai par Komandītsabiedrības iesniegto attaisnojuma dokumentu neatbilstību, t.i., iespēju pārbaudīt PNA norādītās pakalpojuma cenas un apjoma atbilstību līguma nosacījumiem.

[3.26] V.Feodorova kā kompetentā ministrijas amatpersona par līguma izpildei paredzētā finansējumu izlietojuma kontroli nav pieprasījusi Komandītsabiedrībai pamatot visas PNA norādītās darbības, uzrādot kvītis, inventāra sarakstu vai citus ierakstus, kas pierāda finanšu līdzekļu izlietošanas uzraudzības pienākumu veikšanu. V.Feodorova nav ieguvusi ne dokumentālus, ne fiziskus pierādījumus par Komandītsabiedrības faktiski veikto darbu apjomu pirms šo darbu apmaksas, kā arī nav rosinājusi ekspertu piesaisti PNA pievienoto nodevumu saturiskai izvērtēšanai.

[3.27] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka V.Feodorova, kā kompetentā ministrijas amatpersona par finansējumu izlietojuma kontroli un Producēšanas līguma uzraudzībā iesaistītā amatpersona ir pieļāvusi apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām, vizējot PNA un parakstot PNA (20.11.2014. PNA 128 729,48 EUR apmērā kā valsts sekretāra pienākumu izpildītāja), kā arī, veicot to apmaksu, nav ieguvusi ne dokumentālus, ne fiziskus pierādījumus par Komandītsabiedrības faktiski veikto darbu apjomu pirms šo darbu apmaksas, kā arī neziņojot par minētajiem apstākļiem ministrijas vadībai, un tādējādi ar netiešu nodomu ir izdarījusi Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā nodarīts būtisks mantisks zaudējums (šī likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē) un būtisks kaitējums valsts interesēm (šī likuma 15.panta piektās daļas izpratnē).

[3.28] Netiešu nodomu V.Feodorovas rīcībā pierāda apstākļi, ka V.Feodorova kā kompetenta ministrijas amatpersona apzinājās augstākminētos pārkāpumus un to sekas, bet vienlaikus neveica darbības, kuras varētu nepieļaut turpmāku pārkāpumu veikšanu, lai gan viņai bija šādas iespējas.

[3.29] Savukārt, vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, komisija secina, ka minēta pārkāpuma rezultātā valstij tika radīti zaudējumi vairāk nekā piecu minimālo mēneša darba algu apmērā, t.i., zaudējumus 777 685.51 EUR apmērā (atbilstoši inventarizācijas komisijas sniegtajam atzinumam). Turklāt šāda rīcība apliecina V.Feodorovas kā pieredzējušas ministrijas amatpersonas nespēju izprast valsts pārvaldes darbības pamatprincipus (konkrēti saistībā finansējumu izlietojuma kontroli), kas attiecīgi ir vērtējams kā pietiekams pamatojums uzskatīt, ka attiecībā uz V.Feodorovu ir zudusi uzticība kā godīgam un kompetentam ierēdnim.

[3.30] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevicnu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **V.Feodorovai ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - atbrīvošana no amata.** Tai pat laikā, ņemot vērā, ka ar V.Feodorovu disciplinārlietas izmeklēšanas laikā ir izbeigtas civildienesta attiecības, pamatojoties uz Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 19.panta

ceturto daļu un 34.panta pirmo daļu disciplinārieta pret V.Feodorovu ir izbeidzama.

[3.31] Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā daļa nosaka, ka tiešās pārvaldes iestādes vadītājs organizē iestādes funkcijas pildīšanu un atbild par to, vada iestādes administratīvo darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu. Saskaņā ar ministrijas nolikuma 11.2.punktu valsts sekretārs vada ministrijas administratīvo darbu un nodrošina ministrijas funkciju izpildi. Savukārt ministrijas nolikuma 18.punkts paredz, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darba tiesiskuma nodrošināšanu. Līdz ar to, ievērojot arī Valsts civildienesta likuma 16.pantu, ir secināms, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darbības tiesiskumu.

[3.32] Izvērtējot M.Lazdovska atbildību, tika konstatēts, ka vairākos gadījumos (PNA 24.07.2014. 390 177,81 EUR, PNA 24.07.2014. 48 334,66 EUR, PNA 25.08.2014. 99 952,05 EUR, PNA 22.12.2014. 46 524,50 EUR) PNA ir parakstīti pat tad, kad aktiem nav klāt pievienoti (vai ir pievienoti tikai daži no PNA norādītajiem) konkrēti nodevumi, par kuru pieņemšanu pēc būtības ministrija ar PNA parakstīšanu apņemas atbilstoši līgumam samaksāt. Dienesta pārbaudes intervijā M.Lazdovkis arī norādīja, ka PNA parakstījis, pēc būtības tos vērtējot tikai formāli, pamatojoties uz ministrijas atbildīgo amatpersonu par līguma izpildes kontroli vīzām uz PNA. Viņa rīcībā neesot bijusi informācija, ka PNA un attiecīgi paveiktie darbi vispār iespējams nav tikuši nodoti vai tie bijuši nekvalitatīvi. Vērtējot šādu paļaušanos uz ministrijas atbildīgo amatpersonu vīzām, konkrētajā lietā tomēr ir pamats uzskatīt, ka šāda paļaušanās nav bijusi tiesiska (attaisnojama) un tādēļ M.Lazdovska rīcība ir vērtējama kā prettiesiska. Paļauties uz atbildīgo amatpersonu vīzām ministrijas administratīvā darba vadītājam ir tiesības tikai tad, ja ministrijā ir izveidota efektīva iekšējā kontroles sistēma (konkrētajā gadījumā – līguma izpildes kontroles sistēma) un ja, parakstot PNA, nav iespējams konstatēt pazīmes, kas apliecina izveidotās iekšējās kontroles sistēmas nedarbošanos vai neefektīvu darbību. Konkrētajā gadījumā līguma izpildes kontroles sistēma bija balstīta tikai uz R.Stafecki kā primāro līguma izpildes kontroles līmeni un R.Stafecka tiešo vadītāju I.Beināri, kuras pienākums savukārt ir kontrolēt R.Stafecka darbības atbilstību, kā sekundāro kontroles līmeni, kā arī uz paļaušanos, ka līguma izpildes problēmu gadījumā viens no šiem kontroles līmeņiem par to ziņos ministrijas vadībai.

[3.33] Un, lai gan konkrētajā lietā atbilstoši M.Lazdovska dienesta pārbaudes intervijā norādītajam nekāda informācija par līguma izpildes problēmām nebija saņemta, parakstot minētos PNA, M.Lazdovskim kā atbildīgai ministrijas amatpersonai ne tikai par iestādes tiesiskas darbības nodrošināšanu un par finanšu līdzekļu tiesisku izlietošanu (Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 15.pants), bet arī par iekšējo kontroles sistēmu darbības nodrošināšanu un to pastāvīgu uzraudzību un uzlabošanu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta otrās daļas 6.punkts), bija faktiskas iespējas

konstatēt, ka konkrētajos gadījumos ministrijā izveidotā līguma izpildes kontroles sistēma vispār nestrādā vai strādā ļoti nekvalitatīvi. Proti, šajos PNA ir pietiekami viegli konstatējams (ja PNA parakstīšana netiek veikta formāli, tikai paļaujoties uz atbildīgo amatpersonu vīzām), ka tiem nav pievienots būtisks daudzums aktā norādīto nodevumu jeb materiālu, kas objektīvi apliecina aktā norādīto darbību objektīvo esamību. Un pie šādiem apstākļiem M.Lazdovskis nebija tiesīgs vienkāršoti, paļaujoties uz Komandītsabiedrības godaprātu un ministrijas līguma izpildes kontroles sistēmas pašsaprotami efektīvu darbību, parakstīt šos PNA, tādējādi neradot finanšu līdzekļu izšķērdēšanas risku.

[3.34] Ievērojot augstāk minētos apsvērumus un konstatētos pārkāpumus, arī ministrijas valsts sekretāra vietnieks A.Liepiņš, parakstot 23.10.2014. PNA 63 460,87 EUR apmērā, kā valsts sekretāra pienākumu izpildītājs arī ir atbildīgs par šo aktu parakstīšanu, nepārlicinoties par PNA satura faktisko atbilstību un attiecīgā par tā parakstīšanas nepieciešamību.

[3.35] Ņemot vērā, ka ar M.Lazdovski un A.Liepiņu ir izbeigtas civildienesta attiecības pirms disciplinārlietas ierosināšanas, objektīvi nav iespējams izvērtēt minēto amatpersonu vainu disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros.

4. Projektēšanas līguma grozījumi.

[4.1] Saskaņā ar Projektēšanas līguma preambulu Projektēšanas līgums ir noslēgts atbilstoši iepirkuma procedūras „Ekspozīcijas saturiskā redzējuma un arhitektoniski telpiskās vīzijas izstrāde Latvijas ekspozīcijai izstādē Expo Milano 2015 un idejiskās ieceres realizēšanas nodrošināšana” Nr. EM 2013/57 (turpmāk – iepirkuma procedūra Nr. EM 2013/57) rezultātiem. Izvērtējot Projektēšanas līguma atbilstību iepirkuma procedūras Nr.EM 2013/57 dokumentiem, komisija secina, ka tas ir noslēgts atbilstoši iepirkuma Nr. EM 2013/57 dokumentācijā izvirzītajām prasībām (Projektēšanas līgums atbilst iepirkuma nolikumam pielikumā esošajam iepirkuma līguma projektam) kā arī iesniegtajam piedāvājumam (Projektēšanas līguma 1. un 2.pielikums atbilst iesniegtajam piedāvājumam).

[4.2] Noslēdzot Projektēšanas līgumu, tam tiek pievienoti 5 pielikumi, savukārt saskaņā ar:

[4.2.1] Projektēšanas līguma 3.1.2.punktu „*ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc šī Līguma spēkā stāšanās dienas pirms Tehniskā projekta 1.versijas izstrādes uzsākšanas, ņemot vērā šo Līgumu un Tehnisko specifikāciju (Līguma 1.pielikums), izstrādāt un rakstiski saskaņot ar Pasūtītāju Darba uzdevumu Tehniskā projekta izstrādei, kas pēc rakstiskas saskaņošanas ar Pasūtītāju kļūst par šī Līguma 6.pielikumu un Līguma neatņemamu sastāvdaļu.*”;

[4.2.2] Projektēšanas līguma 3.1.16.punktu „*pirms Autoruzraudzības veikšanas uzsākšanas, ņemot vērā šo Līgumu un Tehnisko specifikāciju (Līguma 1.pielikums), izstrādāt un rakstiski saskaņot ar Pasūtītāju Autoruzraudzības plānu, kas pēc rakstiskas saskaņošanas ar Pasūtītāju kļūst par šī Līguma 7.pielikumu un Līguma neatņemamu sastāvdaļu.*”.

Komisija konstatē, ka Projektēšanas līguma 7.pielikums tika saskaņots un abu pušu parakstīts 2014.gada 29.oktobrī.

[4.3] Saskaņā ar Projektēšanas līguma 1.2.punktu Komandītsabiedrībai bija pienākums „*veikt arī citus darbus, piegādes, apmācības u.tml, kas nav tieši norādīti šajā Līgumā, bet izriet no tā jēgas un būtības un ir saprātīgi un pamatoti nepieciešami Darbu pienācīgai izpildei un to mērķa sasniegšanai*”. Šī paša līguma 4.3.punktā tiek paredzēts, ka tehniskā projekta izstrādes līgumcena tiek ietvertas visas „*izstrādei un izstrādes organizācijai nepieciešamās materiālu, informācijas un prasību vākšanas, saskaņošanas, nodokļiem izmaksas, izpētes darbi, kā arī izmaksas darbiem, kas nav tieši iekļauti Līguma 1.pielikumā un 6.pielikumā, bet kuru izpildes pielietojuma nepieciešamība izriet no Objekta rakstura un/vai apjoma, un kuru izpilde vai pielietojums var būt nepieciešams, lai izstrādātu kvalitatīvu Tehnisko projektu*”. Projektēšanas līguma 3.1.11.punkts paredz, ka Komandītsabiedrībai ir pienākums saskaņot tehniska projekta 1. un 2.versiju ar Izstādes organizatoriem.

[4.4] Turklāt ir jāņem vērā arī Projektēšanas līguma 3.1.6. un 3.1.7.punkts, kas paredz, ka Komandītsabiedrībai par saviem līdzekļiem ir jānovērš konstatētie trūkumi tehniskajā projektā, t.sk., skaitā Izstādes organizatoru ierosinātie „uzlabojumi, papildinājumi vai precizējumi Tehniskajā projektā”. Un Projektēšanas līguma 6.pielikuma 6.3.punkts paredz, ka, „ja šajā dokumentā nav norādīta kāda projekta daļas sastāvdaļa vai projekta detalizācijas pakāpe, kas nepieciešama, lai projekta risinājums būtu pilnībā izstrādāts, viennozīmīgi ir saprotams un/vai atbilstošs normatīvu un/vai tehnoloģiski nepieciešamajām prasībām, tas Projektētājam ir jāparedz darbu veikšanas apjomos”.

[4.5] Saskaņā ar Projektēšanas līguma 4.2.1.punktu projektēšanas līgumcena bija 123 789.84 EUR, savukārt saskaņā ar Projektēšanas līguma 4.2.2.punktu, autoruzraudzības līgumcena bija 92 486.67 EUR. Projektēšanas līguma 4.11.punkts paredzēja, ka „autoruzraudzības cenas samaksu projektētājam Pasūtītājs veic Tehniskā projekta realizācijas laikā reizi mēnesī proporcionāli veiktajiem un Pasūtītāja pieņemtajiem būvdarbiem”.

[4.6] Ņemot vērā augstāk minēto (šī atzinuma 4.1.- 4.4.p.), komisija secina, ka Projektēšanas līgumā precīzi bija atrunātas tehniskā projekta izstrādes (kas iekļāva visas darbības, kas nepieciešamas projektēšanas darbu pabeigšanai, tai skaitā Izstādes rīkotāju noteikto darbību izpilde) izmaksas kā arī autoruzraudzības izmaksas, kā arī atrunāts to apmaksas mehānisms, t.i., autoruzraudzības izmaksas saskaņā ar Projektēšanas līguma 4.11.punktu bija sedzamas tikai Tehniskā projekta īstenošanas laikā (nevis Tehniskā projekta izstrādes laikā) un tikai proporcionāli jau paveiktajiem būvdarbiem.

[4.7] Izvērtējot Projektēšanas līguma izpildi, ir konstatējams, ka 2014.gada 29.oktobrī ministrija un Komandītsabiedrība saskaņoja un parakstīja Projektēšanas līguma 7.pielikumu „Autoruzraudzības plāns”, kā arī parakstīja grozījumus Nr.3 Projektēšanas līgumā.

[4.8] Izvērtējot Projektēšanas līguma 7.pielikumā minētos nosacījumus, komisija konstatēja sekojošo.

[4.8.1] Projektēšanas līguma 7.pielikuma 4.2. un 5.2.punkts (kas paredz, ka 1/3 ir izmaksājama par faktiski veiktiem projektēšanas darbiem pirms būvdarbu uzsākšanas, 1/3 izmaksājama par pamatu būvdarbiem) neatbilst Projektēšanas līguma 4.11.punktam. Projektēšanas līguma 7.pielikumā esošie punkti vairs neparedz autoruzraudzības pakalpojumu piesaisti paveiktajiem būvdarbiem, bet gan voluntāru autoruzraudzības līgumcenas sadali trīs daļās, paredzot, ka 1/3 ir izmaksājama par faktiski veiktiem projektēšanas darbiem pirms būvdarbu uzsākšanas, 1/3 izmaksājama par pamatu būvdarbiem (lai gan pamatu būvdarbu izmaksas neveidoja pat 10% no kopējām paredzamajām būvdarbu izmaksām), 1/3 izmaksājam pārējo būvniecības darbu laikā.

Papildus komisija konstatēja apstākļus, kas apstiprina augstākminēto secinājumu:

[4.8.1.1] Projektēšanas līguma 7.pielikuma 4.sadaļa (kurā tiek paredzēti nosacījumi autoruzraudzības veikšanai projektēšanas laikā) neatbilst Projektēšanas līguma 1.2., 3.1.6., 3.1.7., 3.1.11.,3.1.16. un 4.3.punktam un 6.pielikuma 6.3.punktam. Turklāt tā neatbilst arī Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 2.1.punktam, kas paredz, ka autoruzraudzība ir „kontrolē, ko būvprojekta izstrādātājs veic pēc projektēšanas darbu pabeigšanas”, līdzīgs formulējums bija paredzēts arī Ministru kabineta 25.06.2003. noteikumu Nr.342 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 304-03 “Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi”” 3.punktā, kas paredzēja, ka „autoruzraudzības mērķis ir nodrošināt būvprojekta autora tiesības īstenot būvprojekta autentisku realizāciju dabā, nepieļaujot būvniecības dalībnieku patvaļīgas atkāpes no akceptētā būvprojekta, kā arī saistošo normatīvo aktu un standartu pārkāpumus būvdarbu gaitā”. Līdz ar to nedz Projektēšanas līgums, nedz normatīvie akti Projektēšanas līguma slēgšanas brīdī un Projektēšanas līguma 7.pielikuma parakstīšanas brīdī neparedzēja autoruzraudzības pakalpojumu sniegšanu (iespējamību) tehniskā projekta izstrādes laikā;

[4.8.1.2] Projektēšanas līguma 7.pielikuma 4. un 5.sadaļa (kurās atrunāta autoruzraudzības kārtība (veicamie pasākumi un apmaksas kārtība) projekta izstrādes laikā un pamatu būvniecības laikā) neatbilst Projektēšanas līguma 3.1.16.punktam, jo autoruzraudzības plāns bija jāizstrādā un jāaskaņo ar ministriju pirms autoruzraudzības pakalpojumu sniegšanas. Izvērtējot lietā esošos dokumentus, tika konstatēts, ka tehniskā projekta 2.versijas apstiprinājums no Izstādes rīkotājiem ir saņemts 08.09.2014., līdz ar to projektēšanas posms šajā brīdī ir uzskatāms par noslēgušos. Turklāt arī pamatu būvdarbi bija noslēgušies pirms 29.10.2014.. Līdz ar to autoruzraudzības plāns tika skaņots jau pēc daļējas autoruzraudzības darbu veikšanas;

[4.8.2] 29.10.2014. ir veikti Projektēšanas līguma grozījumi, kuru rezultātā projektēšanas izmaksa ir palielināta par 30 828.89 EUR, un attiecīgi samazināta autoruzraudzības līgumcena.

[4.9] Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 67.¹pantam un Eiropas Savienības Tiesas praksei, lai tiktu nodrošināta vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret visiem pretendentiem, līguma darbības laikā nedrīkst tikt veikti būtiski līguma grozījumi, izņemot minētā panta otrajā daļā noteiktajos gadījumos. Par būtiskiem līguma grozījumiem ir atzīstami tādi grozījumi, kas atbilst minētā panta trešās daļas regulējumam.

Ievērojot Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta otrās daļas 1.punktu, būtiski iepirkuma līguma grozījumi (tostarp arī izmaiņas tehniskajās prasībās, darbu apjomu un līgumcenas samazināšana vai palielināšana) ir pieļaujami tikai tādā gadījumā, ja iepirkuma dokumentācijā jau sākotnēji ir skaidri un nepārprotami paredzēta grozījumu iespējamība, gadījumi, kad grozījumi ir pieļaujami, grozījumu apjoms un būtība, lai pretendents, jau sagatavojot piedāvājumu, varētu

ar tiem rēķināties (piemēram, ir atrunātas konkrētas darbu pozīcijas, no kurām pasūtītājs finansējuma trūkuma dēļ varētu atteikties u.tml.). Savukārt, ja iepirkuma dokumentācijā šāds regulējums nav ietverts, iepriekš minēto izmaiņu veikšana parasti norāda uz jaunas iepirkuma procedūras rīkošanas nepieciešamību.

[4.10] Izvērtējot Projektēšanas līgumu, tika konstatēts, ka Projektēšanas līgumā ar 29.10.2014. 7.pielikuma apstiprināšanu un vienošanos par līguma grozījumiem Nr.3 ir veikti būtiski grozījumi, jo:

[4.10.1] tie paredz Komandītsabiedrībai labvēlīgāku maksāšanas kārtību, kas vairs nav piesaistīta Tehniskā projekta īstenošanai un veikto būvdarbu apjomam;

[4.10.2] nepamatoti palielina projektēšanas izmaksas un samazina autoruzraudzības izmaksas.

[4.11] Izmeklēšanas gaitā iesaistītās amatpersonas (L.Ange, V.Feodorova, I.Beināre) ir sniegušas sekojošus skaidrojumus, kas nav vērtējami kā pamatoti šādu apsvērumu dēļ.

[4.11.1] *Projektēšanas līguma 1.1.punkts nosaka, ka Komandītsabiedrība apņemas veikt tehniskā projekta izstrādi un saskaņošanu, kā arī autoruzraudzību, saskaņā ar līgumu, tehnisko specifikāciju un projektētāja metu konkursam un sarunu procedūrai iesniegtajiem piedāvājumiem, Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ciktāl tie attiecināmi uz darbu veikšanu, Itālijas Republikas un Expo normatīvajiem aktiem, kas ietver arī Komandītsabiedrības apņemšanos ievērot Izstādes organizatoru prasību un norādījumu ievērošanu. Savukārt Projektēšanas līguma 3.1.6.punkts nosaka Komandītsabiedrībai pienākumu izpildīt pasūtītāja norādījumus un novērst tehniskajā projektā atklātos trūkumus, tai skaitā Izstādes organizatoru ierosinātos uzlabojumus, papildinājumus vai precizējumus tehniskā projektā vai kādā tā versijā ar mērķi nodrošināt vai pilnveidot objekta pilnvērtīgu ekspluatācija tā paredzētajai funkcijai.*

Komandītsabiedrība 2014.gada 17.septembra sanāksmē Ekonomikas ministrijai darīja zināmu, ka, nepalielinot projektēšanas līguma kopējo summu, ir nepieciešams veikt projektēšanas un autoruzraudzības izmaksu izmaiņas (pārceļšanu) pa tāmes pozīcijām. Tehniskā projekta 2.versijas izstrādes un saskaņošanas posmā ir veikti darbi, kuri sākotnēji bija plānoti projektēšanas līguma izpildes autoruzraudzības posmā. Projektētājs informēja, ka, sākotnēji sastādot budžeta struktūru pozīciju izmaksas, projektētājs paviljona ēku uzskatīja kā pagaidu būvi, kurā detalizācija tiktu veikta uz vietas, savukārt, uzsākot projektēšanu Izstādes organizators uzstāja, ka paviljons projektējams kā sabiedriska ēka (ne pagaidu ēka) ar visām no tā izrietošajām prasībām, līdz ar to daudzas autoruzraudzības posmā plānotās darbības bija jāveic projektēšanas posmā. Vienlaikus Komandītsabiedrība apstiprināja, ka šādu izmaiņu rezultātā netiks pasliktināta ne tehniskā projekta, ne autoruzraudzības kvalitāte.

Izvērtējot minēto argumentāciju, komisija secina, ka minētie argumenti nav pamatoti, jo tie neatbilst Projektēšanas līguma 1.2.punkta saturam (skat. šī atzinuma 4.3. punktā minēto). Saskaņā ar Projektēšanas līguma 3.1.6.punktu Komandītsabiedrībai bija jāņem vērā Izstādes organizētāju un Itālijas normatīvo aktu prasības, līdz ar to vēlāks aizbildinājums ar to, ka šādas prasības Komandītsabiedrībai nebija zināmas vai nebija paredzamas, nav uzskatāmas par attaisnojumu attiecīgās līguma daļas (projektēšanas) līgumcenas palielināšanai. Uzņemoties līgumsaistības Komandītsabiedrība ir uzņēmusies visus riskus, kas saistīti ar projektēšanu un tehniskā projekta saskaņošanu (Projektēšanas līguma 1.2.punkts).

Turklāt kā nepamatots ir vērtējams arguments, ka „*Tehniskā projekta 2.versijas izstrādes un saskaņošanas posmā ir veikti darbi, kuri sākotnēji bija plānoti projektēšanas līguma izpildes autoruzraudzības posmā*”, jo, izņemot Projektēšanas līguma 1.pielikuma 6.punktu, nekur nebija uzskaitīti autoruzraudzībā esošie darbi, līdz ar to nevar būt patiesībai atbilstošs apgalvojums, kas atsaucas uz neeksistējošiem sākotnējiem faktiem (t.i., Projektēšanas līguma 7.pielikums saskaņots tikai 29.oktobrī). Turklāt, izvērtējot Projektēšanas līguma 6.pielikumu, komisija konstatē, ka ar tehnisko projektu tiek saprasts arī saskaņā ar Itālijas normatīvajiem aktiem saskaņots gala projekts (Projektēšanas līguma 6.pielikuma „Darba uzdevums tehniskā projekta izstrādei” 2.15.punkts), un ka projektēšanas uzdevumā ir paredzēti visi darbi neatkarīgi no detalizācijas pakāpes (Projektēšanas līguma 6.pielikuma „Darba uzdevums tehniskā projekta izstrādei” 6.3.punkts).

[4.11.2] *Projektēšanas līguma 2014.gada 29.oktobra grozījumi tika izstrādāti, jo Izstādes organizatoru noteikto prasību dēļ objekta "Latvijas ekspozīcijas starptautiskajā izstādē "EXPO 2015" paviljons" tehniskā projekta 2.versijas izstrādes un saskaņošanas laikā faktiski tika veikti daļa darbu, kurus, noslēdzot Projektēšanas līgumu, bija plānots veikt tehniskā projekta autoruzraudzības ietvaros būvniecības norises laikā (tehniskās specifikācijas 6.2.punkts). Precīzs darbu apjoms, kurus sākotnēji bija paredzēts veikt autoruzraudzības ietvaros, bet kurus faktiski, izpildot Izstādes organizatoru prasības, Komandītsabiedrība veica tehniskā projekta 2.versijas izstrādes un saskaņošanas ietvaros, ir norādīts 2014.gada 29.oktobra tehniskā projekta 2.versijas izstrādes gala pieņemšanas-nodošanas aktā. Šis darba apjoms galvenokārt bija saistīts ar tehniskā projekta detalizācijas augsto pakāpi, kādu pieprasīja Izstādes organizators, kas pārsniedza Projektēšanas līgumā un tehniskajā specifikācijā noteikto detalizācijas pakāpi projektēšanas darbu posmam, bet kurus bija plānots veikt projekta autoruzraudzības ietvaros būvniecības norises laikā, piemēram, detalizācijas, mezglu un detaļu risinājumu, interjera sadaļas detalizēta izstrāde.*

Komisija nevar piekrist minētajam apgalvojumam jo tas neatbilst Projektēšanas līguma 6.pielikuma 6.3.punktam, kas paredz, ka, „*ja šajā dokumentā nav norādīta kāda projekta daļas sastāvdaļa vai projekta detalizācijas*

pakāpe, kas nepieciešama, lai projekta risinājums būtu pilnībā izstrādāts, viennozīmīgi ir saprotams un/vai atbilstošs normatīvu un/vai tehnoloģiski nepieciešamajām prasībām, tas Projektētājam ir jāparedz darbu veikšanas apjomos". Turklāt Projektēšanas līguma 6.2.punktā minētais norāda uz to, ka detalizētie rasējumi ir izstrādājami bez papildus maksas, neatkarīgi no to rašanās brīža.

[4.11.3] 2014.gada 29.oktobra grozījumi Projektēšanas līgumā nav uzskatāmi par būtiskiem līguma grozījumiem:

[4.11.3.1] 2014.gada 29.oktobra grozījumi Projektēšanas līgumā neliecina par pušu vēlēšanos mainīt būtiskus šī līguma noteikumus. Civillikuma 2212. pants nosaka, ka ar uzņēmuma līgumu, kāds pēc būtības ir Projektēšanas līgums, viena puse uzņemas izpildīt otram par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu. 2014.gada 29.oktobra grozījumi Projektēšanas līgumā nav tādi, kas mainītu būtiskās darījuma sastāvdaļas, jo netiek grozīts līguma priekšmets, līguma priekšmetā netiek iekļauti jauni vai papildus pakalpojumi, kas sākotnēji projektēšanas līgumā nebija paredzēti, tāpat netiek mainīta kopējā maksa par līgumu jeb kopējā līgumsumma, netiek aizstāts piegādātājs u.tml.

[4.11.3.2] 2014.gada 29.oktobra grozījumi Projektēšanas līgumā pēc būtības nav tādi, lai veidotos situācija, kad iepirkumā būtu varējuši piedalīties arī citi pretendenti, nevis tikai sākotnēji atlasītie, vai arī būtu bijusi iespēja pieņemt citu piedāvājumu, nevis sākotnēji pieņemto.

[4.11.3.3] 2014.gada 29.oktobra grozījumi Projektēšanas līgumā nav vērtējami kā tādi, ar kuriem tiek izjaukts Projektēšanas līguma ekonomiskais līdzsvars par labu projektētājam.

Izvērtējot minētos argumentus, komisija nekonstatēja, ka tiem būtu būtiska nozīme izmeklēšanas ietvaros. Civillikuma 2122.pants nosaka minimālās prasības, lai konstatētu, ka līgums ir noslēgts. Savukārt Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta pirmajā daļā minētais būtisko iepirkuma līguma grozījumu jēdziens netiek aprobežots tikai ar darījuma būtiskajām sastāvdaļām (šajā gadījumā minētās tiesības nekolidē, bet ir savstarpēji papildinošas). Ir jāņem vērā, ka, ja tiek mainītas darījuma būtiskās sastāvdaļas, tad līgums kā tāds zaudē spēku, jo nepastāv vairs iepriekšējās saistības pamats un faktiski tiek nodibināta jauna saistība. Turklāt komisijai arī nav skaidra minētā argumenta būtība, jo nav norādīts uz to, ka Projektēšanas līguma grozījumu Nr.3 ietvaros mainītos līguma būtiskās sastāvdaļas.

Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka iepirkuma līguma grozījumi ir būtiski, ja grozītie iepirkuma līguma noteikumi, ja tie būtu bijuši paredzēti iepirkuma procedūras dokumentos, pieļautu atšķirīgu piedāvājumu iesniegšanu vai citu kandidātu un pretendentu dalību vai izvēli iepirkuma procedūrā. Minētās norma ir jāvērtē kopsakarā ar vienlīdzīgas

attieksmes principu, kas nozīmē to, ka nav pieļaujama tādu nosacījumu grozīšana, kuri skaidri un nepārprotami ir definēti iepirkuma dokumentācijā. Tai pat laikā nav būtiska nozīme minētajam apstāklim, jo iepriekš (ierosinot disciplinārlietu) netika konstatēts, ka Projektēšanas līguma grozījumu Nr.3 ietvaros ir grozīti tādi nosacījumi, kas mainītu iespējamo pretendentu loku.

Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta trešajā daļā ir uzskaitīti gadījumi, kad grozījumi iepirkuma līgumā ir uzskatāmi par būtiskiem. Minētā punkta formulējums norāda uz to, ka nav jākonstatē visi Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta trešajā daļā minētie gadījumi, bet pietiek konstatēt vienu no tiem, lai grozījumus atzītu par būtiskiem.

Komisija piekrīt, ka atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojumam, „*par ekonomiskā līdzsvara maiņu liecina ne tikai līgumcenas palielināšanās (jānorāda, ka cena ir publiskā iepirkuma līguma būtiska sastāvdaļa), bet gan jebkādi apstākļi, kas padara līguma izpildi piegādātājam izdevīgāku.*”⁵ Taču L.Ange nav citējusi visu Iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojumu, t.i., tā paredz, ka: „*Par ekonomiskā līdzsvara maiņu liecina ne tikai līgumcenas palielināšanās (jānorāda, ka cena ir publiskā iepirkuma līguma būtiska sastāvdaļa), bet gan jebkādi apstākļi, kas padara līguma izpildi piegādātājam izdevīgāku, piemēram, atviegloti izpildes nosacījumi, mazākas sankcijas par iespējamiem līguma pārkāpumiem, samaksas nosacījumu izmaiņas, piemēram, paredzot avansa maksājumu, kas sākotnēji nebija paredzēts, vai palielinot tā apjomu, un citi apstākļi.*”

Līdz ar to apmaksas nosacījumu izmaiņa ir uzskatāma par būtisku iepirkuma līguma grozījumu. Projektēšanas līguma grozījumu Nr.3 ir vērtējami kā tādi, kas atvieglo noteikumus, kādi ir paredzēti projektētājam līguma izpildei, jo:

- a) tie paredz Komandītsabiedrībai labvēlīgāku maksāšanas kārtību, kas vairs nav piesaistīta veikto būvdarbu apjomam (t.i., 2/3 no autoratlīdzībai paredzētās summas tiek izmaksātas pirms ir pabeigtas 2/3 no būvdarbiem);
- b) tie nepamatoti palielina projektēšanas izmaksas un samazina autoruzraudzības izmaksas (no autoruzraudzībai paredzētās summas tiek maksāts par projektēšanas darbiem).

[4.11.4] 2014.gada 29.oktobra grozījumiem Projektēšanas līgumā nav ietekme uz līguma izpildi kopumā un kā tādi tie arī tika novērtēti izstrādājot un parakstot grozījumus. Grozot Projektēšanas līgumu, nebija indikācijas vai jebkāda pamata uzskatīt, ka Projektēšanas līgums netiks izpildīts pilnā apjomā un tiks pārtraukts, neveicot autoruzraudzību precizētajā, autoruzraudzības plānā noteiktajā apjomā. Vienlaikus, neveicot atbilstošus grozījumus Projektēšanas līgumā, pastāvēja risks

⁵ Iepirkumu uzraudzības birojs. Skaidrojums par publiska iepirkuma līguma un vispārtgās vienošanās grozīšanu (Publisko iepirkumu likuma 67.1 pants). Apstiprināts 03.08.2012.

neizpildīt saistošās Izstādes organizatoru prasības un apdraudēt paviljona projektēšanu un būvniecību.

Komisija nepiekrīt minētajam argumentam, jo, izstrādājot grozījumus, bija jāņem vērā Projektēšanas līguma un Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta nosacījumi. Minētajā gadījumā tika izjaukts Projektēšanas līgumā esošais ekonomiskais līdzsvars par labu Komandītsabiedrībai. Komisija uzskata par nepieļaujamu vērtēt grozījumu ietekmi tikai no līguma veiksmīgas izpildes aspekta, jo veicamie grozījumi ietekmē arī attiecības līguma neveiksmīgas izpildes gadījumos (piemēram, nebija tiesiska pamata nevērtēt minēto grozījumu ietekmi uz Projektēšanas līguma 7.3.punktu).

Turklāt nav pamata apgalvojumam, ka, neveicot atbilstošos grozījumus, būtu apdraudēta paviljona projektēšana un būvniecība, jo projektēšana faktiski tika pabeigta 08.09.2014., kad tika saņemts tehniskā projekta 2.versijas apstiprinājums no Izstādes rīkotājiem, savukārt būvniecību nevarēja ietekmēt, jo Komandītsabiedrība nebija paviljona būvnieks.

[4.12] Projektēšanas līguma 29.10.2014. grozījumus un Projektēšanas līguma 7.pielikumu ir vizējuši R.Stafeckis, I.Beināre, L.Aršauska, L.Ange un parakstījis M.Lazdovskis. Komisija ir konstatējusi, ka vīza nav prasīta no ministrijas atbildīgās amatpersonas M.Līdumnieces, kas atbilstoši amata aprakstam (amata apraksts Nr.234-3-77-2014; 18.07.2014) ir atbildīga gan par publisko iepirkumu organizēšanu un kontroli, gan par līgumu projektu, līdz ar to arī līgumu grozījumu, saskaņošanu un vizēšanu. Saskaņā ar L.Anges amata aprakstā (2012.gada 2.jūlija amata apraksts Nr.234-3-89-2012) noteikto, L.Ange ir atbildīga par kvalitatīvu juridisku konsultāciju sniegšanu ministrijas darbiniekiem, turklāt, izvērtējot 15.10.2014. Komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēdes protokolu, tika konstatēts, ka tieši L.Ange veica Projektēšanas līguma grozījumu sagatavošanu un tiesiskuma izvērtēšanu. Tādējādi, ievērojot, ka konstatētās neatbilstības acīmredzami ir vērtējamas kā juridiska rakstura kļūdas un ka L.Ange no norādītajām personām ir vienīgā ar augstāko izglītību tiesību zinībās, ir secināms, ka par šo pārkāpumu ir atbildīga gan L.Ange, kurai bija pienākums pārliecināties gan par Projektēšanas līguma 7.pielikuma, gan par Projektēšanas līguma grozījumu atbilstību augstākminētajām Publisko iepirkumu likuma normām, gan arī M.Lazdovskis, kurš, neprasot ministrijas kompetentās amatpersonas - M.Līdumnieces vīzu (papildus tiesiskuma pārbaudi par līguma grozījumu atbilstību), ir uzņēmis atbildību par M.Līdumnieces pienākumu izpildi. Bet vienlaikus ir jāņem vērā, ka L.Anges vīza tika prasīta un L.Ange kā kvalificēts jurists tomēr spēj un bija jāspēj šāda rakstura jautājumus izskatīt.

[4.13] Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā daļa nosaka, ka tiešās pārvaldes iestādes vadītājs organizē iestādes funkcijas pildīšanu un atbild par to, vada iestādes administratīvo darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu. Saskaņā ar ministrijas nolikuma 11.2.punktu valsts sekretārs vada ministrijas administratīvo darbu un nodrošina ministrijas funkciju izpildi.

Savukārt nolikuma 18.punkts paredz, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darba tiesiskuma nodrošināšanu. Līdz ar to, ievērojot arī Valsts civildienesta likuma 16.pantu, secināms, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darbības tiesiskumu.

[4.14] M.Lazdovskis, sniedzot paskaidrojumus, ir norādījis, ka ir paļāvies uz padoto vīzām. Ņemot vērā, ka ar M.Lazdovski jau pirms disciplinārlietas ierosināšanas ir izbeigtas civildienesta attiecības, nav iespējams pilnvērtīgi izvērtēt M.Lazdovska atbildību par šo pārkāpumu.

[4.15] Ievērojot šī atzinuma 4.12.punktā minēto atbildības izvērtējumu un iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka L.Ange, vizējot Projektēšanas līguma 7.pielikumu un sagatavojot un vizējot Producēšanas līguma grozījumus Nr.3, nav nodrošinājusi:

[4.15.1] Projektēšanas līguma 7.pielikuma atbilstību Projektēšanas līguma 4.11.punktam (papildus neievērojot Projektēšanas līguma 1.2., 3.1.6., 3.1.7., 3.1.11., 3.1.16., 4.3. punktu, 6.pielikuma 6.3.punktu, Ministru kabineta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 2.1.punktu);

[4.15.2] Projektēšanas līguma grozījumu Nr.3 atbilstību Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta trešās daļas 2.punktam,

tādējādi ar netiešu nodomu izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nolaidīga un nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks mantisks zaudējums (šī likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē).

[4.16] Netiešu nodomu L.Anges rīcībā pierāda apstākļi, ka L.Ange apzinājās augstākminētos pārkāpumus un to sekas (ko pierāda 15.10.2014. Komandītsabiedrības un Ministrijas pārstāvju sēdes audioieraksts, no kura komisija ir secinājusi, ka L.Ange ir apzinājusies šādu darbību prettiesiskumu (ir norādījusi, ka šādi grozījumi neatbilst nedz Projektēšanas līgumam, nedz spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem) un ir norādījusi uz to prettiesiskumu (sēdes laikā informējusi par to Komandītsabiedrības un Ministrijas pārstāvjus), bet tik un tā ir sagatavojusi attiecīgos grozījumus un vizējusi tos bez piebildes) un apzināti ir pieļāvusi no šāda pārkāpuma izrietošu seku (Projektēšanas līgumam neatbilstošu maksājumu veikšana) iestāšanos.

[4.17] Savukārt, vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, komisija secina, ka minēta pārkāpuma rezultātā valstij tika radīti zaudējumi vairāk nekā piecu minimālo mēneša darba algu apmērā. Izvērtējot zaudējumu apmēru, komisija ir ņēmusi vērā to, ka Projektēšanas līguma 7.pielikuma un grozījumu Nr.3 parakstīšanas un izpildes rezultātā Komandītsabiedrībai prettiesiski tika pārskaitīti 24 097,58 EUR (no 30 828.89 EUR, kas ir starpība starp Projektēšanas līgumā paredzēto un

Projektēšanas līguma grozījumu Nr.3 paredzēto projektēšanas summu, atņemot summu, kas pienācās Komandītsabiedrībai par autoruzraudzību pamatu būvniecības procesā saskaņā ar Projektēšanas līguma 4.11.punktu, t.i., 6 731.31 EUR).

[4.18] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **L.Angei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - atbrīvošana no amata.**

5. Projektēšanas līguma izpilde un uzraudzība.

5.1. Būvniecības iepirkuma dokumentācijas izstrādes uzraudzība.

[5.1.1] Saskaņā ar Projektēšanas līguma 8.pielikumu Projektēšanas līgumā minētās konsultācijas Komandītsabiedrībai bija jāsniedz no 2014.gada 6.jūnija līdz 11.septembrim. Attiecīgi tika paredzēts, ka iepirkums tiek veikts no 17.jūlija līdz 11.septembrim (paredzot iepirkumam 56 dienas).

[5.1.2] Saskaņā ar Projektēšanas līguma 3.1.13. un 3.1.14.punktu konsultāciju sniegšanas priekšnoteikums bija ministrijas paziņojums un saskaņots darba uzdevums.

[5.1.3] Projektēšanas līguma 8.pielikums, kurā tika atrunāts sniedzamo konsultāciju apjoms, tika saskaņots un parakstīts 2014.gada 11.jūlijā.

[5.1.4] 2014.gada 4.septembrī ministrijas un Komandītsabiedrības pārstāvji vienojas, ka līdz 2014.gada 11.septembrim, tātad atbilstoši jau nostiprinātajam laika grafikam, ir jāiesniedz būvniecības pakalpojuma iepirkuma dokumentācijas otrais posms – piedāvājumu iesniegšanas nolikums, t.i., minētajā termiņā ir jābūt iesniegtai pilnai iepirkuma procedūras dokumentācijai (2014.gada 4.septembra Komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēdes protokola Nr. 9 5.punkts).

[5.1.5] 2014.gada 11.septembrī Komandītsabiedrība iesniedza iepirkuma dokumentāciju, taču, ņemot vērā iesniegtās dokumentācijas zemo kvalitāti un neatbilstību ministrijas noteiktajām prasībām, ar 2014.gada 16.septembrī parakstīto pieņemšanas – nodošanas aktu konsultāciju pakalpojuma izpilde tika pieņemta tikai daļēji, t.i., tika pieņemts tikai kandidātu atlases nolikums (skat. 2014.gada 16.septembra Pieņemšanas- nodošanas akta 1.punktu).

[5.1.6] Paviljona būvniecības iepirkums Nr.EM 2014/75 uzsākts 2014.gada 19.septembrī. Iepirkuma dokumentācijas (piedāvājumu iesniegšanas nolikums) izstrādi Komandītsabiedrība turpināja līdz 2014.gada 4.novembrim.

[5.1.7.] Saskaņā ar iepirkuma dokumentāciju „*Minimālais prasību līmenis variantiem un specifiskās prasības variantu norādīšanai piedāvājumā. Prasības Sarunu piedāvājumam. Tehniskā specifikācija un Finanšu piedāvājums. Piedāvājumu vērtēšanas kritēriji un to īpatsvars*” pretendentam bija pienākums iesniegt tikai tehniskā projekta izstrādes un saskaņošanas laika grafiku. Dokumentācijā tieši bija paredzēts, ka „*tehniskā projekta realizācijas autoruzraudzība un konsultācijas tehniskā projekta izstrādes un saskaņošanas laikā nav jāiekļauj*”. Konsultāciju izpildes termiņa paredzēšana piedāvājumu iesniegšanas laikā nebija iespējama, jo konsultāciju vajadzību un sniegšanas laiku noteica ministrija. To apstiprina arī Projektēšanas līguma 3.1.13.punkts, kas

paredzēja, ka Komandītsabiedrībai ir pienākums sniegt konsultācijas pēc ministrijas pieprasījuma. Augstākminētais norāda uz to, ka Komandītsabiedrība, lai arī bija uzņēmusies pienākumu sniegt konsultācijas (tai skaitā sagatavot iepirkuma dokumentāciju), tomēr nav uzskatāma par atbildīgu par savlaicīgu būvdarbu iepirkuma organizēšanu. Atbildīga par savlaicīgu būvniecības iepirkuma organizēšanu bija ministrija.

[5.1.8] Ņemot vērā šī atzinuma 5.1.1.- 5.1.7.punktā minēto, komisija secina, ka tiesiskais pamats Projektēšanas līgumā paredzēto konsultāciju sniegšanai saskaņā ar Projektēšanas līguma 3.1.13. un 3.1.14.punktu bija ministrijas paziņojums un saskaņots darba uzdevums. Ņemot vērā to, ka Projektēšanas līguma 8.pielikums tika saskaņots un parakstīts 2014.gada 11.jūlijā, komisija konstatē, ka uzdevums veikt iepirkuma dokumentācijas sagatavošanu tika dots tikai 2014.gada 11.jūlijā. Veicot Projektēšanas līguma 8.pielikuma saskaņošanu un parakstīšanu, Projektēšanas līguma 5.pielikumā minētais izpildes termiņš netika mainīts, līdz ar to iepirkuma dokumentācija bija jāiesniedz līdz 2014.gada 11.septembrim. Nespējot Projektēšanas līguma izpildes laikā nodrošināt būvniecības iepirkuma dokumentācijas savlaicīgu sagatavošanu, ministrijas būvniecības iepirkumu uzsāka ar lielu nokavēšanos, nosakot neadekvāti īsus termiņus šāda veida un apjoma iepirkuma pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanai. Turklāt Ņemot vērā, ka jau 2014.gada 24.jūlijā Iepirkumu uzraudzības birojs norādīja, ka optimālākā iepirkuma procedūra ir paātrināts slēgts konkurss, šādas procedūras piemērošana vēl pēc gandrīz diviem mēnešiem norādīja uz būtisku riskiem tās piemērošanā.

Komisija nekonstatēja apstākļus, kas būtu lieguši ministrijai savlaicīgi uzsākt iepirkumu. Tā piemēram, varēja tikt organizēts slēgts konkurss (nesaīsinot termiņus), nodrošinot kandidātu atlasī līdz tehniskā projekta galīgās versijas apstiprināšanai, un piedāvājumu iesniegšanas posmu organizējot pēc tehniskā projekta galīgās versijas apstiprināšanas.

Nespējot projektēšanas līguma izpildes laikā nodrošināt būvniecības iepirkuma dokumentācijas savlaicīgu sagatavošanu, ministrija būvniecības iepirkumu uzsāka ar lielu nokavēšanos un, saīsinot pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņus (līdz ar to arī būvdarbiem nepieciešamo termiņu), faktiski sašaurināja pretendentu loku, kuri tik īsos termiņos varētu iesniegt pieteikumus un piedāvājumus. Papildus komisija konstatē, ka Projektēšanas līguma 5.pielikums varēja tikt precizēts līguma izpildes gaitā, taču tas netika izdarīts.

[5.1.9] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 23.panta ceturto daļu iepirkuma komisija nodrošina iepirkuma procedūras dokumentu izstrādāšanu, protokolē iepirkuma procesa gaitu un ir atbildīga par iepirkuma procedūras norisi. Līdz ar to iepirkuma komisija ir atbildīga par iepirkuma dokumentācijas izstrādāšanu. Iepirkuma komisija būvniecības iepirkuma veikšanai tiek izveidota tikai 2014.gada 11.septembrī ar ministrijas rīkojumu Nr.170 "Par iepirkuma komisiju saistībā ar Latvijas ekspozīcijas starptautiskajā izstādē "Expo Milano 2015"

paviljona būvniecību, apsaimniekošanu, demontāžu un būvuzraudzību”, pamatojoties uz I.Beināres un V.Feodorovas 2014.gada 11.septembra iesniegumu. Minētā situācija norāda uz to, ka līdz 2014.gada 11.septembrim nebija noteiktas atbildīgās amatpersonas iepirkuma dokumentācijas izstrādei atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 23.panta ceturtajai daļai.

[5.1.10] Izvērtējot lietā esošos materiālus, komisija secināja, ka, neskatoties uz to, ka atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 23.panta ceturtajai daļai netika noteiktas amatpersonas iepirkuma dokumentācijas izstrādei, iepirkuma dokumentācijas izstrādi pasūtīja un izstrādes uzraudzību veica R.Stafeckis, L.Ange, V.Feodorova un I.Beināre.

[5.1.11] Savos paskaidrojumos amatpersonas (I.Beināre, L.Ange un M.I.azdovskis) norāda, ka konsultāciju sniegšanas termiņi nebija jāvērtē un netika vērtēti iepirkuma ietvaros (kam komisija pilnībā piekrīt). Tai pat laikā amatpersonas paskaidrojumos norāda sekojošo.

„Tā kā projektēšanas laika grafiks bija Sarunu procedūras piedāvājuma sastāvdaļa, ne Iepirkumu komisija, ne arī citas ministrijas amatpersonas nebija tiesīgas pieprasīt veikt izmaiņas tajā.”

„Sarunu procedūras iepirkuma dokumentācija, gan projektēšanas līgums paredzēja, ka uzvarējušā Pretendenta iesniegtais Laika grafiks tiek pievienots līgumam. Pēc būtības tas atspoguļoja Pretendenta apņemšanos veikt ar projektēšanu saistītos darbus noteiktā laikā atbilstoši viņa iesniegtajam piedāvājumam iepirkumā. Iespējams šeit arī jāvērs uzmanība uz to, ka pretendenta iesniegtais piedāvājums tiek vērtēts tāds, kāds tas tiek iesniegts un vēlākos iepirkuma posmos nav pieļaujama iesniegtā piedāvājuma papildināšana vai grozīšana. Minētais tieši izriet no Publisko iepirkumu likuma 2.panta 2.punktā nostiprinātā vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes principa pret visiem piegādātājiem.”

[5.1.11.1] Komisija secina, ka minētais pamatojums nonāk pretrunā ar iepriekš konstatēto, ka konsultāciju sniegšanas termiņš netika vērtēts iepirkuma ietvaros. Izvērtējot minēto situāciju, komisija konstatē, ka, saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta pirmo un otro daļu, slēdzot iepirkuma līgumu, ir pieļaujami nebūtiski grozījumi un precizējumi iepirkuma līgumā. Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 67.¹panta trešo daļu par būtiskiem grozījumiem ir uzskatāmi tādi grozījumi vai precizējumi, ja:

„1) grozītie iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās noteikumi, ja tie būtu bijuši paredzēti iepirkuma procedūras dokumentos, pieļautu atšķirīgu piedāvājumu iesniegšanu vai citu kandidātu un pretendentu dalību vai izvēli iepirkuma procedūrā;

- 2) ekonomiskais līdzsvars (piemēram, risku sadalījums un tos kompensējošie līdzekļi), ko paredz iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās, tiek mainīts iepirkuma procedūrā izraudzītā pretendenta interesēs;
- 3) iepirkuma līguma priekšmetā ietver piegādes, pakalpojumus vai būvdarbus, ko neparedz sākotnēji noslēgtais iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās;
- 4) iepirkuma procedūrā izraudzīto pretendentu (līgumslēdzēju pusi) aizstāj ar citu piegādātāju.”

Ņemot vērā, ka konsultāciju sniegšanas laiks vispār nebija jānorāda piedāvājumā, tā grozīšana bija iespējama gan pirms iepirkuma līguma noslēgšanas, gan pēc iepirkuma līguma noslēgšanas. Turklāt nav nozīmes apstāklim, ka Komandītsabiedrība savā piedāvājumā jau bija norādījusi šādu termiņu, jo tas tika izdarīts pretēji iepirkuma dokumentācijā paredzētajam, līdz ar to neradīja saistības ministrijai.

[5.1.11.2] Komisija secina, ka Projektēšanas līguma 5.pielikumā noteiktā konsultāciju termiņa noteikšanas iemesls nav un nevarēja būt Komandītsabiedrības iesniegtais piedāvājums iepirkuma ietvaros. Ministrijai, slēdzot Projektēšanas līgumu, bija ne tikai tiesības, bet arī pienākums (ja konsultāciju sniegšanai bija paredzēts cits periods) novērst pretrunu starp laika grafiku un Projektēšanas līguma 3.1.13.punktu.

[5.1.12] Ievērojot iepriekš norādītos apstākļus, komisija konstatēja, ka Projektēšanas līguma uzraudzību faktiski veica R.Stafeckis, I.Beināre., L.Ange un V.Feodorova (piedalījās ar Komandītsabiedrību organizētajās sanāksmēs, sniedza norādījumus Komandītsabiedrībai u.c.). Turklāt komisija secina, ka tieši I.Beināre bija atbildīga par iepirkuma uzsākšanu (ko apliecina I.Beināres un V.Feodorovas iesniegums Nr.32-3-1889). Līdz ar to R.Stafeckis, I.Beināre., L.Ange un V.Feodorova ir atbildīgi par novēlotu būvniecības iepirkuma uzsākšanu, kā rezultātā bija jāpiemēro saīsināti pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņi. No augstākminētā ir secināms, ka minētās amatpersonas aizrupjas neuzmanības ir izdarījušas Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu un uzdevumu nolaidīga un nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums (šī likuma 15.panta ceturtais daļas izpratnē). Ņemot vērā, ka ar R.Stafecki ir izbeigtas darba tiesiskās attiecības un V.Feodorovu ir izbeigtas civildienesta attiecības, personas disciplināra sodīšana tiesiski nav iespējama, līdz ar to precīza subjektīvās puses noskaidrošana nav lietderīga.

[5.1.13.1] Rupju neuzmanību I.Beināres rīcībā pierāda sekojošie apsvērumi:

- a) organizējot Izstādi tika ņemta vērā arī iepriekšēja organizēšanas pieredze (skat., piemēram, ministrijas 2011.gada 26.jūnija ziņojumu). Tādējādi novilcinot būvniecības iepirkumu, I.Beināre apzinājās riskus, kas var iestāties saistībā ar nesavlaicīgu būvniecības iepirkuma uzsākšanu;
- b) komisija veicot izmeklēšanu nekonstatēja faktus, kas varētu liecināt par to, ka I.Beināre būtu vēlējusies vai apzināti pieļāvusi negatīvo seku iestāšanos. Izvērtējot lietā esošos materiālus un I.Beināres sniegtos paskaidrojumus, komisija secina, ka I.Beināre, lai arī neatzīst savu atbildību, tomēr nav vēlējusies nelabvēlīgu seku iestāšanos un ir vēlējusies tās novērst (par ko liecina, piemēram, ar Komandītsabiedrību rīkoto sanāksmju saturs).

[5.1.13.2] Rupju neuzmanību L.Anges rīcībā pierāda sekojošie apsvērumi:

- a) L.Angei bija zināms, ka nemainot Līguma 5.pielikumā paredzēto konsultāciju sniegšanas periodu, nav iespējama iepirkuma procedūras organizēšana nesaīsinot pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņus (par ko liecina, piemēram, ar Komandītsabiedrību rīkoto sanāksmju saturs), t.i., nepiemērojot Publisko iepirkumu likumā paredzētos izņēmumus;
- b) komisija veicot izmeklēšanu konstatēja faktus, kas liecina par to, ka L.Ange ir apzināti pieļāvusi šādu situāciju, taču ir paļāvusies, ka negatīvās sekas neiestāsies (par ko liecina, piemēram, ar Komandītsabiedrību rīkoto sanāksmju saturs, kurā L.Ange piedāvā arī citus risinājumus iepirkuma procedūras veikšanai).

[5.1.13.3] Vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, ir jāņem vērā apstākļi, ka tieši dēļ novēlotas un nesavlaicīgas (neiekļaujoties ar MK 2012.gada 26.jūnija protokollēmumu (Nr.36, 37.§) laika grafikā minētajos termiņos) rīcības Izstādes organizēšana bija jāpārtrauc. Līdz ar to šāda I.Beināres un L.Anges rīcība, nenodrošinot viņām uzticētā uzdevuma kvalitatīvu izpildi, ir radījusi juridiska rakstura sekas, ka nav iespējams turpmāk uzticēties I.Beinārei un L.Angei kā amatpersonām svarīgu valsts pārvaldes uzdevumu izpildes procesā. Proti, savlaicīgi neuzsākot būvniecības iepirkumu un atstājot iespēju izmantot iepirkuma procedūras ar saīsinātajiem pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņiem, I.Beināre un L.Ange ir pieļāvusi būtisku kaitējumu Latvijas valsts interesēm, t.i., nesavlaicīgi uzsākto un neatbilstoši veikto aktivitāšu dēļ pēc ministrija ierosinājuma Ministru kabinets pieņēma lēmumu⁶ pārtraukt gatavošanos dalībai starptautiskajā izstādē „Expo Milano 2015”, kas ir radījusi negatīvu publicitāti par Latviju ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs.

⁶ MK 27.01.2015. sēdes protokollēmuma Nr.5 73.§.

Vērtējot zaudējumu apmēru, komisija konstatē, ka augstākminētais pārkāpums nerada tieši finansiālu ietekmi. Līdz ar to nav iespējams precīzi aprēķināt disciplinārpārkāpuma rezultātā radīto mantisko zaudējumu apmēru.

Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **I.Beinārei un L.Angei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - mēnešalgas samazināšana 20% apmērā uz sešiem mēnešiem.**

[5.1.14] Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā daļa nosaka, ka tiešās pārvaldes iestādes vadītājs organizē iestādes funkcijas pildīšanu un atbild par to, vada iestādes administratīvo darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu". Saskaņā ar ministrijas nolikuma 11.2.punktu valsts sekretārs vada ministrijas administratīvo darbu un nodrošina ministrijas funkciju izpildi. Savukārt nolikuma 18.punkts paredz, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darba tiesiskuma nodrošināšanu. Līdz ar to, ievērojot arī Valsts civildienesta likuma 16.pantu, secināms, ka valsts sekretārs ir atbildīgs par ministrijas darbības tiesiskumu.

[5.1.15] Dienesta pārbaudes intervijā M.Lazdovkis norādīja, ka paļāvies uz ministrijas darbiniekiem, t.i., ka tie veic efektīvu līguma izpildes uzraudzību. Vērtējot šādu paļaušanos uz ministrijas atbildīgo amatpersonu kompetenci, konkrētajā lietā tomēr ir pamats uzskatīt, ka šāda paļaušanās nav bijusi tiesiska (attaisnojama) un tādēļ M.Lazdovska rīcība ir vērtējama kā prettiesiska. Paļauties uz atbildīgo amatpersonu kompetenci ministrijas administratīvā darba vadītājam ir tiesības tikai tad, ja ministrijā ir izveidota efektīva iekšējā kontroles sistēma (konkrētajā gadījumā – līguma izpildes kontroles sistēma) un ja nav iespējams konstatēt pazīmes, kas apliecina izveidotās iekšējās kontroles sistēmas nedarbošanos vai neefektīvu darbību. Konkrētajā gadījumā līguma izpildes kontroles sistēma bija balstīta tikai uz R.Stafecki kā primāro līguma izpildes kontroles līmeni un R.Stafecka tiešo vadītāju I.Beināri, kuras pienākums savukārt ir kontrolēt R.Stafecka darbības atbilstību, kā sekundāro kontroles līmeni, kā arī uz paļaušanos, ka līguma izpildes problēmu gadījumā viens no šiem kontroles līmeņiem par to ziņos ministrijas vadībai.

[5.1.16] Lai gan konkrētajā lietā atbilstoši M.Lazdovska dienesta pārbaudes intervijā norādītajam nekāda informācija par līguma izpildes problēmām nebija saņemta, tomēr M.Lazdovskim kā atbildīgai ministrijas amatpersonai, kas atbildīga par iekšējo kontroles sistēmu darbības nodrošināšanu un to pastāvīgu uzraudzību un uzlabošanu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta otrās daļas 6.punkts), bija faktiskas iespējas konstatēt, ka konkrētajos gadījumos ministrijā

izveidotā līguma izpildes kontroles sistēma vispār nestrādā vai strādā ļoti nekvalitatīvi.

[5.1.17] Atbilstoši Ministru kabineta 26.06.2012. apstiprinātajam laika grafikam iepirkuma veikšana par paviljona būvniecību, iekārtošanu, ekspluatāciju bija veicama no 2013.gada novembra līdz 2014.gada aprīlim. Savukārt projektēšanas līguma 5.pielikumā ir iestrādāti šādi uzdevumu izpildes laika grafiki: projekta izstrāde un saskaņošana no 2014.gada janvāra līdz 2014.gada septembrim un iepirkuma veikšana par paviljona būvniecību, iekārtošanu, ekspluatāciju – no 2014.gada 17.jūlija līdz 2014.gada 11.septembrim, apzināti jau iepriekš neparedzot pārsūdzības iespēju.

Ievērojot, ka Projektēšanas līgumā ir ietvertas ne tikai būtiskas neatbilstības apstiprinātajam laika grafikam, bet arī noteikti tādi uzdevumu izpildes termiņi, kuros objektīvi nav iespējams laikus veikt visas nepieciešamās darbības (kaut vai tādēļ, ka, pirmkārt, nepamatoti nav paredzētas iepirkumu rezultātu pārsūdzības iespējas vai kādas citas prognozējamas problēmas šāda mēroga un rakstura līguma noslēgšanā, zinot, ka būvniecības iepirkumam plānotā iepirkuma summa ir 1 346 302 EUR; otrkārt, Projektēšanas līguma ietvaros izstrādājamā tehniskā projekta 2.versijas, kas ir daļa no būvniecības iepirkuma tehniskās specifikācijas, saskaņošana sakrīt ar būvniecības iepirkuma noslēguma datumu – 2014.gada 11.septembris, kas tādējādi liedz pēc būtības izsludināt būvniecības iepirkumu), lai noorganizētu kvalitatīvu būvniecības iepirkumu un izveidotu Latvijas ekspozīciju.

Turklāt M.Lazdovskis bija tas, kurš tikai 2014.gada 11.septembrī izdeva rīkojumu Nr.170 par iepirkuma komisijas izveidošanu būvniecības iepirkumam, bet arī bija tas, kurš organizēja tikšanos ar Iepirkumu uzraudzības biroja pārstāvjiem.

[5.1.18] Ievērojot augstākminētos apstākļus un apsvērumus, pirmšķietami (acīmredzami) bija secināms, ka šāda rakstura līguma izpildes kontrole ir jānodrošina ar īpašu rūpību. Proti, ja līgumā, kurš jau tā ir noslēgts būtiski neievērojot iepriekš apstiprināto laika grafiku, bet tajā arī tiek paredzēta būtisku uzdevumu izpilde optimāli neiespējamos termiņos, tad šāda līguma izpildes kontrolei ir jābūt pietiekami skrupulozai, tādējādi cenšoties pat pie līgumā ietvertiem noteikumiem nodrošināt valsts interešu ievērošanu un līgumā ietvertā mērķa sasniegšanu.

Pie šādiem apstākļiem M.Lazdovskis nebija tiesīgs vienkāršoti, paļaujoties uz līguma izpildes kontroles sistēmas pašsaprotami efektīvu darbību. Turklāt, ņemot vērā šī atzinuma 5.1.9.punktā konstatētos apstākļus un pieļautos pārkāpumus, nolūkā nodrošināt ministrijas darbības tiesiskumu līguma izpildes gaitā nebija pieļaujams, ka Projektēšanas līguma izpildes kontroli nodrošina tikai ministrijas ierastā iekšējā kontroles sistēma.

Ievērojot, ka par ministrijas darbības tiesiskuma nodrošināšanu un efektīvu iekšējās kontroles sistēmu izveidošanu atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmajai daļai un otrās daļas 6.punktam atbild ministrijas valsts sekretārs, tad par šo pārkāpumu, nepamatoti neizveidojot līguma izpildes kontroles nodrošināšanai un arī ar to cēloņsakarīgām turpmāk veiktajām darbībām efektīvu iekšējās kontroles sistēmu, atbild M.Lazdovskis.

Ņemot vērā, ka ar M.Lazdovski ir izbeigtas civildienesta attiecības, personas disciplināra sodīšana tiesiski nav iespējama.

5.2. Projektēšanas līguma ietvaros veikto pakalpojumu uzraudzība.

[5.2.1] Projektēšanas līguma izpildes laikā komisija konstatēja, ka netika nodrošināts, lai Projektēšanas līgumā noteiktie termiņi tehniskā projekta izstrādei un saskaņošanai tiktu stingri ievēroti no Komandītsabiedrības puses. Izvērtējot amatpersonu sniegtos paskaidrojumus un izvērtējot komisijai nodoto dokumentāciju, komisija konstatē, ka nav ievērots tehniskā projekta 1.versijas saskaņošanas termiņš ar Izstādes rīkotājiem un tehniskā projekta 2.versijas izstrādes termiņš, tai pat laikā komisija konstatē, ka tehniskā projekta 2.versijas saskaņošana ar Izstādes rīkotājiem ir notikusi ievērojot termiņu, līdz ar to, lai arī tehniskā projekta starpposmu termiņi nav ievēroti, tomēr kopējais termiņš tika ievērots, līdz ar to pārkāpums nav radījis sekas.

[5.2.2] Izvērtējot iegūtos datus komisija konstatēja, ka būvniecībai paredzētais finansējums Izstādes budžeta ietvaros bija 1 371 900.00 EUR. Sākotnējā Komandītsabiedrības tehniskā projekta 2.versijā norādītā līgumcena bez PVN bija 1 965 649.86 EUR. Saskaņā ar SIA „Cilnis” 2014.gada 12.augusta atzinumu Komandītsabiedrības iesniegtai izmaksu aprēķins neatbilda normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām. Atzinumā tika norādītas tās izmaksu sadaļas, kuras nav iekļautas izmaksu aprēķinā. Ar 2014.gada 20.augusta vēstuli Komandītsabiedrība laboja SIA „Cilnis” 2014.gada 12.augusta atzinumā norādītās kļūdas, kā rezultātā kopējās būvniecības izmaksas bez PVN bija EUR 2 370 411.21. Ja no minētās summas atņem pamatu izbūves izmaksas, tad kopējās būvniecības izmaksas saskaņā ar Komandītsabiedrības iesniegto tāmi veidoja EUR 2 197 889.34. Līdz ar to ņemot vērā SIA „Cilnis” norādīto kļūdu +/- 20%, minimālā līgumcena varēja būt EUR 1 758 311.48, t.i., par EUR 386 411.48 lielāka nekā pieejamais finansējums. Kas nozīme, ka arī rezerve EUR 273 191.00 apmērā nevarētu nosegt minēto summu.

Komisija nekonstatē, ka pēc labotās tehniskā projekta 2.versijas saņemšanas būtu piesaistīts SIA „Cilnis” vai kāds cits eksperts tāmēs norādīto izmaksu izvērtēšanai. Komisija arī nekonstatē, ka pēc labotas tehniskā projekta 2.versijas saņemšanas, neskatoties uz to, ka tajā norādītā summa bija lielāka kā EUR 1 371 900.00, Komandītsabiedrībai būtu uzdots veikt jebkāda veida izmaiņas tehniskajā projektā, lai tas atbilstu budžeta iespējām. Par Projektēšanas līguma izpildi atbildīgās amatpersonas nav Projektēšanas līguma izpildes laikā nodrošinājušas, ka Komandītsabiedrības izstrādātais tehniskais projekts atbilst ministrijas rīcībā esošajiem valsts finanšu līdzekļiem, lai gan tieši šī mērķa sasniegšanai Projektēšanas līguma 2.2. un 2.3.punktā bija paredzēti konkrēti šī uzdevuma kvalitatīvas izpildes mehānismi. Līdz ar to atbildīgās amatpersonas nav nodrošinājušas ministrijas interešu aizsardzību. Šis pārkāpums ir vērtējams kā

viens no galvenajiem apstākļiem, kas turpmākā procesā sekmēja būvniecības un citu izmaksu sadārdzinājumu.

Ievērojot, ka par Projektēšanas līguma izpildes kontroli bija atbildīgs R.Stafeckis un viņa tiešā vadītāja I.Beināre, tad par norādītajiem pārkāpumiem saistībā ar neefektīvu Projektēšanas līguma izpildes kontroli ir atbildīgs R.Stafeckis un I.Beināre (skat šī atzinuma 1.8.-1.10.punktus), kuras pienākums bija konstatēt ne tikai būtiskos Projektēšanas līguma neizpildes gadījumus, bet arī R.Stafecka bezdarbību Komandītsabiedrības izpildes kontroles mehānismu pielietošanā.

Ņemot vērā, ka ar R. Stafecki darba attiecības ir izbeigtas, personas disciplināra sodīšana tiesiski nav iespējama.

Ņemot vērā augstāk minēto, komisija konstatē, ka I.Beināre nav veikusi R.Stafecka darbību uzraudzību, lai gan šāda uzraudzība I.Beinārei bija jānodrošina. Turklāt ir jāņem vērā, ka I.Beināre bija tieši tā amatpersona, kura ierosināja būvniecības iepirkumu (2014.gada 12.septembra iesniegums). Tādējādi ir secināms, ka ar savu bezdarbību I.Beināre nav nodrošinājusi Projektēšanas līgumam atbilstoša tehniskā projekta saņemšanu (līdz ar to arī, ka Komandītsabiedrības tehniskais projekts atbilstu ministrijas rīcībā esošajiem valsts finanšu līdzekļiem) kā arī ierosinot būvniecības iepirkumu ir pārkāpusi Publisko iepirkumu likuma 9.panta piektās daļu un Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešās daļu (skat. šī atzinuma 6.1.1.-6.1.5.punktu) .

[5.2.3] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka I.Beināre, neveicot R.Stafecka uzraudzību un nenodrošinot, ka Komandītsabiedrības tehniskais projekts atbilstu ministrijas rīcībā esošajiem valsts finanšu līdzekļiem un ierosinot iepirkumu, kas pārsniedz ministrijas finanšu iespējas, ir pārkāpusi amata apraksta (amata apraksts 234.2-3-59-2010; 2010.gada 16.augusts) 14.punktu, Valsts civildienesta likuma 15.panta 3.punktu (kurš nosaka, ka ierēdņa pamatpienākumos ir ievērot tiesību normas un atbildēt par savu darbību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā) un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmo daļu un 24.panta trešo daļu, Publisko iepirkumu likuma 9.panta piekto daļu, tādējādi ar nodomu izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (konkrēta uzdevuma nolaidīga pildīšana), kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums (šī likuma 15.panta pirmās un ceturtās daļas izpratnē), proti, pārkāpuma rezultātā radīts tāds kaitējums svarīgām valsts interesēm un nodarīts zaudējums, kas pārsniedz piecas minimālās mēneša darba algas.

To, ka I.Beināres rīcība bija veikta ar nodomu, pierāda apstākļi, ka Latvijas ekspozīcijas izstādē būvniecības iepirkums tika izsludināts, pamatojoties uz I.Beināres 2014.gada 12.septembra iesniegumu Nr.32-3-1889, kurā tiek norādīts, ka kopējā paredzamā iepirkuma līgumcena ir 1 371 900.00 EUR (bez PVN), lai gan I.Beināre zināja, ka kopējās izmaksas pārsniedz minēto summu. I.Beināre nav ierosinājusi, kā arī nav devusi uzdevumu R.Stafeckim nodrošināt Projektēšanas līguma 2.3.punktā noteiktās kārtības ievērošanu.

Savukārt, vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, ir jāņem vērā apstākļi, ka ministrijas finansējumam neatbilstošu piedāvājumu saņemšana bija viens no apstākļiem, kādēļ Izstādes organizēšana bija jāpārtrauc. Turklāt, izsludinot iepirkumu, kura paredzamā līgumcena pārsniedza pieejamos finanšu resursus, tika nelietderīgi iztērēts laiks, kas noveda pie tā, ka atkārtota iepirkuma procedūras izsludināšana vairs nebija faktiski iespējama (minētajā gadījumā vienīgais atbilstošais risinājums bija uzdot Komandītsabiedrībai pārstrādāt tehnisko projektu, lai tas iekļautos pieejamajā finansējumā, kā arī par to informēt ministrijas vadību). Līdz ar to šāda I.Beināres rīcība, nenodrošinot viņai uzticētā uzdevuma kvalitatīvu izpildi, ir radījusi juridiska rakstura sekas, ka nav iespējams turpmāk uzticēties I.Beinārei kā amatpersonai svarīgu valsts pārvaldes uzdevumu izpildes procesā. Proti, savlaicīgi nodrošinot tehniskā projekta labojumus, varēja izvairīties no ministrijai pieejamajam finansējumam neatbilstošu piedāvājumu saņemšanas, līdz ar to I.Beināre ir pieļāvusi būtisku kaitējumu Latvijas valsts interesēm, t.i., nesavlaicīgi uzsāktu un neatbilstoši veikto aktivitāšu dēļ pēc ministrija ierosinājuma Ministru kabinets pieņēma lēmumu⁷ pārtraukt gatavošanos dalībai starptautiskajā izstādē „*Expo Milano 2015*”, kas ir radījusi negatīvu publicitāti par Latviju ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs.

Vērtējot zaudējumu apmēru, komisija konstatē, ka augstākminētais pārkāpums rada arī tiešu finansiālu ietekmi. Saskaņā ar Projektēšanas līguma 2.2. un 2.3.punktā paredzēto bija jānodrošina tāda tehniskā projekta izstrāde, kura izmaksas nepārsniegtu ministrijas finanšu iespējas. Līdz ar to R.Stafeckim un līdz ar to arī I.Beinārei, bija jānodrošina, ka Komandītsabiedrībai tiek samaksāts tikai par tāda tehniskā projekta izstrādi, kura izmaksas nepārsniegtu ministrijas finanšu iespējas. Ņemot vērā, ka tāds tehniskais projekts netika izstrādāts, nav pamata konstatēt, ka Komandītsabiedrība būtu izpildījusi Projektēšanas līguma nosacījumus, līdz ar to ministrijai ir radīti zaudējumi EUR 226 663.48 apmērā (summa, kas izmaksāta par tehniskā projekta izstrādi).

⁷ MK 27.01.2015. sēdes protokollēmuma Nr.5 73.§.

Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **L.Beinārei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - atbrīvošana no amata.**

6. Būvniecības iepirkuma veikšanas process.

6.1. Būvniecības iepirkuma ierosināšana.

[6.1.1] Latvijas ekspozīcijas Izstādē būvniecības iepirkums tika izsludināts, pamatojoties uz I.Beināres un V.Feodorovas 2014.gada 12.septembra (iesniegts 2014.gada 11.septembrī) iesniegumu Nr.32-3-1889, kurā tiek norādīts, ka kopējā paredzamā iepirkuma līgumcena ir 1 371 900.00 EUR (bez PVN).

[6.1.2] I.Beināre un V.Feodorova savos paskaidrojumos norāda, ka:

„Saskaņā ar komandītsabiedrības „Expo 2015” iesniegto Latvijas paviljona tehniskā projekta izmaksu tāmes ekonomiskās daļas otro versiju būvizmaksas ir 1 965 649,86 euro (bez PVN). Milānas Expo noteikumi paredz atbrīvojumu no PVN visām preču un pakalpojumu iegādēm, kuras attiecināmas uz dalību izstādē, tādējādi vērā tika ņemta būvizmaksu summa bez PVN.

Komandītsabiedrība „Expo 2015” būvizmaksas bija iekļāvusi arī pamatu izbūvi „Lokālā tāme 1-1” l.-40.rinda kopsummā par 1 13419,19 EUR. Uz pamatu izbūvi vēl attiecināma daļa (~10%) no tāmes ekonomiskajā daļā iekļautajiem, virsizdevisiem, peļņas, darba devēja sociālā nodokļa kopsummā aptuveni 11 341,9 euro. Šīs izmaksas bija atskaitāmas no būvniecības iepirkuma izmaksām, jo par pamatu izbūvi bija noslēgts atsevišķs līgums ar izstādes "Expo Milano 2015" Organizatoru izvēlētu būvnieku par summu 172 512,86 euro.

Būvēksperta SIA „Cilnis” 2014.gada 6.augusta atzinumā norādīja, ka būvniecības konkursa piedāvājumi var atšķirties +/- 20% robežās, tādējādi zemākā cena varētu būt 1 472 711,17 euro. Pēc tā brīža aprēķiniem būvniecībai paredzētais finansējums ministrijas Expo budžeta ietvaros bija 1 371 900 euro. Bez tam ministrijas Expo budžetā bija paredzēta 5% rezerve neparedzētiem gadījumiem 273 191 euro apmērā.”

[6.1.3] Izvērtējot iegūtos datus komisija konstatēja, ka būvniecībai paredzētais finansējums Izstādes budžeta ietvaros bija EUR 1 371 900.00. Komisija piekrīt, ka minētajā aprēķinā nav ņemami vērā pamatu izbūvei paredzētie resursi EUR 172 512,86 apmērā.

Tai pat laikā komisija konstatē, ka savos paskaidrojumos V.Feodorova un I.Beināre atsauca uz sākotnējo Komandītsabiedrības tehniskā projekta 2.versiju, t.i., uz versiju pirms SIA „Cilnis” norādīto kļūdu labošanas. Saskaņā ar SIA „Cilnis” 2014.gada 12.augusta atzinumu Komandītsabiedrības iesniegtais izmaksu aprēķins neatbilda normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām. Atzinumā tika norādītas tās izmaksu sadaļas, kuras nav iekļautas izmaksu aprēķinā. Ar 2014.gada 20.augusta vēstuli Komandītsabiedrība laboja SIA „Cilnis” 2014.gada 12.augusta atzinumā pieļautās kļūdas, kā rezultātā kopējās būvniecības izmaksas bez PVN bija EUR 2 370 411.21. Ja no minētās summas atņem pamatu izbūves izmaksas, tad kopējās būvniecības izmaksas saskaņā ar

Komandītsabiedrības iesniegto tāmi veidoja EUR 2 197 889.34. Līdz ar to ņemot vērā SIA „Cilnis” norādīto kļūdu +/- 20%, minimālā līgumcena varēja būt EUR 1 758 311.48, t.i., par EUR 386 411.48 lielāka nekā pieejamais finansējums. Kas nozīmē, ka arī rezerve EUR 273 190.00 apmērā nevarētu nosegt minēto summu.

Līdz ar to, nosakot paredzamo līgumcenu netika ņemti vērā īpaši piesaistītā un Projektēšanas līguma 2.2. un 2.3.punktā paredzētā būveksperta (SIA „Cilnis”) atzinumā norādītie aprēķini par paredzamajām būvdarbu izmaksām un Komandītsabiedrības 2014.gada 20.augustā precizētie būvdarbu izmaksu apmēri. [6.1.4] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.panta piekto daļu „Paredzamās līgumcenas noteikšanas kārtību būvdarbu līgumam nosaka Ministru kabinets”. MK 2006.gada 19.decembra noteikumos Nr.1014 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-06 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība"” ir paredzēts, ka paredzamo līgumcenu iestādēm, kas ir pasūtītājs Publisko iepirkumu likuma izpratnē, nosaka sagatavojot izmaksu aprēķinu, t.i., būvdarbu izmaksu tāmi. Publiska būvdarbu iepirkuma izsludināšana bez izmaksu aprēķiniem saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.panta piekto daļu nav pieļaujama, savukārt, ja šāda tāme ir sagatavota, tad pasūtītājam ir pienākums no tās vadīties. Līdz ar to I.Beinārei un V.Feodorovai bija pienākums ņemt vērā Komandītsabiedrības 2014.gada 20.augustā precizēto būvdarbu izmaksu tāmi (iepriekšējo tāmi nevarēja ņemt vērā, jo atbilstoši SIA „Cilnis” atzinumam tā neatbilda normatīvo aktu prasībām). Izvērtējot lietā esošos materiālus un saņemtos skaidrojumus tika konstatēts, ka to I.Beināre un V.Feodorova nav ņēmušas vērā Komandītsabiedrības 2014.gada 20.augustā precizēto būvdarbu izmaksu tāmi.

[6.1.5] Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešā daļa paredz, ka *„budžeta iestādes var uzņemties valsts budžeta ilgtermiņa saistības, nepārsniedzot saimnieciskā gada valsts budžeta likumā noteiktos valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamus apjomus. Budžeta iestādes var uzņemties papildu valsts budžeta ilgtermiņa saistības vienīgi Eiropas Savienības politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētos projektos un pasākumos, ja pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums”*. Līdz ar to iepirkuma, kura paredzamā minimālā līgumcena pārsniedz ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamus apjomus, izsludināšana ir nelietderīga (jo pēc tam nevar noslēgt iepirkuma līgumu) un neatbilst Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešajai daļai.

[6.1.6] Saskaņā ar ministrijas lietvedības kārtības (2013.gada 17.decembra iekšējie noteikumi Nr.1-7-45) 77.1.punktu dokumenta izstrādātājs ir atbildīgs par sagatavoto dokumentu satura atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

[6.1.7] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka V.Feodorova nav ievērojusi Publisko iepirkumu likuma 9.panta piekto daļu un Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešā daļu, tādējādi aiz rupjas neuzmanības izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (konkrēta uzdevuma nolaidīga pildīšana), kā

rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums (šī likuma 15.panta ceturrtās daļas izpratnē), proti, pārkāpuma rezultātā radīts kaitējums svarīgām valsts interesēm.

Rupju neuzmanību V.Feodorovas rīcībā pierāda tas, ka V.Feodorovai bija zināms Komandītsabiedrības 2014.gada 20.augusta vēstules saturs, taču no sniegtajiem paskaidrojumiem komisija secina, ka amatpersona bija cerējusi, ka būvniecības iepirkumā pieteiksies pretendents, kurš piedāvās zemāku cenu un iekļausies pieejamajā finansējumā, vai kā norāda V.Feodorova, ka Komandītsabiedrība segs starpību.

Savukārt, vērtējot izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumu un tā izdarīšanas rezultātā radītās sekas, ir jāņem vērā apstākļi, ka izsludinot iepirkumu, kura paredzamā līgumcena pārsniedza pieejamos finanšu resursus, tika nelietderīgi iztērēts laiks, kas noveda pie tā, ka atkārtota iepirkuma procedūras izsludināšana vairs nebija faktiski iespējama (minētajā gadījumā vienīgais atbilstošais risinājums bija uzdot Komandītsabiedrībai pārstrādāt tehnisko projektu, lai tas iekļautos pieejamajā finansējumā, kā arī par to informēt ministrijas vadību). Līdz ar to šāda V.Feodorovas rīcība, nenodrošinot viņai uzticētā uzdevuma kvalitatīvu izpildi, ir radījusi juridiska rakstura sekas, ka nav iespējams turpmāk uzticēties V.Feodorovai kā amatpersonai svarīgu valsts pārvaldes uzdevumu izpildes procesā. Proti, rīkojoties pretēji normatīvajos aktos paredzētajam, V.Feodorova ir pieļāvusi būtisku kaitējumu Latvijas valsts interesēm, t.i., nesavlaicīgi uzsāktu un neatbilstoši veikto aktivitāšu dēļ, kā arī neveiksmīgi organizētā iepirkuma dēļ (kurā piedāvājumu līgumcenas vairāk kā četras reizes pārsniedza pieejamo finansējumu) pēc ministrija ierosinājuma Ministru kabinets pieņēma lēmumu⁸ pārtraukt gatavošanos dalībai starptautiskajā izstādē „Expo Milano 2015”, kas ir radījusi negatīvu publicitāti par Latviju ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs.

Vērtējot zaudējumu apmēru, komisija konstatē, ka augstākminētais pārkāpums nerada tieši finansiālu ietekmi. Tai pat laikā ir jāņem vērā, ka savlaicīgi identificējot riskus un kavējumus varētu izvairīties no nelietderīgiem tēriņiem. Līdz ar to nav iespējams precīzi aprēķināt disciplinārpārkāpuma rezultātā radīto zaudējumu apmēru.

Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **V.Feodorovai ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu - pazemināšana amatā uz vienu gadu.** Tai pat laikā, ņemot vērā, ka ar V.Feodorovu disciplinārlietas izmeklēšanas laikā ir izbeigtas civildienesta attiecības, pamatojoties uz Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 19.panta ceturto daļu un 34.panta pirmo daļu disciplinārlieta pret V.Feodorovu ir izbeidzama.

⁸ MK 27.01.2015. sēdes protokollēmuma Nr.5 73.§.

[6.1.8] Ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, ir secināms, ka I.Beināre nav ievērojusi Publisko iepirkumu likuma 9.panta piekto daļu un Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešā daļu. Tai pat laikā komisija secina, ka minētie pārkāpumi nav skatāmi atrauti no šī atzinuma 5.2.punktā minētā, līdz ar to atbildība par šajā sadaļā minētajiem pārkāpumiem tiek vērtēta un noteikta šī atzinuma 5.2.punktā.

6.2. Būvniecības iepirkuma norise.

[6.2.1] Atzinumā tika minēts, ka izsludinot būvniecības iepirkumu, netika:

- 1) norādīta paredzamā un maksimālā līgumcena;
- 2) nav nodrošināta iepirkuma dokumentācijas tulkošana svešvalodā, kā arī nav paredzēta piedāvājumu iesniegšana svešvalodā.

L. Ange savos paskaidrojumos norāda, ka paredzamās līgumcenas norādīšana nav obligāta, jo to neparedz normatīvie akti. Kā arī tiek norādīts, ka „*papildus apsvērumus precīzas līgumcenas nenorādīšanai bija apstākļi, ka gadījumā, ja slēgtā konkursā iesniegtie piedāvājumi nav atbilstoši, ar pretendentiem var organizēt sarunu procedūru, tai skaitā par cenu, kas nav iespējams gadījumā, ja tiek norādīta precīza līgumcena un pretendenti augstākas cenas piedāvājuma gadījumā jānoraida kā neatbilstoši cenas kritērijiem. Iespēja organizēt sarunu procedūru gadījumā, ja slēgtā konkursā iesniegtie piedāvājumi nav atbilstoši, bija nozīmīga, ņemot vērā būvniecības iepirkuma saspringtos termiņus un mērķi noslēgt būvniecības līgumu iespējams ātrāk, lai būvniecībai atvēlētais laiks būtu iespējams garāks. Ja šāda iespēja netiku „atstāta”, tad gadījumā, ja slēgtā konkursā iesniegtie piedāvājumi nav atbilstoši, ar pretendentiem, nevarētu veikt sarunu procedūru par cenu un iepirkumu procedūra būtu pārtraucama un izsludināma jauna procedūra, kas ievērojot procesuālos termiņus būtu krietni ilgāk kā sarunu procedūra.*”

Komisija piekrīt, ka nedz maksimālās, nedz paredzamās līgumcenas norādīšanu neparedz normatīvie akti. Tai pat laikā komisija vērs uzmanību uz to, ka Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā publicējamo paziņojumu veidlapās šāda iespēja ir paredzēta, turklāt tā ir ierasta prakse iepirkumos, kuros ir ierobežoti finanšu resursi. Ir jāņem vērā, ka iepirkuma ziņojuma sagatavotāji vadījās no minimālās iespējamās summas, līdz ar to iespēja, kad kāds iesniedz sadārdzinātu piedāvājumu bija niecīga. Turklāt arī otrais L. Anģes arguments neiztur kritiku, jo tas balstās uz pieņēmumu, ka visi iesniegtie piedāvājumi būs neatbilstoši. Taču šādam pieņēmumam nav pamata, turklāt, ja ir iesniegts vismaz viens atbilstošs piedāvājums, tad sarunu procedūra nevar notikt un tik un tā iepirkums būtu pārtraucams. Turklāt ir jāņem vērā, ka norādot maksimālo finanšu piedāvājuma līgumcenu, pasūtītājam būtu iespēja piemērot Publisko iepirkumu likuma 62.panta pirmās daļas 1.punktu, un uzaicināt uz sarunām ne tikai tos pretendētus, kas iesnieguši neatbilstošus tehniskos piedāvājumus, bet arī tādus, kas iesnieguši neatbilstošus (pārāk dārgus) finanšu piedāvājumus. Līdz ar to šāda rīcība, apzinoties, ka ministrijas rīcībā esošie finanšu līdzekļi ir būtiski mazāk nekā būveksperta aprēķinātās iespējamās būvdarbu izmaksas, ir kritiski vērtējama, jo tādējādi tiek papildu radīts būvniecības iepirkuma nesavlaicīgas pabeigšanas risks

(jo pretendentiem, iesniedzot piedāvājumus, nav zināma orientējošā līgumcena, kas cēloņsakarīgi neliedz pretendentiem piedāvājumos norādīt būtiski augstākas summas).

Neskatoties uz to, ka iepirkuma priekšmeta izpilde ir paredzēta ārvalstī, iepirkuma komisija nenodrošināja iepirkuma dokumentācijas tulkošanu svešvalodā, kā arī neparedzēja iespēju piedāvājumus iesniegt svešvalodā, tādā veidā vēl vairāk ierobežojot to pretendentu loku, kuri varētu iesniegt pieteikumus vai piedāvājumus. Lai gan savos paskaidrojumos amatpersonas norāda, ka ir vadījušās no Valsts valodas likuma normām, tomēr komisija nekonstatē, ka Valsts valodas likums aizliegtu sagatavot iepirkuma dokumentāciju arī svešvalodā vai pieņemt piedāvājumus svešvalodā. Tieši pretēji Valsts valodas likuma 8.panta pirmā daļa paredz, ka sarakste un cita veida saziņa ar ārvalstīm var notikt arī svešvalodā. Līdz ar to komisija nav konstatējusi objektīvus apstākļus, kuri liegtu iepirkuma komisijai veikt iepirkuma dokumentācijas tulkojumu svešvalodā un izvērtēt piedāvājumus svešvalodā.

Lai gan minētie pārkāpumi ir uzskatāmi par tādiem, kas var iespaidot iepirkuma procedūras rezultātu, tomēr ir jāņem vērā tas, ka iepirkums jau sākotnēji tika izsludināts neņemot vērā paredzamās līgumcenas aprēķinu⁹ (pārsniedzot pieejamos finanšu resursus), līdz ar to minētie konstatējumi, lai arī ir uzskatāmi par nolaidīgu un nekvalitatīvu uzdevuma izpildi, būtiski nevarēja ietekmēt izsludinātās būvdarbu iepirkuma procedūras rezultātu (t.i., nemainot tehnisko specifikāciju nebija iespējama finanšu piedāvājuma saņemšana, kas varētu būt mazāka kā pieejamais finansējums), līdz ar to disciplinārlieta šajā sadaļā ir izbeidzama (nav iespējams identificēt sekas un cēloņsakarību).

⁹ Skat. šī atzinuma 6.1.sadaļu.

7. Pamatu līguma noslēgšanas process.

[7.1] 2014.gada 4.martā Izstādes organizators nosūtīja vēstuli (Nr.148/U/2014) visiem Izstādes dalībniekiem, kurā norādīja, ka paviljonu pamatu būvdarbi ir jāpabeidz līdz 2014.gada 30.jūnijam. Turklāt organizators norāda, ka pēc noteiktā laika netiek garantēta iespēja veikt pamatu izbūves darbus dalībvalstu paviljonu vajadzībām un sākot ar 2014.gada 30.jūniju vienīgi darbi, kas tiks atļauti EXPO teritorijā būs virszemes darbi.

2014.gada 21.martā ministrija nosūta Iepirkumu uzraudzības birojam vēstuli Nr.231.1-2-4310, kurā lūdz sniegt skaidrojumu par to, vai ministrija var slēgt pamatu izbūves līgumu ar Izstādes organizatoru norādīto būvnieku.

2014.gada 23.aprīlī R.Stafeckis sagatavoja dienesta ziņojumu „Par Latvijas paviljona pamatu izbūves piedāvājuma pieprasījuma iesniegšanu Expo Milano 2015 izstādes organizatoriem”, kurā tai skaitā ir norādīts, ka izstādes organizators ir izsūtījis dalībvalstīm vēstuli ar informāciju, ka paviljonu pamatu izbūvei jābūt pabeigtai līdz 2014.gada 30.jūnijam, vai vēlākais 2014.gada vasarā.

Atbildot uz ministrijas 2014.gada 21.marta vēstuli Iepirkumu uzraudzības birojs 2014.gada 29.aprīļa vēstulē Nr.1-3.2/1255 ir norādījis, ka ministrija var slēgt iepirkumu ar Izstādes rīkotāja norādītu būvnieku, ja Izstādes rīkotājs būvnieku ir izvēlējis ievērojot Direktīvas 2004/18/EK „Par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru” prasības.

2014.gada 26.maijā R.Stafeckis sagatavoja dienesta ziņojumu „Par līgumu Expo Milano 2015 izstādes organizatoriem skaidrot Latvijas paviljona pamatu izbūves juridiskos jautājumus”, kurā lūgts akcepts vēstules projektam, kas adresēta Expo Milano ģenerālkomisāram Giuseppe Sala, un kurā lūgts sniegt apliecinājumu Direktīvas 2004/18/EK „Par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru” nosacījumu ievērošanai.

2014.gada 7.maijā ministrija Izstādes organizētājam nosūta vēstuli Nr.32-1-6859, kurā lūdz Izstādes organizētāju apliecināt, ka izvēloties pamatu būvnieku Izstādes organizētājs ir ievērojis Direktīvas 2004/18/EK „Par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru” prasības.

2014.gada 30.maijā no Izstādes organizatora tiek saņemts pirmais pamatu izbūves finansiālais piedāvājums.

Nemot vērā izmaiņas pamatu konfigurācijā, Izstādes organizētājam tiek pieprasīts jauns pamatu izbūves finanšu piedāvājums, kas arī tiek saņemts 2014.gada 4.jūlijā.

2014.gada 18.jūlijā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktora vietnieks K.Soms sagatavo dienesta ziņojumu par pamatu izbūves līguma noslēgšanu ar Izstādes organizatora izvēlēto būvnieku.

2014.gada 21.jūlijā, pamatojoties uz Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktora vietnieka K.Soma 18.07.2014. ziņojumu, valsts sekretāra vietnieks A.Liepiņš pilnvaroja Robertu Stafecki parakstīt līgumu par pamatu būvniecību.

2014.gada 22.jūlijā Roberts Stafeckis paraksta līgumu par pamatu būvniecību.

[7.2] Izvērtējot situāciju uz 2014.gada 18.jūliju, komisija konstatēja sekojošo:

- 1) tehniskā projekta 1.versijas izstrādāšana un arī tās saskaņošana ar „Expo Milano 2015” organizatoriem tika veikta novēloti;
- 2) tehniskā projekta 2.versija nav izstrādāta savlaicīgi (līgumā paredzētais termiņš – 2014.gada 3.jūlijs) un tās izstrāde tiek kavēta;
- 3) tehniskā projekta realizācijas tāmes sastādīšana un saskaņošana tiek kavēta (līgumā paredzētais termiņš – 2014.gada 17.jūlijs);
- 4) 2014.gada 18.jūlijā ministrijā bija iesniegta tehniskā projekta 1.versija, kur kopējā paredzamā līgumcena būvdarbiem bija EUR 4 269 939.93, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka būvdarbu līgumcena nepārsniegs ministrijai pieejamos resursus.

[7.3] Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešās daļa paredz, ka „Budžeta iestādes var uzņemties valsts budžeta ilgtermiņa saistības, nepārsniedzot saimnieciskā gada valsts budžeta likumā noteiktos valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamus apjomus”.

[7.4]Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.panta piekto daļu „Paredzamās līgumcenas noteikšanas kārtību būvdarbu līgumam nosaka Ministru kabinets”. MK 2006.gada 19.decembra noteikumos Nr.1014 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-06 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība"" ir paredzēts, ka būvdarbu paredzamo līgumcenu iestādēm, kas ir pasūtītājs Publisko iepirkumu likuma izpratnē, nosaka sagatavojot izmaksu aprēķinu, t.i., būvdarbu izmaksu tāmi.

[7.5] Ņemot vērā šī atzinuma 7.2 - 7.4punktā minēto, komisija secina, ka 2014.gada 18.jūlijā ministrijā bija iesniegta tehniskā projekta 1.versija, kur kopējā paredzamā līgumcena būvdarbiem bija EUR 4 269 939.93, savukārt tehniskā projekta 2.versija tika iesniegta tikai 2014.gada 23.jūlijā, līdz ar to tā nevarēja būt zināma ne tikai 2014.gada 18.jūlijā, bet arī 2014.gada 22.jūlijā. Līdz ar to nedz uz 2014.gada 18.jūlija ziņojuma sagatavošanas brīdi, nedz uz pamatu izbūves līguma parakstīšanas dienu nebija tiesiska pamata uzskatīt, ka būvdarbu līgumcena nepārsniegs ministrijai pieejamos resursus 1 371 900.00 EUR.

Līdz ar to, uzsākot saistību, kuru kopējā vērtība pārsniedz ministrijai pieejamos finanšu resursus, uzņemšanos, un nezinot (tai skaitā nevērtējot risku būvdarbu pabeigšanai), vai tiks noslēgts līgums par pārējo būvdarbu veikšanu, ministrijas atbildīgās amatpersonas nav nodrošinājušas Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešās daļas ievērošanu un ir rīkojušās nelietderīgi un nesaimnieciski, tādā veidā radot zaudējumus EUR 172 521.86 apmērā (papildus zaudējumi tiks radīti arī saistībā ar pamatu nojaukšanu).

Ņemot vērā augstākminēto, komisija secina, ka 2014.gada 22.jūlijā parakstot līgumu par pamatu būvniecību, nav nodrošināta Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešās daļas ievērošana, jo paredzamā kopējā līgumcena visiem būvdarbiem pārsniedz pieejamo finansējumu.

[7.6.] Izvērtējot par minētajām darbībām atbildīgās amatpersonas, komisija secina, ka ir vērtējama R.Stafecka, A.Liepiņa, K.Soma un I.Beināres atbildība.

Ņemot vērā, ka pamatojoties uz 2014.gada 18.jūlijā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktora vietnieks K.Soms sagatavo dienesta ziņojumu A.Liepiņš ir pilnvarojis Robertu Stafecki parakstīt pamatu izbūves līgumu, komisija secina, ka sākotnēji ir vērtējama tieši par 2014.gada 18.jūlija ziņojuma sagatavošanu atbildīgo amatpersonu atbildība, I.Beināres un K.Soma atbildība.

[7.7] Sniedzot paskaidrojumus, K.Soms norāda, ka:

[7.7.1] K.Soma 2014.gada 18.jūlijā parakstītais, bet ne sagatavotais dienesta ziņojums nevarēja ietekmēt atbildīgo amatpersonu (šajā gadījumā A.Liepiņa) lēmumu par līguma par pamatu būvniecību parakstīšanu.

Izvērtējot minētos argumentus, komisija norāda sekojošus apsvērumus:

- a) K.Soms uzsver, ka 2014.gada 18.jūlija iesniegums bija balstīts uz „projekta vadītāja R.Stafecka sagatavotu un valsts sekretāra M.Lazdovska akceptētu 2014.gada 23.ariļa dienesta ziņojumu „Par Latvijas paviljona pamatu izbūves piedāvājuma pieprasījuma iesniegšanu Expo Milano 2015 izstādes organizatoriem”, kurā tai skaitā ir norādīts, ka izstādes organizators ir izsūtījis dalībvalstīm vēstuli ar informāciju, ka paviljonu pamatu izbūvei jābūt pabeigtai līdz 2014.gada 30.jūnijam, vai vēlākais 2014.gada vasarā. Turklāt organizators norāda, ka pēc noteiktā laika netiek garantēta iespēja veikt pamatu izbūves darbus dalībvalstu paviljonu vajadzībām un sākot ar 2014.gada vasaru vienīgi darbi, kas tiks atļauti EXPO teritorijā būs virszemes darbi”.

Izvērtējot minētā ziņojuma saturu, komisija nekonstatē, ka tajā *expressis verbis* būtu noteikts, ka ir slēdzams pamatu būvniecības līgums. Minētajā ziņojumā valsts sekretārs tiek informēts par Izstādes rīkotāja prasībām, līdz ar to tas nevarēja dot pārliecību, ka šāds līgums obligāti ir slēdzams. Komisija piekrīt, ka nosacījumus pamatu izbūvei izvirzīja Izstādes organizētāji (šāds paziņojums tika nosūtīts visiem Izstādes dalībniekiem), taču komisija neredz cēloņsakarību starp Izstādes rīkotāju darbībām un ministrijas rīcību, jo ministrijai pašai (vadoties no esošās situācijas) bija jāizlemj, kā nodrošināt un vai vispār nodrošināt attiecīgo pamatu būvniecību;

- b) K.Soms uzsver, ka 2014.gada 18.jūlija iesniegums bija balstīts uz „projekta vadītāja R.Stafecka sagatavotu un valsts sekretāra M.Lazdovska akceptētu 2014.gada 6.maija dienesta ziņojumu „Par lūgumu Expo Milano 2015 izstādes organizatoriem skaidrot Latvijas paviljona pamatu izbūves juridiskos jautājumus”, kurā lūgts akcepts vēstules projektam, kas adresēta

Expo Milano ģenerālkomisāram Giuseppe Sala, un kurā lūgts sniegt formālu apliecinājumu Direktīvas 2004/18/EK „Par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru” nosacījumu ievērošanai”.

Izvērtējot arī šī ziņojuma saturu, komisija nekonstatē, ka tajā *expressis verbis* būtu noteikts, ka ir slēdzams pamatu būvniecības līgums. Minētajā ziņojumā valsts sekretārs tiek informēts par to, ka, ir jāsaņem apliecinājums no Izstādes rīkotājiem par to, ka Izstādes rīkotāji pamatu izbūves darbu veicēju ir iepirkuši saskaņā ar Direktīvas 2004/18/EK „Par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru” prasībām. Šāda informācija liecinātu tikai par to, ka ministrija var nepiemērot Publiskā iepirkuma normas, ja šāds pamatu būvdarbu līgums tiktu noslēgts. Līdz ar to arī tas nevarēja dot pārliecību, ka šāds līgums obligāti ir slēdzams;

c) K.Soms norāda, ka valsts sekretārs, saņemot a) un b) punktos minētos projekta vadītāja R.Stafecka iepriekš sagatavotos ziņojumus, nebija iebildis vai norādījis, ka šāds atsevišķs līgums par pamatu būvniecību nedrīkst tikt noslēgts.

Tai pat laikā komisija arī nekonstatē, ka pēc a) un b) punktos minēto ziņojumu saņemšanas valsts sekretārs būtu atļāvis vai būtu uzdevis noslēgt līgumu par pamatu būvniecību;

d) K.Soms norāda, ka, jau 2014.gada 21.martā (21.03.2014 EM vēstule Nr.231.1-2-4310) ministrija bija vērsusies Iepirkumu uzraudzības birojā ar lūgumu izvērtēt, vai ministrija ir tiesīga slēgt ar starptautiskās izstādes Expo Milano 2015 organizatoru „Expo 2015 S.p.A” līgumu par paviljona pamatu izbūvi, nerīkojot par to atsevišķu iepirkuma procedūru. Iepirkumu uzraudzības birojs savā atbildes vēstulē (29.04.2014 IUB vēstule Nr. 1-3.2/1255) ir norādījis, ka ministrija var slēgt līgumu par pamatu infrastruktūras izbūvi ar izstādes organizētāju. Līdz ar to K.Soms uzskata, ka minēto vēstuļu sagatavotāji un parakstītāji jau bija izlēmuši, ka šāds atsevišķs līgums par paviljona pamatu būvniecību ir noslēdzams.

Komisija, vērtējot minēto argumentu, nekonstatē, ka ministrijas 2014.gada 21.marta vēstulē Nr.231.1-2-4310 būt norādīts, ka ministrija slēgs pamatu būvniecības līgumu, tajā nebija dots nedz uzdevums, nedz pilnvarojums nevienai no amatpersonām veikt šādas darbības. Minētā vēstule tikai atkārtoti apliecina, ka ministrijas atbildīgās amatpersonas gribēja iegūt kompetentas iestādes viedokli par iespēju noslēgt šāda veida līgumu;

e) K.Soms norāda, ka:

„2014.gada 18.jūlijā, kad lēmuma pieņemšanai un viedokļa sniegšanai tika virzīts dienesta ziņojums „Par Latvijas paviljona pamatu izbūves līguma noslēgšanu ar ”Expo Milano 2015” organizatora uzņēmumu Expo 2014 S.P.A.” un arī 2014.gada 22.jūlijā, kad tika parakstīts līgums par

paviljona pamatu būvniecību nebija pamats uzskatīt, ka kopējā līgumsumma par visiem būvdarbiem pārsniegs pieejamo finansējumu, jo tajā brīdī vēl nebija pilnībā apstiprināts paviljona Tehniskais projekts un Ekonomikas ministrijai nebija iesniegta Tehniskā projekta 2.versijas ekonomiskās daļas tāmes ekspertīze. Tieši otrādi tajā brīdī bija - zināms, ka Likuma „Par valsts budžetu 2014.gadam „Valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujama apjoms” Ekonomikas ministrijas budžeta programmā 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana” tika paredzētas ilgtermiņa saistības „Latvijas dalības nodrošināšanai Expo Milano 2015 izstādē Milānā, Itālijā”, 2014.gadā - 1 333 231 euro apmērā, 2015.gadā - 3 941 355 euro apmērā un 2016.gadā - 165 907 euro apmērā, līdz ar to Expo paviljona pamatu būvdarbu izmaksas - 172 512.86 euro ir ievērojami mazākas kā valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujama apjoms.

Brīdī, kad es parakstīju minēto dienesta ziņojumu, manā rīcībā nebija nekādu indikāciju, ka būvdarbi netiks uzsākti vai ka netiks noslēgts līgums par pārējo būvdarbu veikšanu. Tieši otrādi tajā brīdī paralēli notika Tehniskā projekta saskaņošana un būvniecības iepirkuma dokumentācijas sagatavošana, kas liecināja, ka tiks veikti arī pārējie būvdarbi. Papildus ir jānorāda, ka 2014.gada 18.jūlijā, kad es parakstīju Komisijas dienesta ziņojuma 4.15.punktā minēto dienesta ziņojumu, bija spēkā Ministru kabineta 2012.gada 26.jūnijā pieņemtais lēmums (Nr. 36, 37.§), kas tai skaitā noteica, ka Ekonomikas ministrija ir atbildīgā institūcija Latvijas dalības izstādē organizēšanā un uzdeva Ekonomikas ministrijai saskaņot un parakstīt ar izstādes organizatoriem Līgumu par Latvijas dalību tajā, tādejādi man kā Ekonomikas ministrijas ierēdnim šis lēmums bija saistošs un bija tas jāievēro savā darbībā.”.

Izvērtējot minēto argumentus komisija norāda, ka Ministru kabineta 2012.gada 26.jūnijā pieņemtais lēmums (Nr. 36, 37.§), kas paredzēja, ka ministrija ir atbildīgā institūcija Latvijas dalības izstādē organizēšanā un uzdeva ministrijai saskaņot un parakstīt ar izstādes organizatoriem Līgumu par Latvijas dalību tajā. Taču ir jāņem vērā, ka minētajam Ministru kabineta 2012.gada 26.jūnijā pieņemtajam lēmumam (Nr. 36, 37.§) pielikumā arī bija atrunātas pieļaujamās izmaksas, turklāt minētais lēmums ir jāpiemēro ciešā kopsakarībā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību regulējumu. Komisija norāda, ka 2014.gada 18.jūlijā ministrijā bija iesniegta tehniskā projekta 1.versija, kur kopējā paredzamā līgumcena būvdarbiem bija EUR 4 269 939.93 (tehniskā projekta 2.versija tika iesniegta tikai 2014.gada 23.jūlijā, līdz ar to tā nevarēja būt zināma K.Somam), līdz ar to K.Somam, sagatavojot ziņojumu, tieši pretēji viņa paustajam viedoklim, nebija pamata uzskatīt, ka būvdarbu līgumcena nepārsniegs ministrijai pieejamos resursus¹⁰. Papildus komisija norāda, ka K.Soms, sagatavojot ziņojumu, nav

¹⁰ Pēc tehniskā projekta 1.versijas izstrādāšanas ministrija nevarēja būt pārliecināta (jo izstrādātais tehniskais projekts atbilstoši ministrijas pieaicinātā būveksperta SIA „Cilnis” 15.05.2014. atzinumam būtiski pārsniedza

pārlicinājies, ka 1) tehniskā projekta 1.versijas izstrādāšana un arī tās saskaņošana ar „Expo Milano 2015” organizatoriem tika veikta novēloti; 2) tehniskā projekta 2.versija nav izstrādāta savlaicīgi (līgumā paredzētais termiņš – 03.07.2014.) un tās izstrāde tiek kavēta; 3) objekta tehniskā projekta realizācijas tāmes sastādīšana un saskaņošana tiek kavēta (līgumā paredzētais termiņš – 17.07.2014). Amatpersonai, sagatavojot dokumentu, bija vispusīgi jāizvērtē faktiskie apstākļi, nevis jāizvairās no informācijas iegūšanas aizbildinoties ar to, ka tai nav bijuši zināmi vieni, vai otri apstākļi lēmuma pieņemšanas brīdī. Komisija norāda, ka ziņojuma sagatavošanas brīdī arī nevarēja būt pārlicība, ka būvdarbi tiks veikti, jo attiecīgā iepirkuma procedūra vēl pat nebija uzsākta un būvdarbu iepirkums kavējās jau gandrīz par pus gadu.

f) K.Soms norāda, ka dienesta ziņojumu sagatavoja pamatojoties uz projekta vadītāja asistentes L.Aršauskas un R.Stafecka e-pasta vēstulē izteikta lūguma, t.i., L.Aršauska iesniedza 2014.gada 18.jūlija dienesta ziņojumu, kuru K.Soms parakstīja tikai tāpēc, ka tajā brīdī R.Stafeckis kā atbildīgais projekta vadītājs atradās komandējumā un attiecīgi pats fiziski nevarēja parakstīt minēto dienesta ziņojumu un tāpēc, ka to nevarēja parakstīt departamenta direktore L.Beināre, jo tajā brīdī viņa atradās atvaļinājumā.

Izvērtējot K.Soma sniegtos paskaidrojumus, komisija neguva tiešu apstiprinājumu apstāklim, ka ziņojuma sagatavotājs bija L.Aršauska vai R.Stafeckis (K.Soms nav iesniedzis attiecīgos e-pastus). Arī dienesta ziņojumu nav vizējusi L.Aršauska. Tai pat laikā komisija vērs uzmanību, ka nav būtiskas nozīmes šiem apstākļiem, ievērojot K.Soma gan kā konkrētā dienesta ziņojuma sagatavotāja, gan kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktora vietnieka atbildību, ko nosaka amata apraksts.

Saskaņā ar K.Soma amata aprakstu (16.08.2010., 234.2.-3-44-2010) viens no K.Soma amata galvenajiem uzdevumiem ir aizvietot departamenta direktoru tā prombūtnes laikā un izpildīt viņa pienākumus (Amata apraksta 14.punkts). I.Beināres 16.08.2010. Amata apraksta Nr.234.2-3-59-2010. 14.punktā “Amata galvenie uzdevumi” ir noteikts “Sagatavot valsts budžeta finansējuma pieprasījumu departamenta kompetences aktivitāšu finansēšanai, koordinēt dokumentācijas sagatavošanu, piešķirtā finansējuma apstiprināšanai un sekot līdzī tā izlietošanai”. Līdz ar to šo uzdevumu direktores prombūtnes laikā veic direktora vietnieks. Departamenta direktora prombūtnes laikā departamenta direktora vietnieks uzņemas ne tikai departamenta direktora pienākumus un tiesības, bet arī atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, līdz ar to K.Somam tāpat kā departamenta direktoram ir pienākums atbildēt par saviem lēmumiem un sava

izstādes „EXPO Milano 2015” organizēšanai kopumā piešķirto finanšu līdzekļu apmēru) par izstādes organizēšanai kopumā piešķirto finanšu līdzekļu pietiekamību un tādējādi nevarēja būt pārlicināta par šādu finansiālo saistību uzņemšanās lietderību (Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajā daļā un Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešajā daļā norādītais nelikumīgās finanšu līdzekļu izlietošanas risks).

departamenta darbinieku, kas šajā gadījumā bija arī R.Stafeckis, veiktajām darbībām.

Ņemot vērā, ka 2014.gada 18.jūlija ziņojuma parakstītājs ir K.Soms, saskaņā ar Ekonomikas ministrijas lietvedības kārtības (2013.gada 17.decembra iekšējie noteikumi Nr.1-7-45) 77.1.punktu K.Soms ir atbildīgs par dokumenta satura atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

g) K.Soms norāda, ka, lai gan R.Stafeckis bija projektu vadītājs Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta Ārvalstu investīciju piesaistes, tūrisma un eksporta veicināšanas nodaļā, viņa pakļautība Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta Ārvalstu investīciju piesaistes, tūrisma un eksporta veicināšanas nodaļas vadītājam. Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktoram bija formāla, jo saskaņā ar minēto ministrijas 2012.gada 13.jūlija rīkojumu Nr.123 „Par Latvijas Pilnvaroto pārstāvi (Commissioner General) starptautiskajā izstādē „Expo Milano 2015” Milānā, Itālijā” R. Stafeckis bija pakļauts ministram un valsts sekretāram un rīkojumā ietvertais pilnvarojums un R.Stafeckim deleģētie uzdevumi vēl arvien nebija nododami izpildei trešajām personām.

Ņemot vērā šī atzinuma 1.6.-1.11. punktā minēto, komisija secina, ka no 2013.gada 1.oktobra I.Beināre kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktore bija atbildīga par R.Stafeckim uzdoto darba pienākumu izpildes kontroli, līdz ar to I.Beināres prombūtnes laikā departamenta direktora vietnieks K.Soms bija atbildīgs par R.Stafeckim uzdoto darba pienākumu izpildes kontroli. Nedz ārējie, nedz iekšējie normatīvie akti neparedz tādu institūtu kā „formāls tiešais vadītājs”. Līdz ar to šajā gadījuma nav tiesiskas nozīmes apstāklim, ka K.Soms R.Stafecka uzraudzību ir uztvēris formāli, jo šāda interpretācija nonāktu pretrunā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 32.panta pirmajai daļai, ministrijas reglamenta 19.punktam un I.Beināres un līdz ar to K.Soma amata aprakstā minētajam.

Ņemot vērā augstāk minēto, komisija nevar piekrist, ka K.Soma 2014.gada 18.jūlijā parakstītais ziņojums bija tikai formāls un veica tikai informatīvo funkciju. Minētā ziņojuma pēdējais teikums paredz, ka K.Soms lūdz pilnvarot R.Stafecki parakstīt pamatu izbūves līgumu, līdz ar to pamatojoties uz šo ziņojumu šāda atļauja arī tiek dota.

[7.8] Tai pat laikā izvērtējot K.Soma atbildību, komisija konstatē, ka K.Soms, sagatavojot 2014.gada 18.jūlija ziņojumu un lūdzot atļauju noslēgt pamatu būvdarbu līgumu, pieļāvis neuzmanību, kas kvalificējama kā viegla neuzmanība.

Viegla neuzmanību K.Soma rīcībā pierāda apstākļi, ka K.Soms, sagatavojot ziņojumu, ir rīkojies formāli, jo paļāvies uz iepriekš sagatavotiem dokumentiem, kuri pēc būtības nesniedza pilnīgu informāciju, kura bija izvērtējama pirms lēmuma pieņemšanas. Komisija arī neguva pierādījumu tam, ka I.Beināre aizejot atvaļinājumā būtu norādījusi K.Somam iespējamus riskus saistībā ar pamatu līguma noslēgšanas procesu, kas, iespējams, samazinātu

K.Somam nepieļaut šādu neuzmanību. K.Soms pārlietu palāvās uz Komandītsabiedrību, ka, sagatavojot tehniskā projekta 2.versiju, tiks nodrošināta atbilstība ministrijai pieejamajiem finanšu resursiem.

[7.9] 2015.gada 21.aprīlī, pieprasot Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktorei I.Beināres papildu paskaidrojumus, t.sk., par I.Beināres kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktores vietnieka K.Soma tiešās vadītājas rīcību, pēc 2014.gada 21.jūlija uzzinot par ministrijā uz K.Soma 2014.gada 18.jūlija dienesta ziņojuma pamata pieņemto lēmumu. I.Beināre uzskata, ka šāds ministrijas lēmums par līguma noslēgšanu ir pamatots ar lietderības apsvērumiem un uz līguma noslēgšanas brīdi ministrijas amatpersonām nebija pamats uzskatīt, ka turpmākā Latvijas paviljona būvniecība ir apdraudēta.

Nemot vērā šī atzinuma 7.2.punktā minētos faktus komisija secina, ka atbildīgajām amatpersonām, tai skaitā I.Beinārei, līdz 2014.gada 23.jūlijam nebija tiesiska pamata uzskatīt, ka būvdarbu līgumcena nepārsniegs ministrijai pieejamos resursus.

I.Beināre savos paskaidrojumos arī norāda, ka R.Stafeckis Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamentā tika iekļauts tikai 01.10.2013, turklāt I.Beināre uzskata, ka Izstādes organizēšana nav bijis viņas kompetencē sekojošu apsvērumu dēļ: 1) Izstādes organizēšana nav iekļauta departamenta uzdevumos; 2) R.Stafeckim bija plašākas pilnvaras nekā I.Beinārei; 3) I.Beināre bija R.Stafecka tiešā vadītāja tikai formāli, jo viņas tiesībās neietilpa kontrolēt R.Stafecka darbības. Komisija norāda, ka I.Beināre kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktore bija atbildīga par R.Stafeckim uzdoto darba pienākumu izpildes kontroli (skat. šī atzinuma 1.6.-1.11. punktā minēto argumentāciju).

[7.10] Izvērtējot lietā esošos materiālus, komisija konstatēja, ka K.Soms, sagatavojot 2014.gada 18.jūlijā ziņojumu un lūdzot atļauju noslēgt pamatu būvdarbu līgumu, nav ievērojis Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešo daļu. Tai pat laikā disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā komisija konstatēja, ka I.Beināre atgriežoties no atvaļinājuma 2014.gada 21.jūlijā bija informēta par K.Soma dienesta ziņojumu un atzina šo rīcību par labu esam, jo ne tikai nesaskatīja šādai rīcībai kādus tiesiskuma riskus, bet vērtēja to kā lietderīgu rīcību (jāņem kaut kas no viņas paskaidrojumiem). Tādējādi I.Beināre, uzzinot par 2014.gada 18.jūlija iesniegumu par Latvijas paviljona pamatu izbūvi, kā atbildīgā amatpersona, kas kontrolē ne tikai K.Soma un R.Stafecka (abas amatpersonas atrodas I.Beināres kā Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktores tiešā pakļautībā un kontrolē) rīcības pamatotību un atbilstību, bet arī par izstādes „EXPO Milano 2015” organizēšanas uzraudzību, nevērsa ministrijas vadības uzmanību un būtiskiem Latvijas paviljona nesekmīgas būvniecības norises riskiem un attiecīgi uz šādiem valsts finanšu līdzekļu izšķērdēšanas riskiem saistībā ar Latvijas paviljona pamatu izbūvi 172 512,86 EUR apmērā:

- a) nesekmīgas būvniecības rezultātā visi pamatu izbūvē izlietotie finanšu līdzekļi ir nelietderīgi izlietoti EUR 172 521.86 apmērā (papildus zaudējumi tiks radīti arī saistībā ar pamatu nojaukšanu). (Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1.punktā norādītais nelietderīgs finanšu līdzekļu izlietošanas risks);
- b) jau pēc tehniskā projekta 1.versijas izstrādāšanas ministrija nevarēja būt pārliecināta (jo izstrādātais tehniskais projekts atbilstoši ministrijas pieaicinātā būveksperta SIA „Cilnis” 15.05.2014. atzinumam būtiski pārsniedza izstādes „EXPO Milano 2015” organizēšanai kopumā piešķirto finanšu līdzekļu apmēru) par izstādes organizēšanai kopumā piešķirto finanšu līdzekļu pietiekamību un tādējādi nevarēja būt pārliecināta par šādu finansiālo saistību uzņemšanās lietderību (Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajā daļā un Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešajā daļā norādītais nelikumīgās finanšu līdzekļu izlietošanas risks).

[7.11] Tādējādi ir secināms, ka I.Beināre kā departamenta direktore ar savu rīcību ir akceptējusi K.Soma veiktās darbības, tādā veidā pārņemot K.Soma atbildību par 2014.gada 18.jūlija ziņojumu un tā sekām (to netieši arī apliecina tas, ka I.Beināre saskaņā ar Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 19.panta pirmo daļu viena mēneša laikā no pārkāpuma dienas nav rosinājusi uzsākt disciplinārlietu pret K.Somu), tādējādi I.Beināre ir pilnībā atbildīga par Soma pieļauto pārkāpumu.

Ievērojot I.Beināres amata aprakstā (2010.gada 16.augusta amata apraksts 234.2-3-59-2010) noteikto atbildību gan par R.Stafecka un K.Soma rīcības kontroli (amata apraksta sadaļas „Amata galvenie uzdevumi” 1.punkts un sadaļa „Atbildība”), gan atbildību par departamenta kompetences aktivitātēm piešķirtā finansējuma izlietošanas kontroli (amata apraksta mērķis un sadaļas „Amata galvenie uzdevumi” 6.punkts), ir konstatējams, ka I.Beināre ar savu faktisko rīcību ir akceptējusi K.Soma 2014.gada 18.jūlija iesniegumu un līdz ar to arī 2014.gada 22.jūlija līguma noslēgšanu par Latvijas paviljona pamatu būvniecību.

[7.12] Izvērtējot I.Beināres atbildību, komisija konstatē, ka I.Beināre, akceptējot K.Soma 2014.gada 18.jūlija ziņojumu un neiebilstot pret pamatu būvdarbu līguma noslēgšanu, nav ievērojusi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmo daļu un Likuma par budžetu un finanšu vadību 24.panta trešo daļu, tādējādi aiz rupjas neuzmanības izdarot Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva un nolaidīga pildīšana), kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks mantisks zaudējums (šī likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē), proti, pārkāpuma rezultātā radīts tāds zaudējums, kas pārsniedz piecas minimālās darba algas.

[7.13] Rupju neuzmanību I.Beināres bezdarbībā pierāda apstākļi, ka I.Beinārei nepastarpināti bija zināma visa projekta īstenošanas gaita, tai skaitā arī apstākļi, kas liecināja par kavējumiem Projektēšanas līguma izpildē, kā arī tehniskā projekta 1.versijas realizācijas izmaksas, līdz ar to I.Beināre apzinājās, ka, ja paviljons Izstādē netiks uzbūvēts, pamatu izbūves izmaksas būs uzskatāmas par nelietderīgām. Neskatoties uz to, I.Beināres sniegtie paskaidrojumi liecina par to, ka I.Beināre paļāvās uz Komandītsabiedrību, ka, sagatavojot tehniskā projekta 2.versiju, tiks nodrošināta atbilstība ministrijai pieejamajiem finanšu resursiem. Tai pat laikā komisija secina, ka I.Beināres paļaušanās uz Komandītsabiedrības sekmīgo rīcību nebija ne ar ko pamatota, it īpaši ņemot vērā to, ka Komandītsabiedrība būtiski kavēja jau tā saspringtos termiņus. Komandītsabiedrība sevi bija pierādījusi kā sliktu partneri Producēšanas līguma izpildē, kas nav maznozīmīgs apstākļi, jo I.Beināre par to bija informēta. Tādējādi Komisija secina, ka I.Beināre apzinājās prettiesisko seku iestāšanos iespēju, bet vieglprātīgi paļāvās, ka sekas neiestāsies, lai gan nebija nekādi indikatori, kas liecinātu, ka šādas sekas varētu neiestāties.

[7.14] Vērtējot zaudējumu apmēru, komisija konstatē, ka augstākminētais pārkāpums rada tiešu finansiālu ietekmi. Tā kā Komandītsabiedrība Projektēšanas līguma ietvaros nesagatavoja tehnisko projektu, kura realizācijas izmaksas nepārsniedz ministrijai pieejamos finanšu resursus, un būvniecības iepirkums beidzās bez rezultāta, Ministru kabinets pieņēma lēmumu¹¹ pārtraukt gatavošanos dalībai starptautiskajā izstādē „*Expo Milano 2015*”, līdz ar to ministrijai, uzņemoties saistības, kas pārsniedz budžeta iespējas, ir radīti zaudējumi EUR 172 512.86 apmērā (papildu zaudējumi tiks radīti arī saistībā ar uzbūvēto pamatu nojaukšanu).

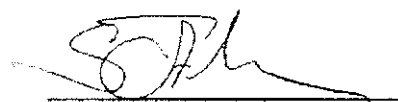
[7.15] Ievērojot minētos apsvērumus un to, ka komisija nav konstatējusi nevienu no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 13. un 14.panta pirmajā daļā minētajiem atbildību mīkstinošajiem un atbildību pastiprinošajiem apstākļiem, **I.Beinārei ir pietiekams pamats piemērot disciplinārsodu – atbrīvošana no amata, bet disciplinārlieta pret K.Somu ir izbeidzama, izsakot aizrādījumu.**

¹¹ MK 27.01.2015. sēdes protokollēmuma Nr.5 73.§.

Ņemot vērā atzinumā konstatētos amatpersonu disciplinārkāpumus, komisija ierosina ministrijai arī izvērtēt iespēju civiltiesiskā kārtībā, atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 90.pantam, atgūt ministrijai nodarītos zaudējumus, kā arī informēt tiesībsargājošās iestādes par šajā atzinumā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem

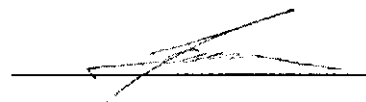
Dienesta pārbaudes komisijas vadītājs

G.Ābele

Komisijas locekļi:

A.Jaunzeme

M.Knoks

